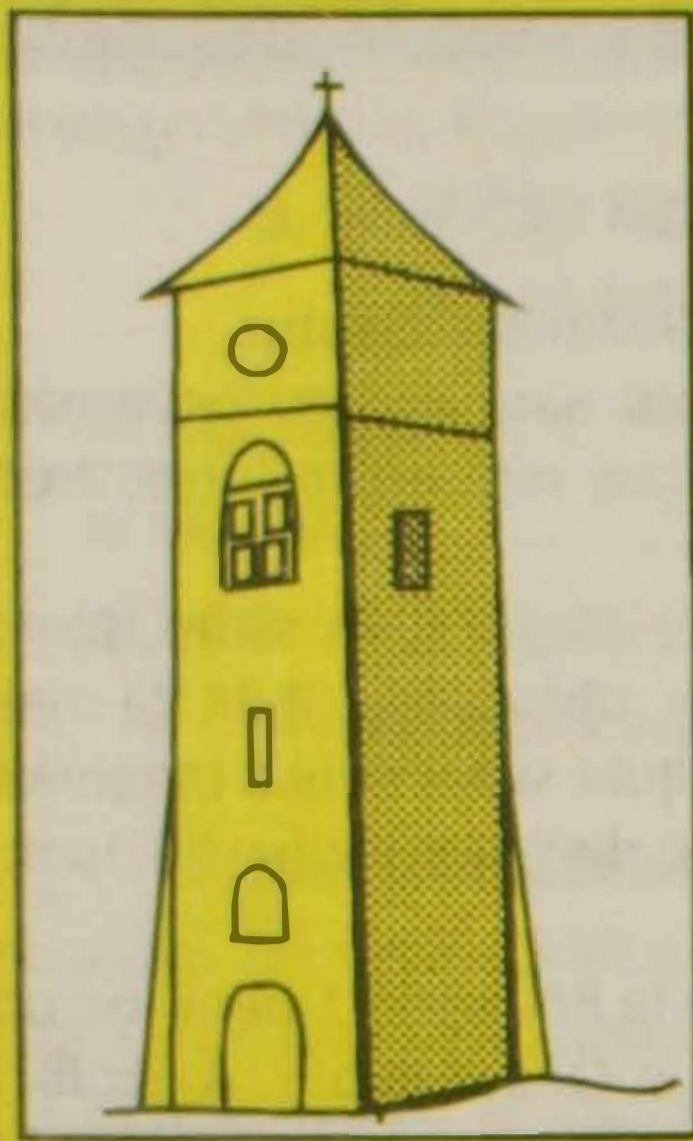

KATOLIČKI LIST

ZVONIK

GODINA: IV

BROJ: 5 (31)

Subotica, svibanj (maj) 1997.

Cijena: 5,00 N. din.

Odlazim k onome
koji me posla
i poslat ću vam
Duha Svetoga
- Branitelja!

RAFAEL: Uzašašće Kristovo (1519-1520)

MIR VAMA

Dragi čitatelji!

Pišem ovaj uvodnik neposredno po povratku iz Svete Zemlje! Na Kalvariji, na Isusovu praznom grobu, snažno sam iskusio kakvom je cijenom Gospodin Isus platio naš MIR. Svojom krvlju! Njegov prazan grob snažna je poruka svim pokoljenjima čovječanstva: SVE JE ODSADA MOGUĆE! Sreća nam je na dohvat ruke! I mir je moguć! Zato nije slučajno Isus svoje učenike poslije uskrsnuća pozdravljao riječima: MIR VAMA! Njegova pobjeda nad grijehom i smrću, nad tamom i đavlom izvor je našeg mira. MIR JE MOGUĆ, jer je Isus uskrsnuo. MIR VAM SVOJ OSTAVLJAM, MIR VAM SVOJ DAJEM! Mir, kao dar uskrsnulog Gospodina, na dohvat nam je ruke. On nam ga je dao. On nam ga je ostavio. Potrebno je pružiti ruku i uzeti ga. Potrebno je otvoriti srce i primiti ga. I uživati u njemu! O snažnom doživljaju našeg hoda putevima kojima je Isus hodio "čineći dobro", pisat ćemo u sljedećem broju Zvonika. Sada bih se htio zaustaviti na jednom drugom velikom događaju koji je u svim katolicima ostavio dubok trag u proteklom periodu. To je Papin pohod Sarajevu.

Papa je primio Isusov mir. Njegov mir je zahvatio njegovo srce i on je postao snažni i divni glasnik Isusovog mira i ljubavi. I zato je želio doći i konačno je došao u Sarajevo. Papa je došao makar je bio svjestan da možda stavlja i svoj život na kocku. On je došao u Sarajevo, jer onaj koji Kristov mir nosi u svom srcu ne može ga zadržati za sebe. Mora ga ponuditi drugima. Sveti Otac je to učinio na divan, svjedočki način. Ono što je rekao u zračnoj luci, ostvario je svojim boravkom u Sarajevu. Zavapio je: "Nikada više rata"! I naglasio: "Potrebno je svakodnevno obnavljati napor susretanja s drugima...". Uputio je poruku svima: Svatko mora uložiti napor u izgradnju mira! Uložio je Papa puno truda i napora za izgradnju mira u Bosni i Hercegovini. I tokom samog rata, i sada, u Sarajevu. Susretao se s vjerskim predstavnicima i vođama naroda. Sve je hrabrio i poticao na izgradnju pravednog mira!

Ono što je činio Papa na svoj način, treba činiti svaki kršćanin u svojoj sredini, na svoj način. Svatko tko je dionik Kristovog mira mora biti mironosac i mirotvorac. Nije to lako. Potrebno je zato puno snage i odlučnosti. Tko će nam dati tu snagu? Duh Sveti kojeg je Isus, prije svog Uzašašća, obećao poslati svojim učenicima i kojeg im je na dan Pedesetnice, na Duhove, i poslao. Snagom Duha kršćani mogu uživati mir i darivati mir drugima. Mir je jedan od plodova Duha Svetoga. Onaj tko ne živi u miru s Bogom i s ljudima i tko ne uživa blagodat mira, taj ne suraduje s darovima Duha Svetoga. Ovih Duhova obnovimo svoju suradnju s Duhom Svetim. Poput Marije, Kraljice svibnja, Kraljice mira, oslušujmo poticaje Duha Svetoga i odgovarajmo na njih. Tad će Gospodin kao rijeku mir svoj razliti u naša srca, u naše obitelji, u naše zajednice i, po nama, u cijeli svijet, u svemir!

Vjerujem da će bogati sadržaj ovog broja Zvonika svemu tome pridonijeti. U njemu ima puno toga što su naši suradnici napisali potaknuti Duhom Svetim! To je dar koji su oni primili i koji na ovaj način žele darovati Zajednici - da koristi svima! Radosni smo što vam te darove možemo ponuditi i ovog mjeseca. Primate ih zahvalna srca i osjetit ćete kako je MIR divan dar uskrslog Gospodina i kako će, snagom Duha Svetoga, taj dar donijeti puno slatkih plodova u vašem životu i po vama i u životu vaših bližnjih! Volio bih da to bude naše zajedničko kršćansko iskustvo koje ćemo posvjedočiti i drugima!

Voli Vas i pozdravlja Isusovim pozdravom: MIR VAMA

Vaš urednik

DUHOVI

DUHOVI su dan Božje Ljubavi, treće Božanske Osobe.

Bog Otac, Prva božanska Osoba ljubi Sina, Drugu božansku Osobu u Duhu Svetom. I obratno. Ta ljubav nije nešto, nego Netko, Osoba. I ta nam je ljubav darovana.

Da pojasnimo slikom: majka - dijete. Majka ljubi svoje dijete (grli ga, bdi je, brine se za njega, hrani ga, oblači itd.), ljubi ga majčinskom ljubavlju. S druge strane, dijete ljubi svoju majku (smješka se, grli je, sluša je, tepa joj *mama*), ljubi je djetinjom ljubavlju. Ipak, to bi bila blijeda slika ljubavi u Bogu.

U Bogu je BOŽANSKA LJUBAV. Ukoliko ta Božanska Ljubav ide od Prve Božanske Osobe prema Drugoj, to je Očeva ljubav. A ukoliko ide ta ista Božanska Ljubav od Sina prema Ocu, ona je sinovska ljubav. I u prvom i drugom slučaju ta ljubav nije nešto, nego Netko, Osoba. Ta Božanska Ljubav je Osoba Duha Svetoga.

U Evanđelju čujemo Isusa kako kaže: Primate Duha Svetoga (Iv 20,22). Šta to znači? Šta mi primamo?

To znači da smo zagrljeni od Oca, poljubljeni od Njega, znači da primamo ponuđenu ljubav. Znači da smo postali djeca Očeva. Otac nas ljubi u Duhu Svetom. Sada znamo, možemo slutiti, što su apostoli osjećali kad (Dj 2,4) kažu: "Apostoli se napuniše Duha Svetoga" (...) Bilo im je jasno da su postali predmetom posebne Očeve brige. On je s njima, voli ih kao što voli svoga Jednorodnog Sina. Voli ih jednakom ljubavlju kao što ljubi Sina, tj. u Duhu Svetome.

To znači da Duh nije prisutan samo u velikim zahvatima Božjim, nego da On silazi i U DUŠU SVAKOG VJERNIKA. On puše gdje hoće, ne znaš odakle dolazi i kamo ide, ali je svuda.

Taj je Duh sada sa Crkvom. I sada znamo što znači da smo hramovi Duha Svetoga. Ta Božanska Ljubav, koja nam je darovana ukoliko od nas ide prema Ocu, je sinovska ljubav. Zato i Sv. Pismo veli: "DUH SVETI IZ VAŠIH SRDACA KLIČE NEIZRECIVIM UZDASIMA 'ABBA, OČE!'" (Rim 8,15; Gal 4,6; Mk 14,36) - taj izraz Isusov za povjerljiv sinovski odnos prema Bogu preuzeli su prvi kršćani - "ta ne primiste duha robovanja da se opet bojite, nego primiste DUHA POSINSTVA u kojemu kličemo 'Abba! Oče!' - A budući da ste sinovi, odasla Bog u srca vaša Duha Sina svoga koji kliče: 'Abba! Oče!'" (Gal 4,6).

Da nema njega, ne bismo mogli doći u kontakt s Bogom.

Zašto smo mi tako blizu Bogu? - Jer nas On ljubi.

Čudnovato je, ali istinito: Ako želiš ljubiti Boga, trebaš pustiti da te On ljubi prvi. Ljubav prema Bogu nije ljudsko djelo, nije plod tvoga napora, ne nastaje od tebe. To je ODAZIV na Božji poziv koji ljubi prvi. Sva inicijativa polazi od Oca, ide preko Sina i dosiže učenike.

Po Isusovu Uskrsnuću ljubav je Božja od grešnika napravila PRAVEDNIKE, od nesretnika BLAŽENIKE, od stvorenja SINOVE, od šimuna zatajivača PETRA SVJEDOKA, od Savla progonitelja PAVLA SVECA, APOSTOLA I MISIONARA.

Svetkovina Duhova nije samo spomendan, obljetnica prvih Duhova, nego mnogo više: ponavljanje, naše osobno doživljavanje tog događaja. Na Duhove treba oživjeti i doživjeti VLASTITE DUHOVE, PREBIVANJE DUHA SVETOGA U SVOJOJ DUŠI. Duhovi su svaki Dan u Crkvi.

I mi smo članovi Crkve samo utoliko ukoliko smo iskusili Duha, ukoliko smo istinski kršteni ne samo vodom, već Duhom Svetim. Ako se za naš život može reći da je umornima odmor, onima u vrućini lahor, žalosnima razgovor, da smo spremni umivati nečiste, zalivati suha srca, vidati rane ranjenima, zagrijavati grudni ledene, ne dopustiti nikome da ide putem zlim, to nam je najbolja i jedina iskaznica da smo ljudi Duha, da smo članovi Crkve. Pa ako nas netko zbog takvog življenja i proglasi "pijanicama", ne stidimo se i ne bojmo se, jer je "pijanstvo" Duhom Božjim najbolji garant svetog življenja i ovdje i u vječnosti. AMEN.

Zvonko Blaško, Niš

Uređuje: Andrija Kopilović

6. vazmena nedjelja

- 04.05.1997.

Dj 10,25-26.34-35.44-48
1 Iv 4,7-10
Iv 15,9-17

**ZAJEDNICA ISUSOVIH
PRIJATELJA**

Zajednica Isusovih prijatelja je posebna crkvena stvarnost o kojoj, unatoč osjećaju da je poznata, rijetko razmišljamo. Naime, kršćanska zajednica Novoga saveza posve je specifična i neponovljiva stvarnost. Ono što povezuje iznutra zajednicu svakako je dar ljubavi Isusove. Vični smo ponavljati napamet zapovijed ljubavi prema Bogu i bližnjemu kao najvažnije datosti kršćanstva. Međutim, ponavljajući tu zapovijed, zaboravljamo na mjerilo koje nam je Isus dao kao novu i svoju zapovijed. Na toj zapovijedi je utemeljio i svoj Novi savez. Tema je, dakle, Novoga saveza zapovijed ljubavi ali po mjeri Isusovoj. On, naime, kaže da se ljubimo ne tek uobičajenom i poznatom ljubavlju, nego doslovno: "Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio". I da ne bi bilo zabune, on potvrđuje da je mjerilo te ljubavi sam život. Dakle, ljubiti do kraja, ljubiti potpuno, ljubiti predavajući svoj život toj kreposti, i to ljubiti jedni druge unutar zajednice koja se zove Crkva, a to je zajednica učenika. Tek tada i samo tako ćemo postići povlašteno mjesto da nas On nazove prijateljima i da nam onda tokom života u svakom času objavljuje Očevu volju, a mi donosimo plodove dostojne sinova nebeskoga Oca i uživamo uslišanje svojih molitava.

7. vazmena nedjelja

- 11.05.1997.

Dj 1,15-17.20a.20c-26
1 Iv 4,11-16
Iv 17,11b-19

**LJUBAV - SNAGA
SVJEDOČENJA**

Isus - svjestan da je uzašašćem njegova velikosvećenička služba završena i da njegov život nastavlja Crkva, opraštajući se od svojih učenika, moli za njih. Crkva je, naime, i zemaljska stvarnost, jer kršćani žive s ljudima u svijetu, dijele njihove tjeskobe i napore. Kršćani stalno osjećaju izazov života u svijetu: lako mogu pasti u napast i postati robovi bilo koje stvari i bilo kojih ljudi. Čovjek je, naime, izvrgnut stalnoj opasnosti da pliva sa strujom, a teško se ohrabruje plivati protiv struje. Istina ne trpi nasilje, ona naprosto jeste ili nije. Stoga je kršćanin čovjek koji po svaku cijenu mora ostati svjedok istine. Ona ne poznaje kompromise i ne savija se nikad, jer - istina je božanska. Isus, svjestan slabosti čovjeka, moli nebeskoga Oca i to ne samo na Posljednjoj večeri nego i do konca svijeta. Da nas istina posvećuje, da nas ona prosvjetljuje. Zato se On sam prikazuje nebeskom Ocu u Velikosvećeničkoj molitvi. Svjedočiti istinu, pogotovo kao zajednica, moći ćemo samo tako da ostanemo povezani vezom ljubavi. Ta ljubav je sam Isus koji nas povezuje da po mjeri Njegove ljubavi, ljubeći jedan drugoga, ostanemo svjedoci Istine i onda kada to nadmašuje naše ljudske moći. Dakle, po ljubavi za koju Isus moli i koju on daje može se živjeti u Istini.

Svetkovina Pedesetnice

-18.05.1997.

Dj 2,1-11
1 Kor 12,3b-7,12-13
Iv 20,19-23

NOVI ČOVJEK U DUHU

Završetak Isusovog Pashalnog misterija je dolazak i objava treće božanske osobe, Duha Svetoga. Tako nam se ispunja cjelokupno Bogojavljenje u kojem nas je Isus povezoao s Ocem i objavio sav naum spasenja, u Pashalnom misteriju ostvario spasenje. Kao najveći dar spasenja Otac i Sin šalju Duha da djelo spasenja podržava i izvrši svako posvećenje. Nikada nećemo biti dovoljno svjesni tog velikog osobnog Božjeg dara da Duh u nama boravi i čini nas dionicima božanske naravi. No, gdje je Duh, ondje zlo ne može opstati. Zato Krist daje apostolima moć da osposobljeni snagom Duha uspostavljaju vezu ponovno između Boga i grešnoga čovjeka opraštajući grijehe i u Njegovo ime. Prvi je, dakle, plod Duha uništenje zla u čovjeku. Gdje je Duh, tamo je milost. Vrlo je važna spoznaja da je Duh onaj koji nas uvodi u božansku istinu. Čovjek spoznaje istinu, posjeduje istinu i živi istinu. Ali, snagom Duha istine. Duh Sveti je, dakle, ispunjenje svih obećanja i temelj cijeloga života pojedinca i zajednice. On je duša Crkve, koja je Tijelo Isusovo, i tako je svjedok i nastavak Isusova djela do konca vremena. Duhom Svetim je Crkva opečaćena i predstavljena svijetu da snagom Duha ljubavi objedinjuje sve narode i vremena.

3

Svetkovina Presvetoga

Trojstva - 25.05.1997.

Pnz 4,32-34. 39-40
Rim 8,14-17
Mt 28,16-20

**KRŠTENI U IME
TROJSTVA**

Povijest je polagana i postupna objava Otajstva Boga koji odgovara čovjekovim tjeskobama i nadanjima. Objava je prilagođena mjeri čovjeka koji je, zahvaćen milošću, bio osposobljen uroniti u najveće Otajstvo Bogojavljenja. Naš Bog je Jedan, Jedincati, ali u Trojstvu Triju Osoba. Objava Trojedinstva Božjega je ponajprije povjerenje kojim nam se Bog objavljuje. A onda je silna poruka da Jedinstvo Božje snagom božanske Ljubavi jest i nama zapisana u narav željom da Jedinstvom s Bogom uživamo blaženstvo ljubavi. Jednako tako je poruka da se i mi dajući za druge, i živeći za druge u stvari ne trošimo, nego obogaćujemo druge a i sami bivamo bogatiji jer se ljubav umnaža dijeljenjem. Apsurdno ali istinito. Tako je ova nedokučiva tajna blagdan slavljenja našeg Djetinjstva u Bogu ali i program našega života po Bogu. Suuskršli s Kristom poslani smo u svijet navješćivati to i takvo spasenje koje nam je ponudeno upravo ucjepljenjem u trojstveni život Svetoga Boga. Jasno, to je nama vlastitim snagama nemoguće, ali to Bog izvodi s onima koji surađuju s Njegovom milošću. Stoga smo sinovi Oca, braća Kristova i hram Duha Svetoga. Kako je divno biti čovjek!

PAPA NAPOKON U SARAJEVU

"Zagovornika imamo kod Oca - Isusa Krista, Pravednika"

(1 Iv 2,1)

Želja duga tri godine

Petar naših dana, Papa Ivan Pavao II. boravio je u dvodnevnom službenom pastoralnom pohodu Bosni i Hercegovini 12. i 13. travnja. Ovaj Papin pastoralni pohod mučeničkom gradu Sarajevu ostavio je snažan dojam na sve one koji su ga imali prilike čuti i vidjeti. Ovo Papino putovanje trebalo je biti realizirano prije 3 godine, ali su ga u tome spriječili širitelji mržnje koji su pune tri godine držali Sarajevo u okruženju. Papa je tada žarko želio doći u Sarajevo i konkretno pokazati svoje zauzimanje za mir. Njegova želja da posjeti napaćenu Crkvu u Bosni i Hercegovini konačno je bila realizirana ove godine. Sveti Otac nije došao posjetiti samo katolike, nego i sve ljude dobre volje koji žive u Bosni i Hercegovini. Njegov dolazak željno su očekivali mnogi. Bilo je i onih koji nisu tako mislili ni osjećali. Zato su i pokušali miniranjem spriječiti dolazak "Petra naših dana" u Sarajevo. Bog je htio da se ovakva zla namjera na vrijeme otkrije. Svi koji su pratili Papin boravak u Sarajevu pomoću radija ili TV prijemnika imali su prilike čuti i vidjeti Papinu dobru namjeru. Obratio se svima pojedinačno. Za svakoga je imao vremena. Nije se nikamo žurio. Pozdravio je mnoge koji su ga došli dočekati. Posebno je bio dojmljiv njegov boravak i govor u sarajevskoj prvostolnici. Ostat će nezaboravljena gesta jedne redovnice koja ga je "iznenadila" poljupcem u čelo: onako kako to sadašnji Papa često čini onima s kojima se susreće na svojim hodočašćima ili audijencijama.

Idem utvrditi u vjeri našu braću i sestre

U svom obraćanju svima prisutnima povodom opće audijencije na Trgu sv. Petra u Rimu Papa je na hrvatskom jeziku obrazložio svoje putovanje u Sarajevo ovim riječima: "Iduće ću subote s Božjom pomoći poći u pastirski pohod Sarajevu. Bit će to jedna od postaja mojega hodočašća u mjesne Crkve u okviru pripreme na Veliki jubilej. Kao Petrov nasljednik idem utvrditi u vjeri našu braću i sestre u onome gradu koji je, na određeni način, postao žalosni znak nevolja koje su zahvatile Europu u dvadesetome stoljeću. Ovo apostolsko putovanje postaje također putovanje mira kao znak svjedočanstva solidarnosti Crkve s ljudima i narodima koji pate".

Doček u zračnoj luci

Papa Ivan Pavao II. stigao je u sarajevsku zračnu luku u subotu oko 17 sati. U zračnoj luci Svetog Oca su dočekali biskupi Bosne i Hercegovine predvođeni kardinalom Vinkom Puljićem, članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine predvođeni Alijom Izetbegovićem, te predstavnici diplomatskog zbora akreditiranih u Sarajevu. Iz Vatikana su zrakoplovom sa Svetim Ocem doputovali i drugi visoki dužnosnici Svete Stolice predvođeni kardinalom Angelom Sodanom, državnim tajnikom.

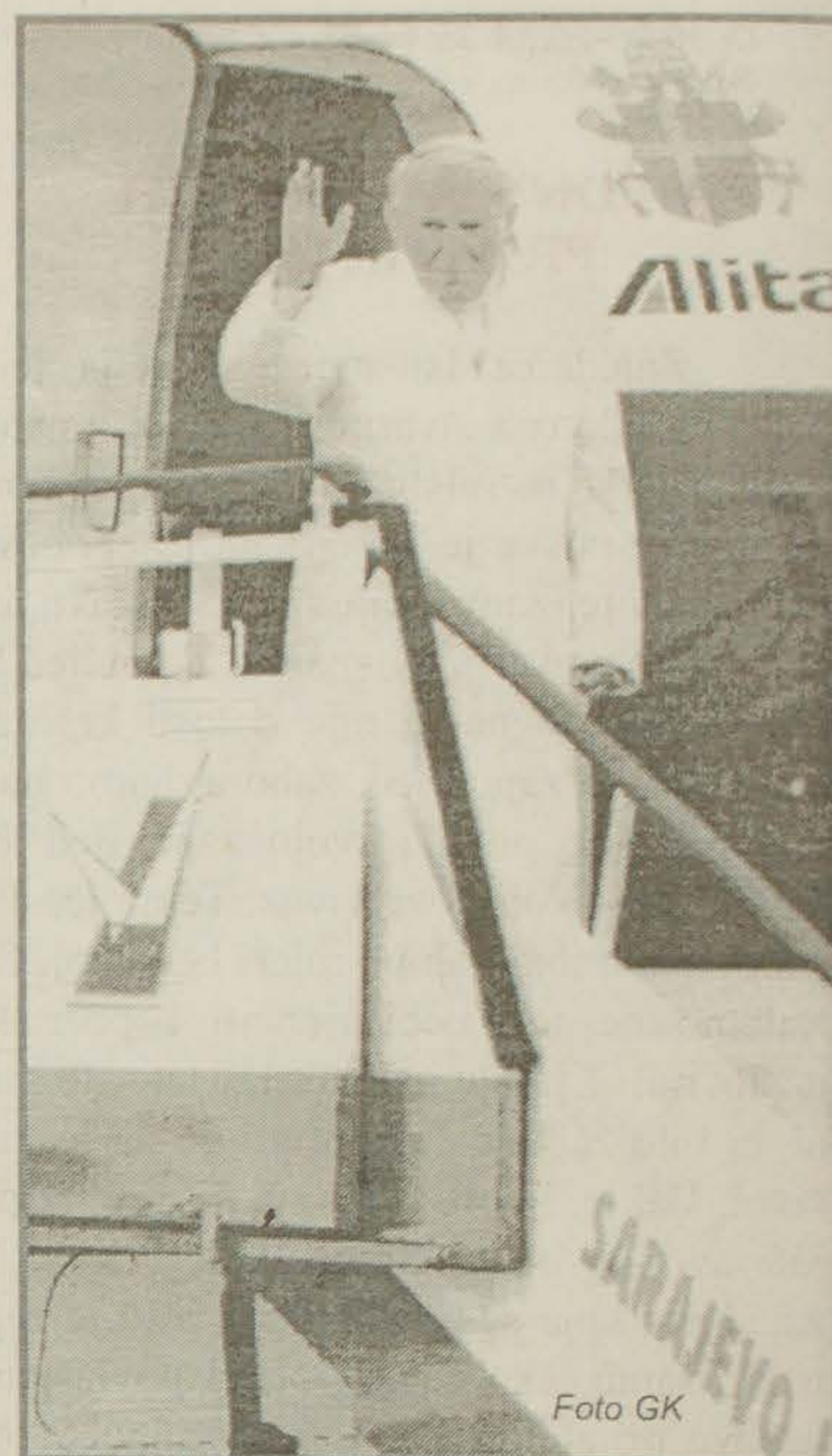
Papa je "zaslužio nepodijeljeno poštovanje"

U zrakoplovnoj luci riječi dobrodošlice Svetom Ocu uputio je Alija Izetbegović, predsjednik Predsjedništva Bosne i Hercegovine. U svom kratkom govoru Izetbegović je priznao Papi da je svojim neumornim zalaganjem za uspostavu mira u Sarajevu i cijeloj Bosni i Hercegovini "zaslužio nepodijeljeno poštovanje" i taj Papin poziv bio je često upućivan, a on je bio "melem na rane i za sve koji su trpjeli značilo je ohrabrenje i nadu". Na kraju je Izetbegović zamolio Boga za Papino dobro zdravlje i dug život te mu izrazio dobrodošlicu.

Sveti Otac u sarajevskoj katedrali

Poslije svog pozdravnog govora i osobnim pozdravom sa svima prisutnima Papa se papamobilom odvezao do sarajevske katedrale Srca Isusova. Pred katedralom ga je sačekalo mnoštvo novinara i fotoreportera zajedno s okupljenim vjernicima. Papa je iznenadio organizatore svojim postupkom jer se posebno pozdravio s mnogim okupljenim vjernicima ispred katedrale, što nije bilo predviđeno protokolom.

U katedrali je Svetog Oca dočekalo mnoštvo sjemeništara, kandidata i kandidatice za redovnički stalež, redovnika i redovnica, svećenika. U svetištu katedrale bili su svi biskupi iz Bosne i Hercegovine, svi biskupi iz Republike Hrvatske, te nekoliko biskupa iz susjednih zemalja i nekoliko kardinala. Papa je srdačno dočekan pošao pomoliti se na grob prvog sarajevskog nadbiskupa dr. Josipa Šadlera. Poslije molitve Papa se uputio prema svetištu katedrale. To Papino putovanje, kao i njegov izlazak iz katedrale na kraju svečanog blagoslova dugo je

trajao. Redom se pozdravio sa svakim tko mu je bio blizu.

Pozdravne riječi uputio je kardinal Puljić

U katedrali je sarajevski nadbiskup kardinal Vinko Puljić uputio pozdravne riječi Svetom Ocu. Među ostalim je rekao da "svodovi ove crkve pamtje mnoga velika događanja. Međutim, ovaj ih sve nadmašuje i ostat će svima nama duboko u pamćenju i radosnom sjećanju". Kardinal Puljić podsjetio je na sadašnje teško stanje u svim biskupijama Bosne i Hercegovine i na kraju rekao da "mnogi stoje zbunjeno pred svim događajima i nesigurnostima. Neki su umorni od teškog tereta života i djelovanja u teškim ratnim i poratnim uvjetima, a neki su zavedeni političkim događajima..."

Ispisali ste stranice pravog junaštva

Poslije Kardinalovih riječi započela je svečana Večernja koju je predvodio Sveti Otac. Molitva Večernje je prekinuta Papinim obraćanjem svima okupljenima. Papa je govorio vrlo smireno i na njegovom se licu mogla vidjeti radost što se konačno ispunila njegova davna želja da pohodi Crkvu u BiH. Sv. Otac se spomenuo posebno onih koji su poginuli ili nestali u vihoru skorašnjeg rata. U strašno doba kada je Sarajevo najviše "krvarilo", Papa je zapalio svijeću u bazilici Sv. Petra kao trajan znak zajedništva sa

svima onima koji trpe. To svjetlo koje se nije gasilo do današnjeg dana Papa je predao kardinalu Puljiću. Papa je pohvalio osobe koje su "se borile da bi razorile pregradu razdvojnici". Pohvaljeni su svi koji su pomogli da tama mržnje bude nadvladana svjetlom ljubavi i opraštanja. Zato je Papa pohvalio Crkvu u Bosni i Hercegovini i čestitao im ovim riječima: "Bili ste vi, koji ste posred patnja i svakovrsnih opasnosti revno radili da se otvori put mira. Posebno mislim na vas, svećenici, koji ste u tužno ratno doba ostali uz svoje vjernike i s njima zajedno podnosili nevolje, te smjelo i vjerno nastavili obavljati svoju službu. Hvala vam na tom znaku ljubavi prema Kristu i Njegovoj Crkvi. Ovih ste godina ispisali stranice pravog junaštva koje se ne mogu zaboraviti". Papa je dalje pohvalio franjevačku stoljetnu prisutnost i njihovo vjerno svjedočenje Krista u svim okolnostima, te ih pozvao da budu i u sadašnjem vremenu sljedbenici svetog Franje koji je bio posve ispunjen ljubavlju i zato je uputio svojoj braći suvremen poziv koji i danas vrijedi svim franjevcima: "Savjetujem, opominjem i potičem svoju braću u Gospodinu Isusu Kristu da se, kad idu po svijetu, ne svađaju, da izbjegavaju prepirke, da ne sude druge, nego da budu ponizni, miroljubivi i skromni..."

Vrijeme odlučnog zalaganja za mir

Papa je u svom obraćanju rekao da je došlo konačno "vrijeme odlučnog zalaganja za mir" i pozvao sve da budu tješitelji uplakanih i ožalošćenih, raseljenih i obespravljenih, razočaranih i poniženih. Pri kraju svog obraćanja Papa je naglašeno rekao: "Nikada više rata! Potrebno je svakodnevno obnavljati napor susretanja s drugima, ispi-

Nikada više rata!

tujući vlastitu savjest ne samo što se tiče vlastite krivnje nego i snage koju je svatko spreman uložiti u izgradnju mira". Na kraju Večernje Sv. Otac je podijelio svoj apostolski blagoslov.

Zvanični susreti

Drugog dana svog boravka Papa se u jutarnjim satima u Zemaljskom muzeju susreo sa predstavnicima triju naroda koji žive u Bosni i Hercegovini. Sve ih je pozvao na međusobnu suradnju i izgradnju povjerenja među ljudima.

Svoj nedjeljni program započeo je susretom s delegacijom Srpske Pravoslavne Crkve koju je predvodio mitropolit Nikolaj Mrda. Tom prilikom razmijenjeni su darovi.

Centralni događaj - sv. misa na stadionu Koševo

Centralni događaj Papina boravka u Sarajevu bila je svečana misa na stadionu Koševo. Na ovu misu koja ima povijesno značenje i pored hladnog i vjetrovitog vremena okupilo se oko 50.000 vjernika. Na misi je izvedena staroslavenska misa od našeg kompozitora Albe Vidakovića.

Sarajevo, Bosno i Hercegovino, imate zagovornika kod Boga: Isusa Krista, Pravednika!

Iz propovijedi

U svom obraćanju Sveti Otac je naglasio da je "Sarajevo grad koji je, u određenome smislu, znak XX. stoljeća. (...) I Papa je dizao svoj glas govoreći o toj ratnoj tragediji te mu je ime ovoga grada više puta i u različitim zgodama bilo na usnama, a uvijek na srcu. Već sam više godina žudio osobno doći k vama. (...)

Posebno snažno danas odjekuje Božja zapovijed: 'Ljubi Gospodina, Boga svojega, svim srcem svojim... Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe' (Pnz 6,5; Lev 19,8). Na tim se jakim pretpostavkama može učvrstiti i izgrađivati postignuti mir. I 'blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati' (Mt 5,9). Sarajevo, Bosno i Hercegovino, imate zagovornika kod Boga: Isusa Krista, Pravednika!"

Sveti Otac podsjeća da mira nema bez oprostjenja. "Draga braćo i sestre! Kada sam 1994. tako žarko želio doći k vama, u pameti mi je bila misao koja se očitovala izvanredno znakovita u sudbonosnome trenutku europske povijesti: 'Oprostimo i zatražimo oprostjenje.' Rečeno mi je tada da ono nije pravo vrijeme za to. Zar sada nije došlo vrijeme za to? (...) 'Oprostimo i zatražimo oprostjenje.' Ako je Krist naš zagovornik kod Oca, onda ne možemo ne izgovoriti te riječi. I onda ne možemo ne krenuti tim teškim ali nužnim putem oprostjenja koji vodi k dubokom pomirenju."

Na kraju svoje propovijedi Papa je uputio svoje misli k Majci rassetoga

Papa s članovima Predsjedništva BiH Foto GK

i uskrsloga Krista, "tebi koja si štovana i ljubljena u tolikim svetištima ove napaćene zemlje. Isprosi svim vjernicima dar novoga srca!"

Poslije pričesti Papa je blagoslovio kamene temeljce za mnoge buduće nove crkve, župne stanove i škole. Prije molitve "Kraljice neba, raduj se" Papa je pustio tri bijela goluba u sarajevsko nebo kao znak mira ovom gradu i njegovim stanovnicima. Nakon toga Papa se obratio svim žiteljima zemalja koji sada žive u pet država, a ranije su bili u okviru jedne države. Papa se obratio nama, koji živimo na ovim prostorima, ovim riječima: "Želim pozdraviti svekoliko pučanstvo susjedne Savezne Republike Jugoslavije, koje već toliko vremena želim pohoditi i koje pratim svojom molitvom i svojom solidarnošću u njihovim teškoćama i nadama".

Papa se istog dana u poslijepodnevnim satima susreo i s predstavnicima Islamske zajednice i Židovske općine. Tom prigodom Papa je uručio međunarodnu nagradu mira pape Ivana XXIII. četirima humanitarnim udrugama koje su se istakle u ovim teškim vremenima nesebičnim pomažanjem. Nagrađene humanitarne udruge simboliziraju četiri velike skupine vjernika različitih pripadnosti koje žive u Bosni i Hercegovini.

U večernjim satima Papa je, ispraćen od najviših državnih i crkvenih dužnosnika, sa zračne luke u Sarajevu otputovao u Vatikan.

ZNAČAJNI DOGAĐAJI UOČI PAPINA DOLASKA

Uoči Papinog dolaska u Sarajevo u ovom su se gradu zbili mnogi važni događaji. HKD "Napredak" je organiziralo više znamenitih kulturnih priredbi koje su bile posvećene Papinom dolasku. Tako je bilo nekoliko zapaženih izložbi, koncerata, književnih večeri.

U niz kulturnih događaja svakako spada i knjiga "Papa Ivan Pavao II. istinski prijatelj Bosne" koju je priredio fra Velimir Blažević. U knjizi su sabrani svi govori i istupi Svetog Oca protiv nasilja i zaustavljanja rata u Bosni i Hercegovini. Knjiga sabire više od 300 raznih dokumenata koji obrađuju ovu temu. Knjiga je objavljena u izdanju "Svjetla riječi" iz Sarajeva.

Uoči Papinog dolaska u Sarajevo se vratila i Franjevačka teologija koja je boravila više od pet godina u izgnanstvu u Samoboru kraj Zagreba. Ovaj radosni događaj svečano je obilježen 25. ožujka u novoobnovljenoj zgradi teologije na Nedžarićima u Sarajevu.

Franjo Ivanković

Uređuje: Stjepan Beretić

SVETI DEZIDERIJE - ŽELJKO

(* oko 556. + 607.)

* Svetac lijepoga imena * poznavalac antičke književnosti * obnovitelj svećeničke stege *
* odgojitelj engleskih misionara * vjerni podanik Grgura Velikog * svetac koji je volio svjetlost *
* svetac bratske opomene * kamenovani biskup *

Sveti Deziderije - mučenik

Na dan 23. svibnja Crkva se spominje dvojice svetaca koji su nosili ime Desiderius, što znači Željko. Prvi se rodio oko 346. godine, a bio je mučenik i biskup biskupije Langres. Mučio ga je i ubio vandalski knez Chrocus oko 407. godine. S njim je zajedno mučen i njegov đakon Vinko (Vincentius). Njegove se svete moći čuvaju u Arlesu, Avignonu, Genovi, Bologni i Kölnu.

svetom biskupu. Prognala ga je na jedan usamljeni otočić. Vrijeme provedeno u sužanjstvu Deziderije posvećuje siromašnim otočanima. Osvojio je njihovu privrženost i ljubav. U biskupovoj sužanjskoj sobici je bez prestanka gorjela uljanica. U njoj nije nestajalo ulja. Požni otočani su o tome govorili. Oko Deziderija su se počela događati čudesa. Zlobna kraljica ga je morala vratiti iz sužanjstva budući da je iz dana u dan sve više rastao ugled hrabroga pastira.

Sveti Deziderije - obnovitelj svećenstva

Deziderije je sin plemenitih roditelja. Rođen je oko 556. godine u gradu Autunu (jugozapadno od Dijona) u francuskoj pokrajini Burgundiji (Bourgogne). Grad Autun je danas sjedište biskupije. Od Autuna nije daleko ni znamenita benediktinska opatija Cluny. U katedrali u Autunu su se čuvale moći svetoga Lazara. Od 12. stoljeća one se čuvaju u posebnoj bazilici. Mladi Deziderije je bio vrlo vješt u klasičnoj književnosti. Za svećenika je zaređen u gradu Vienne (južno od Lyona). Kad su ga svećenici i vjernici 594. godine izabrali za biskupa, istakao se u podizanju svećeničke stege. Njegovi su ga neprijatelji optuživali pred papom kako se previše bavi klasičnom književnošću. Sveti Otac je strogo opomenuo biskupa Deziderija. No, kad je doznao da je Deziderije oklevetan, povjerio mu je brigu za odgoj klera u susjednim biskupijama. U njegovo vrijeme polaze misionari u Englesku. Pripravu engleskih misionara sveti papa Grgur Veliki povjerava biskupu Dezideriju.

Papa Grgur I.
sa svojim pisarom

Kamenovan

Brunhilda se nije dala umiriti. Platila je zlobnike koji su u sav glas sramotili i klevetali Deziderija. Seriju naručenih ubojstava zloglasna kraljica je završila sa svetim Deziderijem. Opomenuo je on svoju kraljicu i njezinoga sina Teodorika II. Pozivao ih je na poboljšanje života. Tada je kraljica naručila gomilu ubojica koji su svetoga biskupa kamenovali pred crkvom. Okrutna kraljica je time izazvala francuskoga kralja Klotara. S četiri konja ju je dao rasčtvoriti. Posmrtni ostaci svetoga Deziderija su pohranjeni u crkvi svetoga Petra i Pavla u gradu Vienne. Grad Vienne je dugo bio sjedište biskupa, a kasnije i nadbiskupa.

Oklevetan i prognan

Gorljivi biskup Deziderije je došao u sukob sa zloglasnom kraljicom Brunhildom. Držali su je za najopakiju ženu svoga vremena. Bila je osvetoljubiva, nezadovoljna, pohlepna. Umiješana je u ubojstvo vlastitoga muža. Dala je umoriti mnoge od svojih protivnika. Nije podnosila jačanje i neovisnost plemstva. Kad je biskup Deziderije oštro opomenuo Brunhildu, ova ga se nije usudila javno napasti, pa ga je oklevetala pred lyonskim nadbiskupom. Tako joj je pošlo za rukom da se osveti i

U mjesecu svibnju slave imendan:

1. Josip, Josipa, Jozefina, Tamara; 2. Anastazije, 3. Filip, Jakov; 4. Florijan, Cvjetko; 6. Dominik, Nedjeljko; 7. Gizela, Dujam, Boris; 8. Ida; 12. Leopold, Bogdan; 14. Matija; 15. Sofija; 16. Ivan, Nenad; 17. Paskal, Paško; 18. Ivan, Feliks, Veco, Srećko; 19. Celestin, Rajko; 20. Bernardin; 21. Viktor; 22. Renata, Vladimir; 23. Deziderije, Želimir, Željko, Željka; 24. Suzana, Estera; 25. Beda, Grgur; 26. Filip; 27. Augustin; 28. Vilim, Vilko; 30. Ivana, Ferdinand, Nandor; 31. Petro nila

§

GOVORI UAM SLUGA BOŽJI
O. GERARD TOMO STANTIĆ

Neumrla duša - kraljevina nad svim kraljevinama

Dok ovih dana razmišljamo o Isusu i našem uskrsnuću, razmotrimo ujedno i vjersku istinu koja kaže: "Duša je čovječja besmrtna". Govoreći vjernicima o trećoj istini katoličke vjere, o. Gerard tvrdi da je duša najveće bogatstvo i zato se na nju mora najviše paziti. Zemaljski očevi uče svoju djecu pogrešnu mudrost, tuži se on i pita: "Pa kako? Zar ne gleda svaki otac na to da mu sin bude izučen, mudar?" Odmah zatim odgovara: "Možemo reći da izgleda, a i ne izgleda. Ta najviše očeva uči sinove po svjetovnoj mudrosti, a što je duhovno i spasonosno za to nemaju vremena. Zašto je tako? Zato jer ni otac, a ni sin, ne zna, ne misli na to da je duša čovječja neumrla. Zaista je taj mudar koji zna i pozna cijenu duše." Zaključuje, pozivajući se na svetopisamski tekst, da je mudrost tijela "ludorija za dušu, a ludorija tijela mudrost za dušu" (usp. Rim 8,5). Sluga Božji nuka roditelje da nauče djecu da smo svi dobili to neizmerno blago još prije nego smo se rodili, zato hoćemo-nećemo moramo učiti što je ta mudrost. Kaže da je "naravno i da bi nas sama narav trebala na to vući", kako bismo s radošću osvojili tu mudrost. Blago koje smo dobili "zaista moramo braniti borbom. Naše je djetinjstvo zato da se naučimo boriti, da naučimo duhovnu mudrost, da ne jedan grad, ne jednu državu, jednu kraljevinu branimo, nego kraljevinu svih kraljevina, to jest našu neumrlu dušu."

Govoreći, na istom mjestu, kako svjetovna mudrost i slava završavaju u truleži i raspadljivosti, poziva vjernike, služeći se slikovitim govorom, da promotre sjaj, raskoš i neprocjenjivu vrijednost svoje duše: "Bogatašu, ministru i najmoćniji kralju, trula je vaša sreća i slava. Hajdete ovamo u moj dvor, u moju domovinu, pa ćete vidjeti što će vam pokazati. Evo jedno stvorenje, ne znam kako da ga zovem? Ako ga anđelom zovem još i od toga je drugačije. Ko anđela ga gledam. Obraz mu rumen i gori od ljubavi, bijela svila, tj. sveta čistoća sja na njemu više nego sve lijepe svile na ovome svijetu. Srce mu kao najljepša soba u kojoj je krasno prijestolje za kralja sviju kraljeva, Isusa koji tu sjedi. Oko njega milijuni i milijuni anđela. Ovomu je srcu svuda naokolo đerdan od dragoga kamena, vijenac od najljepšeg cvijeća poniznosti, poslušnosti, siromaštva... To cvijeće zalijeva, to drago kamenje svijetla Duh Sveti. To je stvorenje, to je kraljevstvo naša neumrla duša. Ljepša skoro i od anđela, jer anđeo već kakav je lijep, takav je, ali naša duša u dan (postaje) ljepša, (sve) dotle dok ne dopustimo lopovima ulaz u nju."

Izloživši neprocjenjivu vrijednost i sjaj duše, po uzoru na sv. Tereziju od Isusa, ukazuje kako se to blago i duhovno imanje mora s radošću njegovati i čuvati. To svaki zna, kaže on, koji je išao u duhovnu školu i koji ima duhovnu mudrost. Vidjeći ljepotu i bogatstvo duše, svaki čovjek može vidjeti i shvatiti da zapravo nema siromaštva na ovom svijetu, jer svaki ima neumrlu dušu. Zato, kad se ljudi toliko staraju za svjetovno bogatstvo, dobivaju ga i gube, pita se o. Gerard, koliko se onda trebaju brinuti za to duhovno bogatstvo, da ga ne izgube. Jednostavnim primjerom pokazuje kako se nešto vrijedno čuva. O. Gerard polazi od naravnih, ovozemaljskih stvarnosti i slika da bi zorno pokazao kako se stječu i čuvaju različite vrijednosti. Stupnjevito se uzdiže od ovozemaljskih do duhovnih i neprocjenjivih vrijednosti. "I malo dijete zna što mu je raditi kada treba nešto čuvati." Potrebno je često držati na oku ono što se čuva. Što je veća i vrijednija stvar, sve više i više se mora na nju paziti. Odgovornost i čast, ali i kazna ako se povjereno zanemari, sukladne su povjerenoj stvari. O. Gerard niže sliku na sliku da bi to potvrdio: dijete koje čuva žito od pilića i svinja; pastira koji čuva stado; vojnika na straži; kapetana što čuva vojsku da ne udari neprijatelj i da ne popali i opustoši zemlju. Na kraju pripovijeda: "Al' opet moramo reći da je bolje da se sve varoši (naselja) s barutom razruše, nego jedno jedino duhovno kraljevstvo, tj. (da) jedna jedina duša propadne... Ali, ne samo da je žalosna propast duše, nego i najmanje okaljanje duše." Zato je smrtni grijeh "najveći zlo-tvor duše", i s njim se ne mogu usporediti sve zloće što ih mogu učiniti zli ljudi.

Proničući duboko u tajnu grijeha i posljedice što ih ostavlja grijeh u čovjekovoj duši, o. Gerard na dramatski način pokazuje što sve grijeh čini u duši i kako sami ljudi nebrigom i nezahvalnošću odbacuju Kristovom krvlju pribavljeno i besplatno ponuđeno spasenje. Grešnika koji je okaljao svoju dušu, zajedno sa Stvoriteljem i Otkupiteljem moli: "Al na jedno te moli tvoj Stvoritelj i Otkupitelj. Skoči u ovo more krvi otkupljenja. Udavi u njoj sve svoje grijehe. Operi svoju dušu. Ispovjedi se. Sve ću ti rado oprostiti, samo nemoj da bude uzalud proli-vena moja krv. Smiluj se meni stvorenje moje, smiluj se dušo neumrla... Smiluj se meni, smiluj se sebi jer Sotona paklena ne pozna milosti."

Takvo dramatsko izlaganje u propovijedima o. Gerarda imalo je glavnu svrhu potaknuti i pripraviti grešnika za sakrament pomirenja uoči uskrsnih blagdana. Ta, svima nam je poznata njegova skrb i zauzetost oko duhovnog života vjernika. Nemojmo ovog Uskrsa niti jednog dana u životu zaboraviti na neprocjenjivo blago, neumrlu dušu, koje nam je povjerio Stvoritelj.

O. Branko Zebić OCD,
Remete - Zagreb

BITNE SASTOJNICE "MALOG PUTA"

(5)

Terezija je posve izvorna u svojoj nauci "duhovnog djetinjstva", koje ima svoje uporište i opravdanje u samoj evanđeoskoj poruci.

- "Mali put" je: sveopći put, jer je otvoren svim ljudima koji su otkupljeni Kristovom krvlju i pozvani na spasenje, bez razlike rase, dobi, spola, kulture ili ekonomskog stanja.

- "Mali put" je: otvoren samom sustavu pojmova osnovi čovjeka, koji je svjestan svojega "ništa" i svoje ovisnosti o Bogu koji je "sve" i od kojega ovisi svekoliko postojanje.

- "Mali put" je: posve kršćanski put; prvo, jer nasljeđuje sadašnje stanje pale naravi poradi istočnog grijeha; drugo, zato što je ta narav sada Kristovom krvlju otkupljena kao zadovoljština za grijehe; i treće: zato što nitko ne može uživati plodove Kristove žrtve ako se ne preobrazi u Njega i ne slijedi njegov primjer.

- "Mali put" je: moguć za svakoga, jer Bog želi spasiti sve, nikome ne uskraćuje svoje milosti. Milost je potrebna da se izabere "uski put" i da se "postane kao dijete" da bi se ušlo u kraljevstvo nebesko.

- "Mali put" je: potreban i moguć, jer je sam po sebi ispravan, a ne krivudav, zajednički a ne pojedinačan, sakriven a ne vidljiv, može se nasljedovati a ne samo mu se diviti; siguran za sve, nikom nije opasan. On zahtijeva stil života koji odgovara biti evanđeoskog života, oslobađajući se svakog suvišnog prtljaga i sporednoga. On traži uključenje čovjeka u njega pomoću milosti, ali ne zanemariti ispravno vrednovanje svega što je ljudsko, redovito, svaki-danšnje i življeno.

- "Mali put" je: za one duše koje se uistinu osjećaju "malene", tj. nemoćne pred Bogom, pune pouzdanja u njegovu ljubav koja spašava, koja izaziva i traži milosrđe, koja predusreće svaku preuzetnost i zaslugu ljudske volje.

- "Mali put" je: onaj koji proizlazi iz čovjekovog poniznog stava, koji je svjestan svojih vlastitih nedostataka, koji ga vode izravno u zagrljaj Oca od kojega dolazi sva snaga, za vlastito uzvišenje i sigurnost posljednjeg uporišta. Zato je to "put malenih", određenih za istinsku veličinu, sposobnih za nadčovječna iznenađenja, poniznih kojima pripada slava na nebesima. On je suprotan putu pesimizma koji vodi razočarenju i oholosti, koji se uzda u sebe samoga. On je suprotan privlačnosti quietizma, koji sve prima i podnosi, te ljudskog aktivizma, koji misli da može sve sam učiniti i riješiti. To je put stvorenja okrenutog prema Bitku, koji ga obuzima iz dubina svojega "ništa" i uzdiže ga do samog sudjelovanja u Njemu.

Terezija vrlo dobro poznaje neograničenu mogućnost istine koja sadrži bit vječne filozofije obogaćene kršćanskom Objavom.

MATO MILOŠ, OCD.

MARIJO, SVIBNJA KRALJICE!

Svibanj i ove godine budi u nama novi život. Iako je život često težak, ispunjen raznim nevoljama, nada nikada ne smije biti izgubljena. Ni najveće poteškoće i neizvjesnosti ne mogu prekriti kršćanski optimizam. Kako smo u uskršno vrijeme klicali **ALELUJA ONOM KOJI USKRSNU**, tako sada podignimo oči onoj koja je zajedno s apostolima u molitvi iščekivala Duha Svetoga.

Mariju slavimo u najljepšem mjesecu jer je u njoj sva ljepota, jer je odabrana, jer je sveta. Što u njoj vidimo? PRIMJER! Zato joj kitimo oltare najljepšim cvijećem proljetnim, zato joj pjevamo. A Marija, Mati naša? Ona čezne za našim srcima, za mirom u njima. Zato nju molimo da nam **"ISPROSI DAR NOVOGA SRCA"**, kako to Sveti Otac reče u Sarajevu.

Molimo stoga da naše svibanjske pobožnosti u crkvama cijeloga svijeta, posvećene Najvećoj, Najljepšoj i Najčistijoj, urode pravim plodovima i da, zadobivši **NOVO SRCE**, na nama bude vidljiva **RADOST** zbog **MILINE BOŽJE BLIZINE!**

MARIJO, SVIBNJA KRALJICE,
Ti Majko rajskog slavija;
pred sliku Tvoju ružice
na pozdrav svibanj stavlja.

O daj ga, daj blagoslovi
i sve nas, Majko, s njime;
te srca naša prizovi
da Tvoje slave ime.

Katarina Č.

Zagreb

U SPOMEN SRIJEMSKIM MUČENICIMA

U Zagrebu je sredinom travnja u prostorijama HKD-a sv. Ćirila i Metoda održana književna večer koja je u cijelosti bila posvećena srijemskim mučenicima. Uvodno izlaganje imao je ravnatelj HKD-a prof. Radovan Grgec. On je rekao kako je i danas tlo Srijema i Podunavlja natopljeno krvlju mučenika. Voditelj večeri bio je Mato Batorović koji se u svom izlaganju ograničio na mučenike iz prvih kršćanskih vremena. Spominjemo samo najpoznatije srijemske mučenike: Ireneja, Poliona, Dimitrija, Anastaziju. Srijemski mučenici bili su dugo stoljeća zaboravljeni od strane mjesne Crkve. Sredinom ovog stoljeća njima je posvećena veća pozornost i o njima smo imali prilike više čitati i slušati posljednjih desetljeća našeg stoljeća. U prigodnom programu poslije predavanja čitane su litnije srijemskih mučenika koje su sastavljene 1746. godine. U završnom dijelu programa bilo je nekoliko glazbenih točaka i čitane su pjesme Ivica Mornara.

/IKA/

NADBISKUP PERKO O MOGUĆEM PAPINU DOLASKU U BEOGRAD

Beogradski nadbiskup Franc Perko dao je izjavu za talijansku informativnu agenciju ASCA i tom prilikom je između ostalog rekao da će ponovno pozvati Papu da posjeti Beograd. Nadbiskup je svjestan da uvjeti za ostvarenje tog plana ne postoje jer u "zemlji prevladava velika neizvjesnost i valja vidjeti rezultate političkih izbora u studenom ove godine". Bilo je planirano da bi Papa posjetio i Sarajevo i Beograd u istom terminu, ali zbog današnjih prilika u zemlji to je bilo nemoguće. U ovakvim nejasnim prilikama Papin posjet ne bi imao većeg pozitivnog odjeka.

/IKA/

Ljubljana

POSVEĆEN NOVI NADBISKUP

U nedjelju 6. travnja u ljubljanskoj je katedrali posvećen za nadbiskupā mons. Franc Rode. Glavni posvetitelj je bio umirovljeni nadbiskup Alojz Šuštar, a suposvetitelji su bili nadbiskupi Franc Perko iz Beograda i Alojzije Ambrožič iz Toronta. Na ovoj svečanosti bili su prisutni najviši državni i kulturni djelatnici Slovenije.

Uoči svog posvećenja nadbiskup Rode se zauzeo za uvođenje vjeronauka i etike u slovenske škole. U više svojih dosadašnjih izjava novi nadbiskup i metropolit Rode je dao do znanja da će težiti za tim da se Crkva u Sloveniji više uvažava od strane službenih državnih vlasti.

/IKA/

Beč

PRIJETNJA GLADI U BUGARSKOJ

Bugarski Caritas je uputio poziv austrijskom predsjedniku Caritasa Franzu Kueberlu za pomoć jer u zemlji vlada glad. U pozivu se ističe kako čak 80% stanovništva doslovno gladuje. Nedostaju osnovne namirnice: kruh i mlijeko. Većina stanovništva se nema čime grijati. Ovakvo dramatično stanje u našoj susjednoj državi treba zabrinuti mnoge zvančnike. Događa se da i pri kraju dvadesetog stoljeća u dijelovima Europe vlada glad.

/IKA/

Šibenik

ZAREĐEN NOVI BISKUP MONS. ANTE IVAS

Mons. Ante Ivas zaređen je za 48. šibenskog biskupa na blagdan sv. Josipa u šibenskoj katedrali sv. Jakova. Glavni posvetitelj bio je kardinal Franjo Kuharić, a suposvetitelji su bili nadbiskupi Ante Jurić i Ivan Prenda. Na svečanoj misi bili su nazočni vjernici cijele biskupije i predstavnici svjetovnih vlasti na čelu sa dr. Jurom Radićem, potpredsjednikom vlade RH. Kardinal Kuharić je ukratko izložio koja je uloga biskupa u Crkvi i istakao kako biskupi umiru, a Crkva ne umire nikada i već je u svijetu prisutna dva tisućljeća. U prikaznoj procesiji prinešeni su darovi iz mnogih župa šibenske biskupije.

U svom nastupnom obraćanju vjernicima novozaređeni biskup Ivas zahvalio je Bogu što mu je darovao dar života i što ga je sve vrijeme brižno vodio do ovog događaja. Novi biskup pozdravio je cijelu svoju biskupiju, sve vjernike od najmlađeg do najstarijeg i posebno se spomenuo svog prethodnika biskupa Badurine. Biskup Ivas je zatim posebno pozdravio sve prisutne biskupe, biskupske delegate i predstavnike svih kulturnih, prosvjetnih, političkih, humanitarnih i vojnih ustanova. U završnim riječima mons. Ivas je naglasio kako ova mjesna Crkva želi svima nuditi Isusa Krista, koji je izvor neuništive snage koja je tako potrebna svakom čovjeku.

/IKA/

SPAŠENO TORINTSKO PLATNO

Požar koji je zahvatio torintsku katedralu u petak 11. travnja zaprijetio je da će spaliti i znamenito Torintsko platno s Kristovim likom koje se u njoj čuva. Ipak, velikom hrabrošću uspio ga je spasiti vatrogasac Mario Trematore (44) koji je, izašavši sa Svetim platnom iz goruće crkve, sam pao u nesvijest. Požar, za koji se sumnja da je buknuo zbog preopterećenja zastarjelih električnih instalacija na obližnjoj kraljevskoj palači, nanio je na palači, stolnoj crkvi te kapeli Svetoga platna štetu veću od 100 milijuna maraka.

/GK/

Beč

NOVOGODIŠNJI SUSRET MLADIH OVE GODINE U BEČU

Službeno je priopćeno da će sljedeći novogodišnji ekumenski susret mladih Europe biti ponovno održan u glavnom gradu Austrije. Na istom mjestu takav susret je održan prije 5 godina, a na njemu je sudjelovalo oko 100.000 mladih iz cijele Europe. Susret će biti održan od 28. prosinca do 1. siječnja.

/IKA/

Vatikan

ODNOSI IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I SVETE STOLICE

U Vatikanu je 10. travnja upriličena svečanost povodom razmjene ratifikacijskih ugovora između Sv. Stolice i Republike Hrvatske. Domaćini ovog značajnog događaja bili su državni tajnik Svete Stolice kardinal Angelo Sodano i kardinal Jean-Louis Tauran, tajnik za odnose Svete Stolice s državama. Ovoj svečanosti bili su nazočni predstavnici Crkve u Republici Hrvatskoj zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić, predsjednik HBK, u pratnji predsjednika Komisije HBK za uređenje odnosa s državom krčkim biskupom Josipom Bozanićem i apostolskim nuncijem u RH Giulio Einaudijom. Na čelu državnog izaslanstva bio je dr. Jure Radić, potpredsjednik Vlade RH i predsjednik državnog povjerenstva za odnose sa Crkvama i vjerskim zajednicama. Ovom prilikom potvrđeni su dogovori o pravnim pitanjima odgoja, kulture i dušobrižništva u vojsci i policiji. Kardinal Sodano izrazio je želju da bi se što prije potpisali i ugovori o ekonomskim i gospodarskim pitanjima jer su oni od izuzetne važnosti za skladnu suradnju između Crkve i države. U svom obraćanju kardinal je također naglasio da je Republika Hrvatska prva zemlja koja je izišla iz komunističkog režima i sklapa ove ugovore sa Svetom Stolicom. Izmjenjeni ugovori sada su postali punosnažni.

Crkvenu i državnu delegaciju tom prilikom primio je i Papa. U svom govoru Sveti Otac je podsjetio da razmjenjeni ugovori počivaju na tri načela: "Na vjerskoj slobodi, na razlici između Crkve i države, i na potrebi suradnje te dvije ustanove". Papa je podsjetio kako je "Sveta Stolica potpisala ugovore na blagdan sv. Josipa kojega je Hrvatski sabor 1687. proglasio zaštitnikom Hrvatske. Njegovom zagovoru povjeravamo provedbu ugovora na korist ne samo katolika nego i svih građana Republike Hrvatske".

/IKA/

Vatikan

PAPA O EKOLOGIJI

Svake godine se 22. travanj slavi kao "Dan planete Zemlje". Tako se i ove godine diljem svijeta na razne načine razmišljalo o ovoj tako važnoj suvremenoj temi. U svijetu su mnoge udruge koje se brinu za očuvanje okoliša. U Rimu je uoči Uskrsa održan zapaženi skup o okolišu i zdravlju u organizaciji Katoličkog sveučilišta Presvetog Srca. Sve sudionike ovog skupa primio je u posebnu audijenciju Papa Ivan Pavao II. 24. ožujka i tom prigodom održao zapaženi govor o zaštiti okoliša i zdravlju.

Papa je između ostalog rekao da se ekologija kao problem pojavljuje prije stotinjak godina, ali da "okoliš, živ i neživ, ima odlučujući utjecaj na čovjekovo zdravlje... Odnos koji čovjek ima s Bogom treba određivati odnos čovjeka s njemu sličnima i s njegovim okolišom". O pozitivnom stavu prema okolišu posebno su se u povijesti Crkve istakla dva reda: Benediktinci i Franjevci; oni su njegovali sklad u svijetu koji ih okružuje i na sva stvorenja su gledali sa strahopoštovanjem. "U suvremenom raskršćanjenom svijetu di-

že se dvostruka napast: poimanja znanja ne više kao promišljanja, nego kao vlasti nad prirodom, koja se prema tome smatra predmetom osvajanja. Drugi se pokušaj sastoji u neumjerenom iskorištavanju zaliha, pod pritiskom traženja dobiti bez granica... Tako je okoliš postao plijenom određenih skupina industrijalaca, a na štetu čovječanstva u njegovoj cjelini, s posljedičnom štetom za ravnoteže okolišnih sustava, zdravlja stanovnika i budućih naraštaja". U svom govoru Papa je rekao kako među živim svijetom postoji razlika u vrijednosti. Budući da je čovjek najvredniji među svim stvorenjima, on je najodgovorniji za okoliš. U Božjem nauku čovjeku je darovana svijest i odgovornost za etičko postupanje na svim poljima djelovanja. "Obrana života i prema tome promicanje zdravlja, osobito među najsiriromašnijim narodima i onima na putu razvitka bit će jednom mjerilo i kriterij na područnoj i svjetskoj razini", rekao je na kraju svog obraćanja prisutnim znanstvenicima Papa.

/IKA/

Prag

PAPIN POSJET ČEŠKOJ

Papa Ivan Pavao II. neumorni je hodočasnik mira. To potvrđuje i njegovo najnovije pastirsko putovanje u Češku Republiku. Ovo Papino najnovije putovanje je povodom tisućite obljetnice smrti sv. Adalberta. Papa je stigao u glavni češki grad Prag u petak 25. travnja. Odmah nakon dolaska Papa je imao radni susret sa članovima Češke biskupske konferencije u prostorijama apostolske nuncijature u Pragu. U subotu je Papa u prijedopodnevrim satima predvodio misu za mlade ispred katedrale u Hradec Králove. Istoga dana u poslijepodnevrim satima Papa se susreo sa češkim predsjednikom Vaclavom Havelom i poslije je posjetio benediktinski samostan Brevnov. U nedjelju u prijedopodnevrim satima bila je svečana misa na otvorenom prostoru, a poslije je Sveti Otac predvodio ekumensko slavlje u praškoj katedrali. Ovo Papino putovanje bilo je izrazito ekumenskog sadržaja, kao i ono prije dva tjedna kada je boravio u Sarajevu.

Ove godine Papa namjerava još posjetiti Libanon, Francusku i Brazil. Posjet Libanonu također će biti ekumenskog obilježja.

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

SUSRET MLADIH

SKOPSKO-PRIZRENSKE BISKUPIJE

U subotu 22. ožujka ove godine u Bistazhinu (Bistazhin) kraj Đakovice, povodom Svjetskog dana mladih, održan je susret mladih naše biskupije. Toga dana okupio se neočekivano veliki broj mladih iz gotovo svih naših župa. Mladi su došli predvođeni svojim župnicima da zajedno razmišljaju nad temom: "Gospodine, gdje stanuješ? Dodi-te i vidjet ćete!".

Susret je započeo sv. misom u 10 sati u crkvenom dvorištu budući da je, inače prostrana crkva, za ovu zgodu bila premalena. Sv. misu, u koncelebraciji s okupljenim svećenicima, predvodio je naš biskup mons. Mark Sopi. On je u svojoj propovijedi izrazio veliku radost što ima tako dobro organiziranu mladež koja je uvijek žedna Božje riječi. Naglasio je također važnost pripreme za jubilej 2000 godina kršćanstva te je mladima, među ostalim, rekao: "Nemate se čega bojati jer je Bog s nama. On je, na kraju krajeva, onaj koji vodi povijest čovječanstva, zato se prepustimo njemu...". Mlade je također pozvao na molitvu za mir, osobito u susjednoj Albaniji, koja je tih dana bila zahvaćena nemirima. Biskup je istakao da je Krist naš mir i da ćemo Kristov mir uživati tek onda ako budemo našli Krista i držali se njegovih zapovijedi.

Svečanosti euharistije pridružila je s. Roza Qerikini koja je ravnala zborom, koji je pjevao za ovu prigodu odabrane pjesme.

U poslijepodnevrim satima bio je drugi dio ovog skupa u kojem su se mladima obratili naši svećenici. Čuli smo i mnoge recitacije koje su izveli mladi, a pjesmi i druženju nije bilo kraja.

Svi sudionici ovog skupa dobili su od biskupa prigodnu knjižicu govora, koje je mladima uputio papa Ivan Pavao II, a koju je on preveo na albanski jezik.

U kasnim poslijepodnevrim satima mladi su se razišli svojim kućama sa željom da se i češće organiziraju ovakvi skupovi na kojima bi što bolje upoznali svog učitelja Isusa Krista.

Svi mladi su posebno zahvalni župniku domaćinu don Viktoru Sopiju na srdačnosti i gostoljubivosti.

"Marsej", Binač

Beograd

JUGOSLAVENSKI PREMIJER PRIMIO PREDSTAVNIKE CRKAVA I VJERSKIH ZAJEDNICA

Jugoslavenski premijer Radoje Kontić primio je 23. travnja predstavnike Crkava i vjerskih zajednica u SR Jugoslaviji. Katoličku Crkvu su predstavljali beogradski nadbiskup Franc Perko, zrenjaninski biskup Huzsvár László, kotorski biskup Ilija Janjić te subotički biskup Ivan Péntzes. Sastanku su bili nazočni i patrijarh Srpske Pravoslavne Crkve Pavle, muftija Hadži Hamdića Jusufspahić, vrhovni rabin Jugoslavije Cadić Danon te predstavnici drugih vjerskih zajednica kao i ministri vjera Srbije i Crne Gore Dragan Dragojlović i Slobodan Tomović i predsjednik Komisije Savezne vlade za odnose s vjerskim zajednicama Zoran Bingulac.

Premijer Kontić je odao priznanje predstavnicima Crkava za njihov doprinos konstituiranju SRJ kao višekonfesionalne i više-nacionalne zajednice i na onome što su učinili na humanitarnom planu.

Patrijarh Pavle je zatražio od "zajednice i državnih institucija da zaista ova zemlja bude na pravnim osnovama".

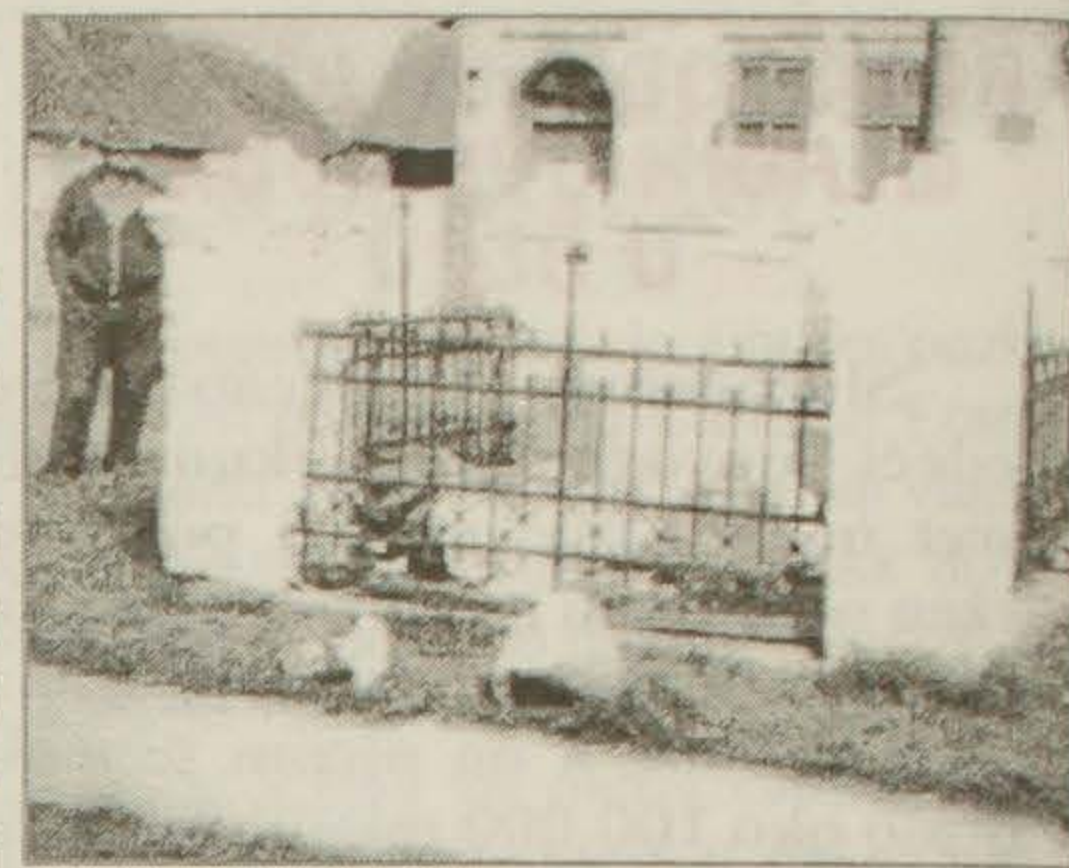
Beogradski nadbiskup Perko je istakao da Katoličkoj Crkvi u SRJ puno znači stvaranje pravne države. "Nadam se da će ta pravna država stvarno i izrasti i da će naši svećenici, koji bez stvarnog pravnog razloga nisu dobili pasoše, da će ih u pravnoj državi ipak dobiti."

K.Č.

Bački Breg

SRUŠEN KIP SV. ROKA

U ulici koja vodi od centra naselja prema župnoj crkvi Sv. Mihovila s lijeve strane nalazio se stoljetni kip sv. Roka. Kip je podignut davne 1873. godine od vjernika Bačkog Brega. U noći između 21. i 22. ožujka nepoznati zlonamjernici su srušili i razbili kip. U ovoj župi su proteklih godina u više navrata rušeni križevi koji su se nalazili u okolici naselja i nikada nisu pronađeni počinitelji, kao ni ovoga puta.

Župnik

VELIKI TJEDAN U BAČU

Nakon nedjeljnih pobožnosti Križnog puta, s puno ozbiljnosti i sabranosti zajedno s djecom proživljavali smo dane Velikog tjedna. Nakon večernje sv. mise na Veliki četvrtak, kada su zanimajila zvona i sviranje, imali smo Getsemansku uru od 21-22 sata. Sjećajući se iznova Isusove teške muke molili smo kronicu, a neki su izrekli svoje kratke molitve. Na Veliki petak okupili smo se na svete obrede. Pjevanje je muka Isusova. Klanjanje drvu Križa doživjeli smo posebno duboko. Naime, upravo nakon čina klanjanja sv. Križu vani je nastalo veliko nevrijeme. Nastala je odjednom velika tama, vje-

tar je silno puhao lomeći sve pred sobom i bacajući naokolo. A jutro Velike subote osvanulo je čisto, najavljujući divan dan. Veselili smo se tom Velikom danu iščekujući ponovni glas zvona i glazbe, i radosnog ALELUJA! Unatoč hladnom vremenu, navečer se u crkvi skupilo svijeta i zaorilo je "Aleluja, radujmo se!". Za vrijeme pričesti djeca su pjevala "Ostani s nama".

Na Uskrs se okupio velik broj djece - manju su dovele mame. Nakon sv. mise djeci su podijeljeni prigodni pokloni koje je poklonila obitelj Katice i Ivica Jakić. Ovim putem im zahvaljujemo u ime djece.

E.K. i M.V.

Selenča

RADOSTAN USKRS

Mladi naše župe kroz Korizmu su se duhovno pripremali za proslavu Uskrsa. Veliki broj mladih bio je uključen u razne aktivnosti za vrijeme Uskrasnih blagdana.

Svatko je sebe iskazao u nečemu: neki su čitali na sv. misi, drugi su ministrirali...

Na Veliki četvrtak 12 mladića je prisustvovalo kod oltara kao 12 apostola a navečer u 22 sata mladi su imali i "bdjenje". Na Veliku subotu mladići su obučeni u "uniforme" čuvali Isusov grob dok su djevojke u dvorani pripremale uskrсна jela (zakusku), slagale novi broj "Plamena lásky", pripremale su poklone za nagradnu "dječju" igru, koja je bila organizirana na Uskršni ponedjeljak. Ovom prilikom zahvaljujemo svim sponzorima na bogatim nagradama, čime su učinili radost djeci.

U nedjelju poslijepodne naš Vis "RUAH" je priredio "Uskršnji koncert" a ujedno je slavio "Četvrtu obljetnicu" svoga postojanja.

S tim koncertom nastupat će u Bijelom Blatu (Zrenjaninska biskupija) a bliži se i dan njihova odlaska u Slovačku.

Vjerujem da su, osim mladih, i djeca, odrasli i stariji ove Uskršne blagdane proživjeli u radosti, a tom radosnom ozračju, moramo priznati, pridonijeli su upravo mladi svojim angažiranjem i zalaganjem da svima bude ovog Uskrsa lijepo.

Dominik Ralbovsky

Đurđin

BLAGOSLOVOM ŽITA POČELA DUŽIJANCA '97

Na njivi kraj durđinske crkve na dan sv. Marka, 25. travnja u 17 sati katedralni župnik preč. Stjepan Beretić blagoslovio je žito čime je službeno započela ovogodišnja Dužijanca.

Nakon homilije preč. Beretića govor je održao predsjednik Organizacionog odbora Dužijance '97. Lazo Vojnić Hajduk. Blagoslovu je prisustvovalo oko 150 ljudi iz grada i okolnih mjesta i time potvrdilo svoju ljubav prema narodnim običajima. I ovdje se pokazalo da naš narod svaki svoj posao započinje u Božje ime i s Njegovim blagoslovom.

K.Č.

USKRŠNI KONCERT U ODŽACIMA

Na uskršni ponedjeljak u 18 sati u crkvi sv. Mihaela u Odžacima gostovao je komorni zbor "ZVONY" (ZVONA) iz Selenče. Ovaj zbor je osnovan prije tri godine ljubavlju i ustrajnošću prije svega ravnatelja ovoga zbora g. Juraja Suđija, profesora glazbe kao i ostalih članova ovog zbora kojih danas ima dvadesetak.

Zbor uglavnom izvodi kompozicije prof. Juraja Suđija od kojih je većina nagradena na festivalu slovačke muzike. Zbor izvodi također i glazbena djela Verdija, Mozarta, Trnavskog, Mokranjca itd. Program koji su izveli u našoj crkvi, idealnoj za ovakva kulturna događanja, upravo je i bio tako lijep i šarolik.

Slušatelji koncerta su bili oduševljeni izvođačima, a pogotovo zato što su ovakvi glazbeno-kulturni događaji u Odžacima rijetkost. No, nadamo se da će u skoroj budućnosti oni ovdje u Odžacima ponovo zaživjeti.

Sudlonik

USKRS U TAVANKUTU

Najveći kršćanski blagdan - Uskrs proslavljen je u Tavankutu svečanije i bogatije nego ranijih godina nizom događaja koji su obilježili Veliki tjedan. Na Cvjetnicu je, nakon nekoliko godina, obnovljeno pjevanje muke Isusove. Duhovnu pripravu su imali i čuvari Božjeg groba koju je predvodio preč. Andrija Kopilović. Mladi župljanin Ivica Dulić je već četvrtu godinu za redom organizirao čuvanje Božjeg groba. Na Veliku srijedu bila je prilika za sv. ispovijed, a u pomoć župniku Antunu Gabriću došli su preč. Andrija Anišić, preč. Andrija Kopilović i mons. Bela Stantić.

Obredi Velikog petka počeli su u 14 sati Putem križa. I toga dana pjevana je muka Isusova. Čuvari su u petak počeli čuvati Božji grob i nastavili cijelu subotu. Dvadesetak mladića je čuvalo grob. Obred uskrsnuća počeo je u subotu paljenjem vatre i uskrsnje svijeće u 19 sati. Na Veliku subotu, kao i u nedjelju, naša župa je imala gošću Draganu Knežić, talentiranu studenticu solo pjevanja na II. godini Muzičke akademije u Zagrebu, koja je svojim prekrasnim glasom otpjevala "Ave Maria".

Čuvari Božjeg groba sa župnikom vlč. Antunom Gabrićem

Na Uskrs vjernici su u velikom broju sudjelovali u misnom slavlju.

Organizacijski odbor za očuvanje bunjevačkih običaja zajedno sa župnikom i časnim sestrama iz Tavankuta zahvaljuje svim župljanima koji su darivali čuvare i pomogli da nam Uskrs bude tako lijep i svečan. Zahvaljujemo se i darovateljima: cvjećari "Jorgovan", "Yucom" - Tavankut, "Vesna kafa", "Agrocom", trgovinama "KPM" i STR "MIRO" kao i HKPD "Matija Gubec" i OKUD-u "Bratstvo" na pozajmljenoj nošnji.

Ana Ž.

Sombor

VIII. DUHOVNE VEČERI

U Somboru su u četvrtak 17. travnja održane VIII. DUHOVNE VEČERI u organizaciji Edukativnog centra, Rimokatoličke Crkve, Srpske Pravoslavne Crkve i Židovske općine. Ova plemenita ideja pokrenuta je prije 6 godina. Cilj održavanja Duhovnih večeri je ekumensko prijateljstvo svih vjernika i dobronamjernih žitelja grada. Predavanja ili kulturni sadržaji upriličuju se oko najvećih kršćanskih blagdana.

Ovogodišnja tema je bila: "Ekumenizam, naša sudbina i šansa". Predavači su bili: o. dr. Tadej Vojnović iz Novog Sada i g. Porfirije, poglavar manastira iz Kovilja. Na početku je nastupio poznati zbor mladih Somboraca "Iuventus cantat" koji je otpjevao jednu katoličku i jednu pravoslavnu kompoziciju. Pater Tadej je održao zapaženo predavanje u kojem je oduševljeno govorio

o ekumenizmu i njegovom značenju za nas kršćane. Predavač je iscrpno i jasno protumačio sam termin "ekumenizam" i njegovo značenje danas za nas vjernike. U drugom izlaganju o. Porfirije je iznio stav Pravoslavne Crkve o ekumenizmu. Iznio je stav da Srpska Pravoslavna Crkva ne prihvaća "sentimentalne" oblike ekumenizma. Tako je on okarakterizirao najveći dio ekumenskih susreta koji se održavaju na visokoj razini diljem Europe. Prema njemu nema pravog ekumenizma bez zajedništva u sv. Pričesti.

Poslije predavanja bilo je nekoliko provokativnih pitanja s negativnim prizvukom upućenih protiv ekumenizma. Dobro je da je voditelj na vrijeme prekinuo diskusiju te je tako sačuvano dostojanstvo ovog uvaženog skupa. Prava je šteta što je među slušateljstvom bilo nedobronamjernika koji nisu skloni nijednom obliku zajedništva s pripadnicima drugih vjeroispovijesti.

Franjo I.

Sombor

KRŠĆANSKA TRIBINA

U župnoj crkvi sv. Križa u nedjelju 13. travnja održana je druga kršćanska tribina na kojoj je gost predavač bio g. Andrija Anišić. Tema tribine je bila: **KRŠĆANSKI TISAK I RAST U VJERI**. Ova tema zadana je predavaču jer on već dugi niz godina zauzeto radi oko svih naših izdanja i glavni je i odgovorni urednik lista "Zvonik".

Svoje izlaganje g. Anišić je temeljio na Dokumentima Drugog vatikanskog sabora, posebno na Dekretu o sredstvima društvenog saobraćaja "Inter mirifica". Iznešene su najvažnije upute koje se nalaze u navedenom Dekretu, a uspoređene sa našom suvremenom situacijom na tom polju rada. Konstatirano je da se u nas premalo propagira i čita vjerski tisak i da je dužnost svakog katolika da dadne svoj doprinos na tom području.

U drugom dijelu diskusije predavač je govorio o važnosti i korisnosti Interneta na kome se nalaze i tekstovi najnovijeg broja našeg Lista. Neki od prisutnih slušatelja i čitatelja "Zvonika" izrazili su pohvale zbog dobrog izgleda i sadržaja Lista. Poslije tribine u prostorijama župe nastavljen je razgovor svih zainteresiranih. Broj sudionika tribine bio je lijep, a pozivamo i sve druge zainteresirane da nam se pridruže na našoj narednoj tribini koja će biti druge nedjelje mjeseca svibnja u 19,30.

Župnik

GODIŠNJA SKUPŠTINA DZ "AMOR VINCIT"

Četvrta godišnja skupština Dobrotvorne zajednice "Amor vincit" iz Subotice održana je 18. travnja s početkom u 18,30 sati. Svetu misu zahvalnicu služio je preč. Stjepan Beretić u katedrali-bazilici sv. Terezije prije početka Skupštine.

Skupu su prisustvovali: u ime Skupštine grada dr. Rozalija Čehak Korhec, predsjednik DSHV-a mr. Bela Tonković, predsjednica Bunjevačke matice Viktorija Grunčić.

Skupštinu je otvorila Milka Vujević. Minutom šutnje odata je počast pokojnoj predsjednici DZ "Amor vincit" Ani Kopunović.

Izveštaj o radu u prošloj godini podnijela je Ilka Tonković, vršilac dužnosti predsjednika. "Amor vincit" je pomagao u lijekovima (preko bolničke apoteke), školskom priboru, hrani, smještaju... "Putem Hrvatskog svjetskog kongresa povezali smo se sa socijalnim udrugama u svijetu, ali je pomoć stigla samo iz Švicarske i Austrije, a prilikom dopremanja pomogli su 'Malteški vitezovi' iz Švicarske i Mađarske." Pomoć u smještaju, hrani i pribavljanju dokumenata pružena je i izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine. Ovo je samo dio aktivnosti iz izvještaja Ilke Tonković.

Izveštaj o financijskom poslovanju podnijela je Lidija Molzer.

Na Skupštini je izabran i novi Upravni odbor koji čine: Ruža Crnković, Milenka Crnjac, Marijana Čović, Zlata Lacić, Lidija Molzer, Julijana Šarčević i Ilka Tonković. Za novu predsjednicu Dobrotvorne zajednice "Amor vincit" izabrana je Jelena Borković.

K. Č.

DRUGA TRIBINA U MALOJ BOSNI

Druga po redu tribina održana je 13. travnja. O temama "Bunjevačka matica nekad i sad" i "Klasje naših ravni nekad i sad" govorili su gđa Vita Grunčić i prof. Bela Gabrić.

Predavači na tribini

Tribina je započela pjevanjem poznate pjesme "Kolo igra, tamburica svira" i recitiranjem "Molitve Bunjevaca" dr. Matije Evetovića.

Gospođa Vita Grunčić govorila je o radu nedavno osnovane Bunjevačke matice čiji je ona predsjednik. Saznali smo da

se Matica bavi sakupljanjem starina našeg naroda, kulturnim sadržajima, istraživanjem povijesti... Ujedno je pozvala sve prisutne da se uključe u život i rad Matice i pomognu kako intelektualno tako i materijalno.

Gospodin Bela Gabrić je glavni urednik obnovljenog časopisa "Klasje naših ravni", o čijoj nam je povijesti govorio. Početak izlazenja ovog časopisa seže u daleku 1936. godinu. Izišlo je svega 5 brojeva do 1938. Potom su u Zagrebu, ratnih godina, izašla još dva broja. Nakon toga prestaje izlaziti. Obnovljen je prošle godine, a ciljevi su mu: istraživati našu povijest, njegovati kulturu i budućnost učiniti vedrijom. Profesor nam je približio sadržaj prva dva broja i potaknuo nas na čitanje. Poslije odgovora na pitanja druženje je nastavljeno uz malu zakusku.

Jadranka Kujundžić

ZagreBački bogoslovi

Budući da Subotička biskupija nema svoj Bogoslovni fakultet, mjesto školovanja svećeničkim pripravnicima Biskupija nalazi, za Hrvate na Filozofsko-teološkom Institutu Družbe Isusove u Zagrebu, te na bogoslovljama u Budimpešti, Pečuhu i Segedinu u Republici Mađarskoj, za bogoslove mađarske nacionalnosti. Pod krov Kolegija Družbe Isusove u Zagreb, na Jordanovac, prvi je bogoslov došao 1977. godine. Od tada pa do danas, četrnaestorica bogoslova su postali svećenici Subotičke biskupije. Danas se na Jordanovačkom Kolegiju spremaju šestorica bogoslova za svećenički poziv. Od ove godine, među vanjske bogoslove kolegija DI uvrstilo se i jedan bački Rusin, kao kandidat Križevačke eparhije. Svi oni koriste priliku da se zahvale kako Jordanovačkom Kolegiju, tako i Hrvatskoj provinciji Družbe Isusove za sva nastojanja oko odgoja onih koji će jednog dana s Božjom pomoći odgajati u vjeri ljude Bačke nizine.

Radosno naviještanje Evanđelja i odgoj u vjeri teško je zamisliv, a još manje ostvariv bez svećenika kao predvoditelja u tajne nebeske slave. Molimo, stoga, Gospodara žetve da pošalje vrijedne radnike u Bačku ravnicu, jer žetva je velika, a radnika nikad previše!

Marinko Stantić

Vlč. JOSIP LEIST SREBRNI JUBILARAC

U drevnom Baču 6. ožujka 1947. godine rođen je Josip Leist. Otac Franjo i majka Kata othranili su tri sina i kćer. Najstariji sin slavi 25 godina svećeništva.

Josip je u Baču završio 8 razreda pučke škole, a sa 14 godina odlazi u Zagreb u dječjačko sjemenište na Šalatu. Već drugu godinu gimnazije nastavlja u novootvorenom sjemeništu "Paulinum" u Subotici u kojem je prva generacija maturanata. Bogoslovlju završava u Đakovu. Tadašnji biskup Matiša Zvekanović zaređuje ga za svećenika na njegov imendan, 19. 03. 1972. godine.

Glavni cilj - biti svećenik

Vlč. Leist rado priča o svom djetinjstvu i školovanju, o tome kako se odlučio na svećenički poziv. "Veliki utjecaj na mene imala je moja obitelj koja je živjela svoju vjeru, ali i više duhovnih zvanja iz Bača, naročito oci franjevci. U Baču sam odlazio u crkvu k franjevcima i tamo sam ministrirao. Tadašnji župnik vlč. Ivan Topalić mi je mnogo pomogao da dođem do biskupa koji mi je dao u ruke molitvenik "Sursum corda". Dida Franjo me u jesen 1961. otpratilo u sjemenište u Zagreb. Glavni cilj bio mi je - postati svećenik. Znao sam za izreku "Per aspera ad astra" (Po trnju do zvijezda), ali snagu sam nalazio u molitvi. Uzori su mi bili Ivan M. Vlanej, Damjan de Voester, a kasnije sluga Božji Leopold Mandić, sada već proglašen svetim." Ovako priča slavljenuk prisjećajući se svojih početaka.

Na Božjoj njivi

Nakon Mlade mise, koja je prikazana i slavljena u Baču na Bijelu nedjelju 9. 04. 1972, vlč. Leist odlazi kao kapelan u Adu, zatim je 9 mjeseci kapelan u župi sv. Roka i sv. Jurja, dvije i pol godine župnik u Plavni, a 22. 08. 1975. godine imenovan je upraviteljem župe Blažene Djevice Marije - Kraljice svijeta gdje je evo, već 22 godine.

Božja Providnost je htjela da mladi svećenik u Plavni žestoko započne. Zapuštena kuća je preuređena i dotjeran je župni stan. U crkvi je postavljen postkoncilski oltar, omalana je crkva. Kada je bio blagoslov završenih radova (19. 08. 1975), dobio je premještaj na Palić. Tri dana je uživao u urađenom i dolazi na Palić na novi posao. I ova je župa dobila novi izgled. Novi postkoncilski oltar blagoslovljen je 1977. godine. Pošto je crkva bila mala, 1988. godine je staro zdanje dograđivano, preuređivano i uglavnom završeno. To je sada filijalna crkva sv. Urbana. Zanimljivost ove crkve je oltar postavljen na krošnju golemog obrađenog dunda; u tom stilu napravljena je krstionica, ambon i svetohranište.

Sadašnja župa

Pred mladim svećenikom na Paliću bila je prostrta velika Božja njiva. Došao je iz male župe pune vjernika na svetim misama u veliku župu s 5-6000 vjernika, ali već na prvoj polnočki u maloj crkvi bilo je četrdesetak vjernika. Sada je slika drugačija. U crkvi ima starih i mladih, povećava se i broj aktivnih vjernika. Istina, na vjeronauku nema mnogo djece zbog rastrganosti obitelji, ali i na tome se radi. Zastoj u radu nastao je prošle godine kada je vlč. Leist doživio infarkt koji je sigurno izazvan čestim krađama i provalama u župni stan. On se sada osjeća dobro i zahvaljuje se svima koji su molili za njegovo zdravlje. Sam kaže da je u ovoj kušnji još dublje upoznao Boga i njegovu volju.

Planovi

Razmišlja o proširenju lani osnovana tri rožarska društva, koji dnevno mole kronicu i čitaju evanđelje predviđeno za taj dan. Vollo bi i jedne mislje i veću župnu duhovnu obnovu. U nedostatku duhovnih zvanja više treba moliti.

Na iskazanoj čestitki za srebrni jubilej svećeništva vlč. Josip Leist se zahvalio i ujedno uputio poziv na svečanu svetu misu 4. maja (svibnja) u 17 sati na Paliću da zajedno zahvalimo Bogu na svim dobročinstvima.

Grđo Kujundžić

UREDNIŠTVO "ZVONIKA" JE PRIMILO

"KOLO", časopis Matice hrvatske, godište V, br.4/1996.

Časopis "Kolo" je utemeljen daleke 1842. godine. Tokom dugog perioda bio je godišnjak ili mjesečnik sa čestim dužim ili kraćim prekidima. Sada je peto godište kako je Matica hrvatska opet obnovila ovaj svoj časopis.

Navedeni broj 4/1996. na 496 stranica donosi suradnju 44 suradnika iz raznih oblasti, koje su podijeljene u devet rubrika, a samo na neke ću se moći osvrnuti.

Među prvima je profesor na zagrebačkom Sveučilištu, Slobodan Prospeov Novak (1951) s analizom članaka Vlade Gotovca sedamdesetih godina u doba "hrvatskog proljeća" zbog kojih je bio osuđen; nakon toga je pisao svoje zatvorske bilješke.

U rubrici "Književnost" časopis donosi priloge šest književnika.

U rubrici "Leksikografija" čitav niz autora piše o objavljenom "Hrvatskom leksikonu" analizirajući probleme koji su u vezi s tako velikim djelom koje se približava enciklopediji.

Jedna čitava rubrika je posvećena upoznavanju i problemima baltičkih država.

Posebno je bogata rubrika "Kritika" gdje je 14 kritičara prikazalo 14 različitih djela iz pojedinih područja. Obzirom na naše prilike, spomenut ću samo prikaz knjige nama poznatog generala Veljka Kadjevića (1925) "Moje viđenje raspada", Beograd, 1993, Trpimir Macan, str. 435-438.

Sve u svemu, pred nama je časopis bogatog sadržaja koji može zadovoljiti različite interese čitatelja.

Bela Gabrić

ZBORNİK "KRŠNI ZAVIČAJ"

br. 29 ZA 1996.

"Kršni zavičaj" je hercegovački informativni zbornik za vjerska i društvena pitanja, izlazi krajem godine.

Utemeljitelj zbornika i izdavač do 21. broja je Katolički župni ured Drinovci, a zatim je izdavač Franjevački samostan Humac. Od početka do sada je glavni i odgovorni urednik fra Ivan Žarko Ilić.

Ovaj broj Zbornika "Kršni zavičaj" na 293 strane donosi vrlo bogat i zanimljiv sadržaj.

U uvodnom dijelu u duhu priprema za jubilej 2000. godina kršćanstva objavljeno je 9 članaka i s raznih stajališta osvijetljeno je djelovanje i nauka Isusa Krista. U rubrici "Prošlost" objavljena su 23 članka o pojedinim zaslužnim franjevcima i važnim događajima u franjevačkim župama u Hercegovini. Spomenut ću samo članak "Stoljeće i po hercegovačke crkve" (počeci biskupije i provincije). Nakon rušenja franjevačkih samostana i crkava u Hercegovini u 15. i 16. stoljeću, počela je obnova. Ovaj članak fra Ivana Žarka Ilića opisuje događaje od 1838. do 3. lipnja 1851. god. kada je biskup fra Rafo Barišić došao u Mostar u novu kuću. Nakon toga počelo je slobodno razdoblje katolicizma u Mostaru i Hercegovini.

Od brojnih, spomenut ću još jedan članak I. Žarka Ilića: "Ime 'Široki Brig' u izvornom obliku". Od postavljanja temelja samostanu i prvoj crkvi na Širokom Brigu navršilo

se 150 godina. Samostan je dugo nosio to ime, jer je to ikavsko područje, ali u novije vrijeme samostan nosi ime Široki Brijeg.

U rubrici "Sadašnjost", s obzirom na političke prilike u Hercegovini, velik broj članaka je posvećen pojedinim poginulim vojnicima braniteljima i obnovi pojedinih crkava.

Ovaj Zbornik daje mnogo dragocjenih podataka iz crkvenog i narodnog života u Hercegovini u prošlosti, sadašnjosti i o planovima za budućnost.

Bela Gabrić

Subotica

USKRSNI KONCERT KATEDRALNOG ZBORA "ALBE VIDAKOVIĆ"

Tradicionalni uskrsni koncert priredio je katedralni zbor "Albe Vidaković" u nedjelju, 6. travnja 1997. godine u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije s početkom u 19 sati.

Koncert je bio posvećen najvećem kršćanskom blagdanu Uskrsu i uspomeni na tri obljetnice. Poznatli subotički muzikolog Albe Vidaković je prije 60 godina slavio svoju Mladu misu; prošlo je 30 godina od smrti dr. Josipa Andrića, kulturnog radnika i urednika u Društvu sv. Jeronima u Zagrebu te kompozitora; prije 80 godina rođen je u Zagrebu kompozitor Milan Asić. To su datumi koji nas podsjećaju na ljude koji su sve nas zadužili svojim radom.

Na programu ovog uskrsnog koncerta bile su kompozicije triju slavjenika te I. Kokota, J. Gallusa, V. Jelića, W. A. Mozarta, G. O. Pitonija, L. Halmosa, J. S. Bacha, L. van Bethovena i Ch. M. Widora. Koncert je završen veličanstvenim "Aleluja" iz oratorija "Mesija" G. F. Handela. Alen Kopunović Legetin izveo je na orguljama "Preludij" i fugu u a-molu J. S. Bacha i "Prvi stavak V. orguljske simfonije" Ch. M. Widora. Nastupili su i Nikola Jaramazović, Petar Legetin (voline), Biljana Kujundžić (violončelo), Marlna Pećerić i Marijana Mandić (flaute) te Marijana Brear (oboa). Kao gost pjevala je Marljana Ivković Mitrović (sopran).

Zbor je na orguljama pratio Alen Kopunović Legetin, a dirigirala je s. Mirjam Pandžić. Tako je katedralni zbor još jednom priredio izvanredan ugođaj publici željnoj lijepih kulturnih priredbi.

Bela Gabrić

"MATIJA GUBEC" POSTIGAO CILJ

U svom pozdravnom govoru, predsjednik Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva "Matija Gubec" iz Tavankuta Branko Ištvančić osvrnuo se na proteklu jubilarnu godinu koja je obilježena brojnim svečanostima. Podsjetilo je na folklorni maraton, koloniju slamarke, centralnu proslavu sa sv. misom zahvalnicom, simpozijem, koncertom i premijerom igrokaza, na izložbu likovnog fundusa Društva... On je Društvu poželio da radi "u boljim uvjetima, a za 50 godina rada, u nastojanju dostojanstvenog ljudskog samopotvrđivanja i življenja, mislim da je 'Matija Gubec' postigao cilj!".

Završna proslava je održana 5. travnja u Domu kulture u Tavankutu na kojoj su dodijeljena priznanja pojedincima i ustanovama u znak zahvalnosti za njihov doprinos i podršku u radu Društva. Plakete su dobili: Ana Crnković, Vlince Đulić, Branko Horvat, Marlja Ivković Ivandekić, Stipan Prčić - Bača, Kata Stipić, Marga Stipić, Petar Skenderović, Stipan Šabić i Naco Zelić.

U drugom dijelu večeri prikazan je dokumentarni film "Slamarke dvojke" Ive Škrabala, snimljen 1971. godine kao i filmski materijal o "Matiji Gupcu" koji je montirao Branko Ištvančić.

Na proslavi gosti su bili predstavnici Skupštine općine Siflis Zoltán (Zoltan Šifliš), HKC "Bunjevačko kolo" Lazo Vojnić Hajduk, Bunjevačke matice Viktorija Grunčić, Instituta "Ivan Antunović" preč. Andrija Anišić, DSHV-a Stanka Kujundžić te AKUD-a "Bratstvo" iz Ljutova Tuđomir Petrekanić.

Za uzvanike završne svečanosti priređen je koktel.

K. Č.

O. Tadej Vojnović, OFM - Novi Sad

OBITELJ I BRAK - ZAMISAO STVORITELJA (5)

ZALJUBLJENOST I BRAK

Čovjek - biće ljubavi

U Bibliji čitamo da je Ivan definirao Boga kao ljubav. "Bog je ljubav." Postoje različite definicije o Bogu. I prije Ivana mnogi su filozofi pokušali definirati Boga. Tako je Platon rekao da je Bog ljepota i dobrota. Aristotel je rekao da je Bog čisti čin, nepokretni pokretač. Teolozi su također rekli različite definicije: da je Bog neizmjereno savršeno biće, punina egzistencije neprouzročene uzrokom itd. No, Ivan je rekao: "Bog je ljubav." To je važno - ako želimo shvatiti čovjeka, jer čovjeka ne možemo shvatiti bez Boga. To je bila osnovna zabluda ateizma - što je pokušao čovjeka shvatiti bez Boga. Jer, čovjek bez Boga ne zna odakle je došao, niti zašto je, niti kuda ide. No, čovjeka je, kad je od Boga proizišao toga stvaralačkog jutra, Bog zamislio na sliku svoga vlastitoga bića. Bog ga je zamislio: "Načinimo čovjeka sebi slična!". I upravo radi toga je čovjek, možemo reći njegovu definiciju, "Čovjek je biće ljubavi". Čovjek je stvoren za ljubav, stvoren iz ljubavi - svoj život može samo tako ostvariti da živi u ljubavi. Bilo u braku, bilo u redovničkom životu. Bez ljubavi čovjek umire. Zamislite čovjeka koji ne bi ni grama ljubavi u sebi imao, koji ne bi bio okružen ni jednom sjenom ljubavi - taj bi čovjek umro. Umro! Ili bi se ubio. Jer je ovo osnovna zakonitost čovjeka - čovjek je iz ljubavi stvoren, za ljubav je stvoren i pozvan je da ljubi. Zato kaže Ivan ljubljeni: "Ljubimo jedni druge jer ljubav je punina". Pogotovo kada razmatramo specifičnost u koju je stavljen, a to je da je on MUŠKO i ŽENSKO. Promatrajući dinamiku tog međusobnog odnosa koji tu struji, moramo reći da to dvoje ljudi može naći pravi svoj smisao i njihovo zajedništvo može doći do punine samo ako je među njima LJUBAV, ako su muškarac i žena stvoreni na sliku Božju kao ČOVJEK. Jer, MUŠKO+ŽENSKO je ČOVJEK. Ako muškarac i žena odražavaju biće Božje, onda smo prvenstveno pozvani da odražavamo ljubav. To zajedništvo ima samo onda smisla ako u njemu živi ljubav.

Bez ljubavi suživot je pakao. Možda ste nekad imali iskustvo, upoznali bračni par gdje je umrla ljubav. Tu je nastao pakao. To postaje neizdrživo. Tako se u braku može susresti Božje lice, ali i lice pakla.

Ljubav i zaljubljenost

Kažu da je ljubav velika riječ. Svi govore o ljubavi. Svi pjevaju o ljubavi. Danas ne možete uključiti tranzistor da ne čujete: ljubavi moja, gdje si, dođi... i slično. Možda nema ni jednog pojma koji je toliko devalviran kao pojam ljubavi. Ono u čemu mladi griješe jeste da miješaju dva bitno različita pojma ili situacije: ZALJUBLJENOST i LJUBAV. To su dva sasvim različita pojma. To su i dvije sasvim različite stvarnosti. I ne samo da su to dvije sasvim različite stvarnosti, nego je bitna razlika među njima. Ne samo da je među njima bitna razlika, nego se brak nikada ne bi smio sklopiti ako postoji SAMO zaljubljenost. Takav brak koji je sklopljen iz zaljubljenosti, a gdje nije bilo ljubavi, takav brak se nasuče u prvim teškoćama koje naiđu. Da bismo to prepoznali, važno je identificirati ta dva pojma u odnosu na te dvije stvarnosti. Moramo nešto reći i o jednomu i o drugomu.

Zaljubljenost

Što je zaljubljenost? Zaljubljenost je jedan određeni, možemo reći, emotivni sindrom. To znači skup više oznaka ali koje se baziraju na planu emocija. Emocija je prvo. Drugo, kod zaljubljenosti redovito se voli neki detalj osobe - što je takav i takav, što ima takvu glavu ili takve noge, ili takvu ruku ili što ima takav palac. Znači, neki detalj ostaje. I treće, što je važno kod zaljubljenosti, je: centar zaljubljenosti je MOJ doživljaj. Moj doživljaj. Tu je dosta da se neki detalj promijeni i da sve padne u vodu. Dosta je da se emocije smanje, a moraju se jedanput smanjiti jer čovjek ne može imati tenziju emocija uvijek veliku, sve splasne. Znači, bilo bi vrlo OPASNO da mladi ljudi sklapaju brak na temelju zaljubljenosti! To je jedna igra među njima ali ona ni u kom slučaju još nema onu dubinu koja se zove LJUBAV.

Ljubav je sasvim nešto drugo. Ljubav prije svega pretpostavlja čitavu osobu. To znači da ja ne volim nekoga zato što ima to ili to, jer izgleda tako i tako, jer je ovakav ili onakav; ja volim čitavu osobu. Ono što je bitno kod ljubavi to je komunikacija osobe.

(O ljubavi u idućem broju)

HOĆE LI ŽENA RADATI DJECU BEZ SUDJELOVANJA MUŽA

Pod tim nazivom je u petak, 18. travnja, u župi sv. Roka u Subotici održan Susret bračnih parova. Naime, u ovoj župi već dvije godine svakog trećeg petka u mjesecu održavaju se ovi susreti. Od 15 do 20 bračnih parova razgovara o aktualnim temama vezanim za bračni i obiteljski život u svjetlu kršćanske vjere. Susret se sastoji iz četiri dijela. Od predavanja, razgovora na izloženu temu, molitvenog dijela i druženja.

Tema kloniranja u posljednje vrijeme bila je aktualna na svim medijima. Stoga su priređivači ovih susretanja željeli približe

upoznati se s ovom problematikom i osvijetliti je svjetlom evanđelja.

U prvom dijelu susreta dr. Geza Lakatoš govorio je o medicinskom aspektu kloniranja, a župnik Andrija Anišić govorio je o kršćansko-moralnoj problematici ovog eksperimenta.

Prisutni bračni parovi zanimali su se i za druge probleme vezane uz umjetnu oplodnju, osobito onu "in vitro", te o opravdanosti prekida trudnoće kod utvrđivanja genetskih poremećaja kod beba.

Predavači su naglasili štetnost ovakvih eksperimenata ističući stav Crkve "da svaki čovjek ima pravo biti začat naravnim činom ljubavi oca i majke" kao i pravo da se "svako začeto dijete rodi" bez obzira na eventualne utvrđene anomalije.

I sam Bog po utjelovljenju svoga

Sina Isusa Krista izabrao je naravni put dolaska na Zemlju, stoga su okupljeni u molitvi Krunice molili Marijin zagovor i zaštitu svih nerođenih kao i za prestanak svih eksperimenata na ljudima.

A. A.

UPOZNAJMO BIBLIJU

Uređuje: Andrija Kopilović

KNJIGA SIRAHOVA

Crkvena knjiga

Ova mudrosna knjiga spada u kanon koji priznaje kršćanska predaja dok se u popisu kanonskih knjiga Židovske tradicije ne spominje. Sveti Ciprijan ju je zato i naslovio u latinskom prijevodu kao crkvenu knjigu - za razliku od sinagogalne knjige. U grčkom se prijevodu kao auktor naznačuje Isus sin Sirahov. No, u najnovije vrijeme naprosto se naziva: "Knjiga Sirahova" koju piše unuk, Ben Siraha. Pisana je između 190-180. godine prije Krista u Egiptu.

Ben Sirah - pobožni Židov

Po svom obliku knjiga je doista u matici svojih predčasnika i uzora. Naime, postoji opasnost zastranjenja pravovjerja pa se Ben Sirah svom snagom suprotstavlja toj opasnoj novotariji. On je pismoznanc koji spaja ljubav prema mudrosti i Zakonu. Gorljivo revnuje za Hram i njegove obrede, uvelike poštuje svećeništvo, ali se hrani svetim knjigama, Prorocima i osobito Mudrosnim knjigama. On je sam htio dati poruku mudrosti onima koji ju traže. Bez posebnoga reda i opetovano ova knjiga naučava različite teme koje se nižu poput malih slika povezanih kratkim izrekama. Na kraju ima dva dodatka: Himan zahvale i traženje Mudrosti.

Nauk knjige je tradicionalan kao i oblik. Mudrost, koju navješta Ben Sirah, dolazi od Gospodina i njegov početak je strah Božji, a oblikuje mladost i pribavlja sreću. S obzirom na čovjekovu sudbinu i problem naplate knjiga je jednako neizvjesna kao i Jobova. Vjeruje u naplatu, osjeća kobnu važnost smrti, ali još ne zna kako će Bog naplatiti svakomu po njegovim djelima. O samoj naravi Božje mudrosti pisac se izdiže iznad Mudrih izreka i Jobove knjige. Mudrost poistovjećuje sa Zakonom kojega je proglasio Mojsije. Tako je uklopio Mudrost u Zakonske knjige. Opsluživanje Zakona vidi u vjernom obavljanju bogoštovlja; on je revan obredni čovjek. Ben Sirah razmišlja o svetoj povijesti, niže velike

likove Staroga zavjeta i bez kompromisa izriče strogi sud nad onima koji su u toj svetoj povijesti imali negativnu ulogu. No, jednako se tako divi i svetoj povijesti i velikim Božjim djelima koja je Bog izveo u Savezu sa Noom, Abrahamom, Jakovom, Mojsijem, Aronom i Davidom. To su izdignute osobnosti svete povijesti i nosioci povlaštenja ne samo za sebe nego i za cijeli narod. Spominjanje prošlosti ima ulogu navještanja nade da Bog i dalje nastavlja činiti velika djela u Izabranom narodu. Iako je čovjek Saveza, ne vidi jasno budućnost spasenja. Stoga pitanje spasenja postavlja u molitveni oblik - moli Boga da se smiluje. Kao pravi mudrac, ponizno prihvaća stvarnost a nadu budućnosti oslanja na djelo Božje. Ben Sirah je posljednji svjedok židovske mudrosti u Palestini, on je izvršni predstavnik pobožnih Židova.

Sirah u Novom zavjetu Najduža mudrosna knjiga Staroga zavjeta

Novi zavjet na nekoliko mjesta citira ovu knjigu, npr. Jakovljeva poslanica ili Matejevo evanđelje. Sirah se obraća slušateljima toplo i sinovski. Puno puta pojedino poglavlje započinje riječima "sine". Ta knjiga se čita lagano, jer je puna lijepih savjeta a kada i prekorava to je uvijek utemeljeno na događaju ili posvećenoj mudrosti. Od svih mudrosnih knjiga ova knjiga se čita srcem pobožnim i punim nade. Vrlo je opširna i najduža je mudrosna knjiga Staroga zavjeta. Ima 51 poglavlje. Bilo bi vrlo korisno prema

*Ima tko šuti jer ne zna odgovoriti;
Drugi šuti jer čeka pravi čas.
Mudar čovjek šuti do zgodnog časa,
a luđak i brbljivac propuštaju zgodu.*

(Sirah 20,6-7)

znakama pojedinih poglavlja iščitavati i poruke. Primjerice naznačujemo neke podnaslove: Mudrost, Djeca, Roditelji, Svećenici, Siroti, Protiv žene, Protiv oholosti, Istiniti i lažni prijatelji, Zavist i škrtost, Čovjekova sloboda, Poziv na pokoru, Šutnja i govor, Mudrost i ludost, Jezik, Trgovina, Svade, Odgoj djece, Zdravlje, Gozbe....

Iz Knjige Sirahove:

"Odgoj djece" (Sir 30,1-13)

*Tko ljubi sina svoga,
često ga bije šibom,
da se na koncu u njemu obrađuje.
Tko valjano odgaja svog sina,
imat će od njega koristi
i ponosit će se njime
među znancima svojim.
Tko pouči sina svoga,
čini zavidnim neprijatelja svoga
i raduje se pred prijateljima svojim.*

*Pa i umre li otac, kao i da nije umro,
jer ostavlja sina sebi slična.
Za svojeg se života radovao
gledajući ga
i na smrti se svojoj ne žalosti.
Jer za neprijatelje ostavlja osvetnika,
a prijateljima sina koji će im znati
milost uzvraćati.*

*Tko miluje sina svoga,
zavijati će mu rane
i na svaki će mu se njegov jauk
potresati srce.
Neukroćen konj postaje endžijiv,
a zapušten sin postaje tvrdoglav.
Razmazi dijete svoje,
pa će te zaprepastiti;
igraj se s njim, pa će te u tugu zaviti...
Ne daj mu slobode u mladosti
i ne praštaj mu pogrešaka njegovih.
Savij mu šiju dok je mlad
i naguječi mu rebra dok je malen,
da ti ne bude buntovan i neposlušan
i ne ožalosti te duboko.
Odgoji sina svojega i dotjeruj ga,
da ti ne bi trpio zbog njegove drskosti.*

30 GODINA II. VATIKANSKOG KONCILA (5)

BOŽANSKI ČASOSLOV

Pred nama je divno 4. poglavlje koncilske Konstitucije o svetoj liturgiji, u kojoj se govori o Božanskom Časoslovu, ili službenoj molitvi Crkve. U prijašnjim razmišljanjima primijetili smo da Konstitucija o svetoj liturgiji stavlja veliki naglasak na okupljanje kršćanske zajednice na slavljenje svete mise, koja je glavni vidljivi znak života naše vjere i djelotvorne ljubavi. U misi, u kojoj slavimo otajstvo smrti i uskrsnuća Gospodinova, glavni znak, ili sakrament, jest prisutnost uskrslog Isusa među nama, njegovim vjernicima. Tu se ostvaruje najintimnije zajedništvo nas učenika sa svojim Učiteljem. Sveta misa je, dakle, najviši stupanj čašćenja Boga i susreta s uskrsnulim Isusom. No, to nije i jedini način susreta s Gospodinom.

Od prvih stoljeća kršćanstva kršćanska se zajednica okupljala na zajedničko molenje koje je bilo dostupno svim vjernicima, iako nisu baš svi mogli sudjelovati u toj molitvi. Zajednička kršćanska molitva Crkve tokom stoljeća poprimila je takve oblike i načine kakve imamo danas nakon koncilske obnove sadržane u tzv. brevi-jaru ili Časoslovu Naroda Božjeg.

Što je to Oficij? Latinska riječ *Officium* znači "služba, dužnost, obaveza" (Leksikon ikonografije, Zagreb 1979), i to prema javnosti, kao obredno djelovanje usmjereno na zajednicu, i kao dug prema toj zajednici. To je dakle Časoslov-Oficij.

Riječ Božanski, znači da je ta zadaća, ta obaveza sva zaokupljena Bogom u pjevanju, pohvalama Bogu u čast, u prošnji, u slušanju i usvajanju njegove riječi. To znači da stojimo pred Bogom, da smo s njim i u njemu.

Božanski Časoslov-Oficij je svagdanja molitva Crkve koja izražava jednu od svojih temeljnih zadaća i poslušnost Isusovoj naredbi da molimo neprekidno (usp. Lk 18,1). Kada molimo Božanski Časoslov, onda mi zapravo vršimo svoju svećeničku ulogu s Kristom koji je naša Glava i koji uvijek stoji pred prijestoljem Očevim da nas zaговara (usp. Heb 7,25). Po krštenju svaki vjernik je dionik kraljevskog svećenstva. Ta svijest treba zaživjeti u svakom kršteniku, kako nas upućuje naša nedavno otvorena biskupijska Sinoda. Božanski Časoslov je sudjelovanje u Kristovoj molitvi, koji "sa sobom sjedinjuje svu ljudsku zajednicu i sebi je pridružuje u pjevanju tog božanskog hvalospjeva" (SC. br. 83).

Svaki čovjek je pozvan na milost susreta s Bogom, a svaki kršćanin je po krštenju izričito pozvan od Oca na sinovski razgovor u Kristu. Kako? Po zajednici Crkve koja ima svoju molitvu. Crkva, kao opći sakrament susreta između Boga i čovjeka, ukoliko je vidljivi znak, dužna je moliti (usp. SC. br. 5). Zato se Božanski Časoslov zove molitva Crkve.

Kada kažemo da je Božanski Časoslov molitva Crkve, želimo reći da to nije nešto što je rezervirano samo za biskupe, svećenike, đakone, redovnike i redovnice. To je bitno i izvorno molitva kršćanske zajednice okupljene oko svoga biskupa, svećenika, đakona, redovnika i redovnica.

Definirajući Božanski Časoslov kao "glas Crkve ili cijelog otajstvenog tijela koje javno hvali Boga" (SC. br. 99), koncilska Konstitucija o sv. liturgiji upozorava na ZAJEDNIČARSKU molitvu tog slavlja. Oni koji su pozvani na moljenje Božanskog Časoslova trebaju ga moliti zajednički (isto). Koncil preporuča biskupima neka "nastoje da se nedjeljom i o svečanijim blagdanima u Crkvi zajednički proslave glavni časovi, naročito Večernja" (SC. br. 100). U produžetku toga teksta se kaže: "Preporučuje se i svjetovnjacima da mole Božanski Časoslov, bilo sa svećenicima, bilo međusobno okupljeni, dapače svaki za se" (isto). Očito se iz ovoga vidi da je to molitva za svakog kršćanina.

Suvremeni život i poslovi postavljaju nam drugačije zahtjeve s obzirom na molitvu i na red molitve kroz cijeli dan, pa je teško i samo pomisliti da bi se veći dio vjernika, kao i manja skupina, mogli svakodnevno više puta sastajati na molitvu. Osim toga,

velike crkve nisu i jedino mjesto okupljanja na molitvu zajednice. Oživljavanje zajedničkog osjećaja koje dovodi do okupljanja samoniklih molitvenih skupina, mogu otkriti i nove prostore okupljanja na zajedničku molitvu. Zato je zadaća župe da se vjernicima omogući sudjelovanje u molitvi Crkve barem u neke dane u tjednu, ili u glavnim liturgijskim vremenima liturgijske godine. U manjim skupinama i obiteljima moglo bi se i češće moliti. Po preporuci Koncila, svećenici i redovnici trebali bi osobito nastojati nekoliko puta na dan sastajati se da "zajednički obave barem jedan dio Božanskog Časoslova" (SC. br. 99). Bitno je otkriti potrebu zajedničkog moljenja i okupljanja zajednice kojoj predsjedava svećenik, ili đakon, ili redovnički poglavar, kako u skupinama tako i u obiteljima. U skupinama vjernika koje zajedno mole Krist je na osobiti način prisutan i djelotvoran u učvršćivanju njihove vjere i ljubavi da se očituje svijetu da on u njemu djeluje (usp. SC. br. 7).

Ovakva praksa zajedničkog moljenja i pjevanja Božanskog Časoslova, osobito Večernje, vrši se već niz godina u karmelićanskoj crkvi u Somboru, na uočnice: Duhova, Karmelske Gospe, Velike Gospe, Sv. Terezije Avilske i Svih Svetih uz aktivno sudjelovanje vjernika, koji su vrlo rado prihvatili tu zajedničku molitvu Crkve. Božanski Časoslov je liturgijski čin. U počecima Crkve to je bila molitva zajednice okupljene oko svoga pastira. Nažalost, ta se molitva tokom stoljeća svela samo na kler, redovnike i redovnice. Koncil želi da svi koji su kršteni budu svjesni da su osposobljeni za izvršavanje toga čina molitve snagom svoga kraljevskog svećeništva, po krštenju.

Kada se vjernici okupe zajednički na molitvu Crkve, oni su tada ta CRKVA, Krist je u toj sredini i moli s njima. Krsno svećeništvo i vjernost molitvi dovoljni su da ta molitva bude pravi čin Crkve. (usp. SC. br. 41). Isus je naredio da često molimo, neumorno molimo (usp. Lk 18,1; 21;36). Sveti Ciprijan će reći: "Za kršćanina ne postoji ni jedan sat kad se ne bi trebao baviti čestitim trajnim klanjanjem Bogu" (govor o molitvi).

Kada je najpogodnije moliti? Onaj koji se trsi biti kršćanin rado posvećuje koji trenutak jutra ili večeri pred Bogom u slušanju njegove Riječi i moljenju pohvala Bogu. Koncil ističe da je Božanski Časoslov tako razdijeljen da on posvećuje različite dijelove dana i noći, ističući važnost "pohvale kao jutarnja molitva i večernja, kao i molitva povečerja, smatrajući ih dvostrukim stožerom svakidašnjeg časoslova, i neka se obavljaju kao glavni časovi" (SC. br. 84, 88, 89, 94). Ovdje se osobito ističe Jutarnja i Večernja molitva koju treba slaviti u "ono vrijeme koje približno odgovara pravom vremenu" (SC. br. 94).

Bitna oznaka svagdanje molitve Crkve jest raspodjela molitve na različite sate dana u kojoj posebno mjesto ima početak dana i njegov završetak, večer. Koncil poziva kršćanske obitelji da zajednički obavljaju Jutarnju i Večernju molitvu. Za naše prilike večer bi bila najprikladnija kada bi se obitelji mogle barem ponekad u tjednu okupljati na molitvu Crkve. Tamo gdje se javno moli molitva Crkve, pruža se mogućnost vjernicima da i oni, kada to mogu, sudjeluju u toj molitvi. Kršćanska zajednica moli pomoću Psalama i tada je Krist prisutan na osobiti način (usp. SC. br. 7). Koncil potiče na savjesnije slavlje Božanskog Časoslova, te poziva vjernike da "steknu obilatije liturgijsko i biblijsko znanje, osobito Psalama" (SC. br. 90). Psalmi su molitva naroda koji je sklopio savez s Bogom. Zato su oni vlastita molitva Crkve. Zajedno s Kristom kršćanin uzima na sebe zadaću da bude svećenik stvaranja i čovječanstva, te da o ljubavi Gospodnjoj pjeva dovijeka!

Da bi nam svima molitva Božanskog Časoslova bila duhovno plodna, "svi koji mole časoslov u koru ili zajednički, neka povjerenju im zadaću vrše što savršeniije i unutarjom pobožnošću duha i vanjskim ponašanjem" (SC. br. 99). Kao što čovjek ima dušu i tijelo, tako i njegova molitva ima dušu i tijelo. Kada se molitvu moli razumom i srcem, onda je ona prava i istinska molitva.

Mato Miloš OCD

PRAVI BOG I PRAVI ČOVJEK

Naša vjera uči da je Isus Krist pravi Bog i pravi čovjek. Utjelovljenje Sina Božjega NE znači da je Isus Krist polubog i napola čovjek. On je postao istinskim čovjekom ostajući istinski Bogom; On je pravi Bog i pravi čovjek!

"On, iako Bog, nije se ljubomorno držao svoje jednakosti s Bogom, nego je uzeo narav sluge, postavši sličan ljudima" (Fil 2,6). Već od prvih početaka Crkve, kršćanska je vjera oboje priznavala o Isusu Kristu, pa ipak je već tijekom prvih stoljeća morala braniti i objašnjavati tu istinu vjere protiv hereza koje su je iskrivljavale. Prva krivovjerja nijekala su više Kristovo čovještvo nego li njegovo božanstvo. (To su tzv. gnostički dokete).

Međutim, već od apostolskih vremena kršćanska vjera je stalno naglašavala da je "Sin Božji došao u tijelu" (1 Iv 4,2). Dok je na saboru u Antiohiji Crkva potvrdila da je Isus Krist Božji Sin po naravi a ne po posinjenju, na saboru u Niceji (325) Crkva je ispovjerala vjeru da je Sin Božji rođen a ne stvoren, istobitan (homousious) Ocu, i osudio heretika Arija, koji je tvrdio da je Sin Božji druge biti nego Otac. Sabor u Efezu (431) je potvrdio da se vječna Riječ utjelovila sjedinivši "hipostatski" sa sobom ljudsko tijelo obdareno ljudskom dušom.

Ovdje je potrebno kratko objasniti što znači "hipostatsko" sjedinjenje. To znači da Isus Krist ima jedan jedinstveni subjekt (osobu) Sina Božjega. Jedan subjekt-jedna hipostaza. Krist, dakle, ima dvije naravi (ljudsku i božansku), dvije volje (ljudsku i božansku) i dva djelovanja (ljudsko i božansko). Ta je vjera posvjedočena na saboru u Kalcedonu (451): "da je Isus Krist istinski Bog i istinski čovjek, jedan te isti, u dvije naravi, nepomiješane, nepromijenjene, nepodijeljene i neodvojive". Zato je upravo prijašnji, Efeški sabor i proglasio Mariju Theotokos-Bogorodicom, jer je rodila ljudsko tijelo Kristovo sa kojim se hipostatski (osobno) sjedinila vječna Riječ Božja, rođena u tijelu.

Sve, dakle, u Kristovu čovještvu treba pripisati njegovoj božanskoj Osobi kao vlastitu subjektu - ne samo čudesa, nego i trpljenje i smrt: "Gospodin naš Isus Krist raspet u tijelu, jest pravi Bog, Gospodin slave, jedan od Svete Trojice." (Carigr. sabor 553)

Neiscrpivo je promatranje ove tajne, prije svega, kad u njezinu svjetlu razmatramo o životu Isusa Krista: Sve što je Isus činio, govorio i trpio jest "bogočovječno". "Jer on, Sin Božji, ljudskim je rukama radio, ljudskom dušom razmišljao, djelovao ljudskom voljom, ljudskim srcem ljubio. Rođen od Marije Djevice postade jedan od nas, u svemu sličan nama osim u grijehu" - veli Koncil.

Ali, kako to razumjeti? Kako je to bio Sin Božji - čovjek?! Da li je on sve znao i mogao? Da li je on mogao i trpjeti kao mi?

"Budući da je u utjelovljenju Sina Božjega ljudska narav bila uzeta a ne uništena" (Vat. sabor GS 22), Crkva je uvijek ispovijedala stvarnost Kristove ljudske duše. Sin Božji, vječna Riječ, uzela je razumsku ljudsku dušu. Zato je Isus mogao "rasti u mudrosti, dobi i milosti" (Lk 2,52). To bijaše u skladu sa stvarnošću njegova svojevrijednog silaska na zemlju kad je uzeo "lik sluge" (Fil 2,7).

Kristova ljudska volja bez protivljenja bila je podređena njegovoj božanskoj i svemogućoj volji (usp. 1 Nicej. sabor AS).

Ljudska narav Sina Božjega, ne od sebe nego, po ujedinjenju s Riječju, spoznavala je i očitovala u Kristovoj osobi

sve ono što dolikuje Bogu.

Ljudska se Kristova spoznaja u punini koristila znanjem vječnih Božjih nauma koje bijaše došao objaviti ljudima. Međutim, kad Isus kaže da "ne zna", onda izjavljuje da zapravo nema posla- nje da to objavi (napr. Sudnji dan): usp. Dj 1,1.

Katekizam Katoličke Crkve dakle uči da Isus Krist ima dvije naravi, božansku i ljudsku, ne pomiješane nego ujedinjene u jedinstvenoj osobi Isusa Krista, Sina Božjega (KKC 481).

Evandjelja nam sve to naširoko potvrđuju. Isus je, kako govore evandjelja, "napredovao u mudrosti, znanju i milosti" (Lk 2,52) i mi zaista smijemo prihvatiti da je Isus kao čovjek mnogo toga naučio što pripada rastu ljudskoga života.

S druge pak strane, nigdje u Isusovu nastupu ne susrećemo nikakvu nesigurnost ili neizvjesnost. Ta on govori i nastupa nevjerojatnom snagom i sigurnošću: "Zaista, zaista vam kažem: Nebo i zemlja će proći ali moje riječi neće proći" (Mt 24,35). Ili na drugom mjestu: "Nikad nitko tako nije govorio!" - govorili su Isusovi protivnici (Iv 7,46). Isus je poznavao čak i ljudske misli: "Jer je sâm dobro znao što je u čovjeku!" (Iv 2,25). Isus Krist je poznavao ljude i prije nego li su prispjeli k njemu (Natanael). Znao je sve što će se dogoditi: tri puta unaprijed je predskazao učenicima svoju muku, smrt i uskrsnuće.

No, prije svega, Isus Krist je bio svjestan svoje "istobitni" s Ocem već od najranije dobi svoga života: "Zar niste znali da ja moram biti u kući Oca moga?" (Iv 2,49).

I na kraju, upitajmo se: Da li je Isus Krist zaista činio čudesa?

Kad povjerujemo svjedocima evandjelja, onda ćemo morati s učenicima priznati: "Tko je ovaj da vjetrovima i moru zapovijeda i da mu se oni pokoravaju!?" (Lk 8,25). Mnoštva ozdravljenja, napose slijepca od rođenja - čudo koje evandjelista Ivan naširoko opisuje u 9. poglavlju, čudo umnoženja kruha u pustinji, uskrišavanja mrtvih, a prije svega ono što je najvažnije: moć opraštanja grijeha (usp. Mk 2,7 itd), sve su dokazi da Isus Krist što čini ne čini tek ljudskom moći i snagom, već da je on "pravi Bog i pravi čovjek!"

Njegovo bogočovještvo nigdje tako jasno ne dolazi do izražaja kao u misteriju njegova Srca (KKC 478). Tim srcem je Sin Božji "i mene ljubio i za mene se žrtvovao!" (Gal 2,20).

Antun Miloš, Žednik

"ISUS KRIST JE PRAVI BOG
I PRAVI ČOVJEK U
JEDINSTVU SVOJE BOŽANSKE OSOBE;
ZATO JE ON JEDINI POSREDNIK
IZMEĐU BOGA I LJUDI
- JEDINI SPASITELJ SVIJETA!"

(KKC 480)

CRKVA UVIJEK PRIZNAJE KAO SVOJE I GRESNE SINOVE

/Prikaz enciklike "Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 14/

Sveti Otac u daljnjem razmišljanju o velikom Jubileju govori o milosnoj godini koja mora biti obilježena radošnom hvalom. Molitva zahvale jeste molitva punine i proslava Boga, jer čovjek na zemlji jest zato da bude proslavitelj Boga. Zahvala za Utjelovljenje Sina Božjega i Otkupljenje što ga je On izveo, razlog je zanosne zahvale kršćanske vjere prema neizmjerljivoj ljubavi kojom se očituje Božja ljubav prema čovjeku. Stoga ove godine, kad razmišljamo o Isusu Kristu, osobito razmišljamo o Otajstvu njegova Utjelovljenja i Otkupljenja. U tom činu je on za nas postao čovjekom i do kraja je ispunio Očevu volju otkupivši čovjeka. To je sav Isusov ovozemaljski život. To, pak, treba kršćane neprestano poticati na zahvalu i divljenje prema Bogu i njegovu djelu.

Po nauci II. vatikanskog sabora, Crkva je sakrament Krista, to jest znak i oruđe najtjesnijeg sjedinjenja s Bogom i jedinstva cijeloga ljudskoga roda. Stoga naša zahvala i molitva za Kristovo Utjelovljenje i Otkupljenje uključuje i zahvalu za dar Crkve. Crkva je Božje djelo. I ona rađa kroz cijelu svoju povijest plodove svetosti tolikih muževa i žena koji su prihvatili dar otkupljenja. Zato je ona trajni znak i izvor radosnog slavljenja Boga.

Neobična novost ovoga dokumenta je srdačan i razborit poziv na stalnu pokoru i pomirenje. Papa razmišlja ovako: "Crkva je u vremenu zalaska II. tisućljeća, ta činjenica osvježuje sinove Crkve te postaju svjesni grijeha svojih sinova, u sjećanju na sve one okolnosti u kojima su se, u dugoj povijesti, udaljili od Kristova duha i njegova evanđelja, nudeći svijetu umjesto svjedočanstva na vrednotama vjere, nadahnuta života, načine razmišljanja i djelovanja koji doista bijahu oblici antisvjedočanstva i sablazni." Neobično je da jedan Papa sve sinove Crkve ovako otvoreno poziva na iskreni pogled unazad gdje se, nažalost, kroz cijelu povijest mogu nazreti i negativne pojave, u samoj Crkvi. Još više zadivljuje hrabrost kojom se te pogreške žele priznati i nazvati pravim imenom. Ali to ne smeta da Papa doslovno i jasno ustvrdi i ovo: "Crkva se, jer je sveta po svom pritelovljenju Kristu, ne umara činiti pokoru: ona uvijek priznaje kao svoje, pred Bogom i ljudima, grešne sinove". Dakle, Crkva baš zato što jest sveta, priznaje svojom i onu djecu koja su tu njenu svetost narušila. Ona ih se ne odriče, nego ih želi smatrati svojim i voditi obraćenju, a negativnosti prošlosti ispraviti iskrenim priznanjem, pokajanjem i molitvom. Ne želi opravdati ono što se neda opravdati, ali želi ukazati na ljudsko uz božansko i na želju da u novo tisućljeće uđe oslobođena mnogih povijesnih natruha. Sveta Vrata moraju biti tako otvorena da iza sebe ostave tisućljeće, a Crkva da uđe kroz taj prolaz ostavivši iza sebe sve ono što je negativno jer ne može prijeći prag novog tisućljeća bez pokore, čišćenja, bez ispravljanja nevjernosti, nedosljednosti i zakašnjenja. Kako čudesno zvuči na usnama vrhovnog Svećenika kategorija jednog novog grijeha koje Crkva ponizno priznaje - to je grijeh kašnjenja. Zato je priznavanje prošlosti čin iskrenosti i hrabrosti. Ona učvršćuje pravu vjeru, ali je čini jakom da se suoči s novim stvarnostima i poteškoćama. /Usp. br. 32 -33/

M.V.

KATOLIČKA CRKVA
U PRIPRAVI ZA
VELIKI JUBILEJ

IMENOVAN MEDIJSKI KOORDINATOR ZA VELIKI JUBILEJ 2000.

Papa Ivan Pavao II. je 14. travnja u Vatikanu imenovao Angela Scelza, bivšega urednika novinske agencije vatikanske Kongregacije za propagandu vjere, koordinatorom za sredstva društvenog priopćivanja u pripravi za proslavu Velikog jubileja 2000. Zadaća novoimenovanoga koordinatora bit će briga za dvomjesečnik središnjeg vijeća za proslavu Velikog jubileja "Tertium Millennium", aktiviranje vatikanskih stranica na Internetu, te osposobljavanje posebne agencije koja će medijski pokrivati sve događaje vezane uz Veliki jubilej.

/IKA/

PREDSTAVLJENA KNJIGA KARDINALA JOSEPHA RATZINGERA "SOL ZEMLJE"

Predstavljanje knjige "Sol zemlje" ravnatelja Kongregacije za nauk vjere kardinala Josepha Ratzingera, održano je 15. travnja u Vatikanu. Knjiga je plod razgovora koje je Peter Seewald vodio sa sedamdesetogodišnjim kardinalom Ratzingerom, jednim od najbližijih suradnika pape Ivana Pavla II. U knjizi Kardinal govori o osobnim životnim, vjerskim, društvenim i političkim, ali napose crkvenim iskustvima te o previranju u Katoličkoj Crkvi nakon II. vatikanskog sabora kao i o izazovima Crkvi uoči trećega tisućljeća. U knjizi, koju je prošle godine objavila njemačka izdavačka kuća "Deutsche Verlag-Anstalt" iz Stuttgarta, a sada je predstavljena u talijanskome izdanju izdavačke kuće "San Paolo", nalazimo pregled svih važnijih zbivanja te crkvenih dokumenata posljednjih dvadesetak godina.

/IKA/

Uredili: sjemeništarci Zlatko Gečević i Ivica Ivanković Radak

Jz našeg života

Sjemeništarci izdali kazetu duhovnih pjesama i šansona

Tokom proteklog mjeseca, dva značajna događaja obilježila su naš rad u sjemeništu, a zatim i ušla u povijest "Paulinuma".

Prvi put se dogodilo da jedna grupa sjemeništaraca snimi i izda audio kazetu. Tekst i glazbu su napisali sami sjemeništarci a izdali su je pod nazivom "Új nemzedek" ("Novi naraštaj"). Kazeta sadrži jedanaest duhovnih pjesama i šansona, a namijenjene su mladima i onima koji vole duhovnu glazbu lakog stila. Kazeta je rezultat napornog rada i vježbe, uz podršku rektora sjemeništa, mons. Josipa Mioča.

Uskrs u obitelji

Za Uskrsne blagdane smo svi otišli svojim kućama. Uskrs je svatko od nas dočeka u krugu svoje obitelji. Svaki sjemeništarac je aktivno sudjelovao u svojoj župi u obredima svetoga Trodnevlja i samog Uskrsa.

KRIST ZOVE

Kad je Isus pozivao svoje učenike, rekao im je kratko i jasno: "Dođite i slijedite me!". I danas u srcima mnogih mladih odzvanja taj Isusov poziv. Na žalost, malo je onih koji pristaju poći za Kristovim pozivom.

Mladić i djevojka koji ne odgovore odmah na Isusov poziv, ispričavaju se

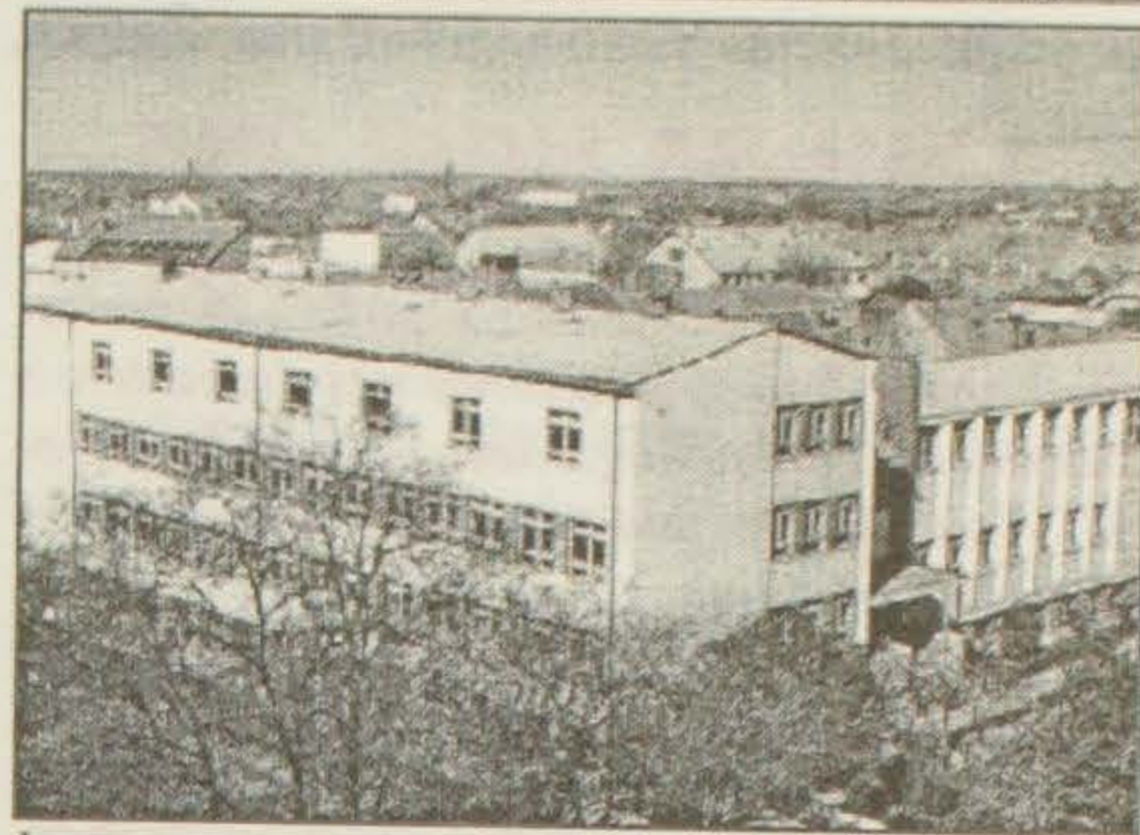
kako još nisu sigurni, te moraju još malo razmisliti, da nemaju dovoljno intelektualnih sposobnosti da bi završili studij i sl.

Mnoga zvanja se rađaju posve tiho, bez nekih posebnih doživljaja. Takva zvanja izgledaju kao da ih je netko zasadio u ranoj mladosti i da se uporedo s njihovim godinama i ona razvijaju i rastu do svoje punine. Neka zvanja niču u blizini oltara. Takvi mladići kao ministranti, a djevojke kao aktivne sudionice svete mise, žele doživjeti susret s Bogom pod euharistijskim prilikama Kruha i Vina. Neki pak žele što dublje proživljavati svoje kršćanstvo, ustrajno se boriti za čistoću svoje savjesti, te na kraju dati pozitivan odgovor Isusovom pozivu.

Što se pak tiče intelektualnih sposobnosti, ne treba se plašiti. Ne traži se da kandidati za svete Redove budu posebno nadareni. I sam Isus za svoje apostole nije izabrao učene ljude, nego jednostavne galilejske ribare. Kada je postavljao Petra za svoga namjesnika na zemlji, nije ga pitao da li je svršio školu i koliko je naučio u njegovoj školi, nego samo jedno: "Šimune, sine Jonin, ljubiš li me?", a Petar mu odgovora: "Gospodine, ti znaš da te ljubim!".

Isus, naravno, neće isključiti ni učene navjestitelje njegove riječi. On je u svoju službu pozvao i učenog Pavla, ali i od njega traži potpuno predanje i ljubav, što će kasnije i sam Pavao potvrditi: "Ljubav nas Kristova tjera!".

Svi molimo za nova duhovna zvanja, jer i sam Isus kaže: "Žetva je veli-

ka, a radnika malo. Molite dakle Gospodara Žetve da pošalje radnike u svoju žetvu!".

Zlatko Gečević

LJEPOTA KRISTOVOG POZIVA

Sjenke su se sve više izduživale.

Sunce je zalazilo.

Blagi povjetarac me je vinuo visoko tako da sam jasno vidio purpurne oblake i tamnoplavo nebo - djelo Gospodnje...

Stajao sam sam na vrhu planine gdje misao ne dopire, gdje se čuju samo otkucaji srca, i riječi Gospodnje...

Vrijeme kao da je stalo.

Kao da je kroz pješčanik procurilo i zadnje zrno pijeska.

Utonuo sam u ambis tišine koji je govorio više od riječi...

Slušao sam prijelaz iz sna u javu. Činilo mi se da se ponovo budim.

Otvaram kapke, polagano kao latice cvijeta, i pokrivam oči rukama.

Svjetlost...

Oko mene je lebdjela ruka, zracima omeđena.

Bila je ogromna a tako jednostavna, tako meka i tako nježna.

Uhvatila me je kao da će me zdrobiti, a u stvari, samo me je pomilovala.

Pomislih - kako je divno: svjetlost u meni, a ja u njoj...

Iz daljine sam čuo kor.

Melodija koja nastaje sama od sebe i polagano rominja kroz vječnost.

Pjevao sam.

Suza koja mi je tada kanula na lice, odala mi je tajnu:

Puno je zvanih, ali malo odabranih.

Tada shvatih:

BOŽJA VOLJA JE I MOJA VOLJA!

N.N.

Nastup sjemeništaraca na priredbi "Svjetlost i vjera"

Drugi događaj, koji je također značajan, jeste koncertni nastup sjemenišnog zbora "Schola cantorum Paulinum" u dvorani Gradske biblioteke. 24. ožujka, u sklopu Velikog Tjedna, u organizaciji grada priređen je uskrsni program pod nazivom "Svjetlost i vjera".

Schola cantorum je pjevala gregorijanski koral "Salve Regina", zatim Tartinijev "Stabat Mater" i antifonu s verzikulima "Christus vincit". Ovo je bilo prvi puta da je naše Sjemenište javno nastupilo na jednoj kulturnoj manifestaciji grada.

Uredili: Jasna, Vesna, Svetlana, Željka, Zdenka, Dijana

BOG!

Vani je jako hladno i puše jak vjetar. Kod nas je bolje i pozivamo vas da budete s nama. Imamo priloge koji će vas "zagrijati", koji, bar se nadam, mogu raspoložiti i poučiti.

Za sve ovo što radimo još uvijek nemamo zaštitni znak. Razbudite svoju maštu! To je sljedeća zadaća za vas. Zar nas toliko ne volite da ne želite da ove stranice izgledaju lijepo? Želim da surađujemo. Nadam se da je to i vaša želja.

Na moje pitanje iz prošlog broja stigao nam je jedan odgovor (bolje jedan nego ni jedan) i objavljujemo ga da bi se i drugi ohrabрили da nam se jave. Vaša Jasna

- WARNING - WARNUNG -
- UPOZORENJE - FIGYELEM -

MACARENA

Ples koji je obilježio ljeto '96, a uz ritmove dobro poznatog songa MACARENA, zasnovan je ni manje ni više no na "đavolskim ritualima".

Po riječima francuskog teologa Bernarda Epeda sva ta simpatična njihanja i pokreti rukama, koje su mladi širom svijeta izvodili, u stvari su gadni sotonski obredi: "Pokušavao sam objasniti da je ta pjesma oda đavolu, ali mi nitko nije vjerovao..." i dodaje: "mladi su svuda po svijetu igrali na isti način kao i Sotonini obožavatelji neposredno pred obred žrtvovanja".

Ples ima i erotskih elemenata jer oni sotoniste podstiču na blud. Ne znam kako je sve ovo počelo, ali to sigurno nije stvar kojom bi se mladi ljudi trebali baviti".

Bilo kako bilo, MACARENA je bila pravi morski hit brazilskog benda LOS DEL RIO, čiji naziv, kada se prevede, glasi ovako: SATAN IS KING!!! A u prijevodu na hrvatski: SOTONA JE KRALJ!!!

Pa, ako se nekome ova pjesma dopala, neka se usudi zaigrati je još koji put.

Miroslav Zelić
župa sv. Roka, Subotica

MISA MLADIH ZA MIR

U mjesecu travnju misa mladih za mir bila je u katedrali sv. Terezije. Misu je predvodio katedralni župnik preč. Stjepan Beretić uz prisustvo petnaestak mladih.

Zbog Dana mladih u Baču, sljedeća misa mladih za mir bit će u lipnju (junu).

Kako se osjećam kada činim nešto za Krista?

U toku godine, za vrijeme velikih blagdana, uvijek nastojim učiniti neku pokoru ili se odreći nekih stvari koje volim i koje su mi drage. Pogotovo to činim u korizmeno vrijeme.

Najprije to činim zato što vjerujem u Isusa Krista, Njegovu nauku i Njegovu ljubav prema nama. Ako je On toliko trpio za nas da bi nas spasio, sigurno je da zaslužuje da i mi za Njega nešto učinimo, da se odrekemo nekih naših stvari. Ono što osjećam je radost i sigurnost koja mi obuzima

srce jer znam da mogu i imam volju učiniti nešto za Isusa Krista. Osjećam u srcu Isusovu prisutnost i podršku da i dalje ustrajem u svojoj vjeri - DA VJERUJEM. Najsažetije rečeno: kada činim nešto za Isusa Krista, osim što se osjećam radosno i prijatno, u sebi osjećam i duhovnu obnovu.

Šaljem ovo pismo jer se želim odazvati na poziv da dam svoj odgovor na postavljeno pitanje na stranici mladih. Malo mi je teško iskazati sva osjećanja riječima, ali se nadam da moj odgovor ipak zadovoljava.

Uz iskrene želje da uskrslu Gospodin pospješi vaš rad, pozdravlja vas

Stevan, Odžaci.

TRIBINA O PRIJATELJSTVU

Na prošloj tribini, održanoj 20. 04, na kojoj je gost-predavač bio vlč. Franjo Ivanković iz Sombora, bilo je zaista zanimljivo. Mnogi kažu - dosad najbolja tribina. Tema obična, ali uvijek izazovna: "Isus - prijatelj mladih". Da je ovo dobar izbor teme pokazali su i mladi svojim pitanjima koja su mnoge potaknula na razmišljanje. Tko je moj prijatelj? Koliko ih mogu imati? I moj prijatelj ima prijatelja. Pitanje savjesti i povjeravanje

prijatelju. Jedini pravi prijatelj - Isus Krist!

I na ovoj tribini dragi gosti bili su nam mladi iz Sombora. Za dobro raspoloženje pobrinuli su se tamburaši "Kerski biseri".

S.

BDJENJE MLADIH

I ove godine, u subotu, 22. III, uoči Cvjetnice u sjemeništu "Paulinum" održano je bdjenje mladih. Na bdjenju je bilo oko 130 mladih. Mladi župe sv. Roka izveli su kraći igrokaz. Pjevalo se, molilo. Naš biskup Ivan je propovijedao i na kraju nam podijelio svoj pastirski blagoslov. Svatko je dobio i razglednicu za uspomenu na ovo bdjenje.

Željka Zelić

PRIJATELJ

Reći ću ti tko je pravi prijatelj.

To je čovjek pred kojim možeš biti onakav kakav jesi.

Možeš mu razotkriti Dušu. On ne zahtijeva da budeš drugačiji, nego te on prihvaća onakvog kakav jesi. Kad si s njim, osjećaš se kao zatvorenik kojeg su proglasili nedužnim. Njega se ne moraš čuvati, kažeš mu iskreno sve što misliš. Tvoje nelogičnosti i sve ono što drugi osuđuju on razumije. Kad si s njim, slobodno dišeš. Možeš mu povjeriti sve svoje male ispraznosti, zavisti, mržnje, sitne zloće, besmislice. Sve to nestaje u bijelom oceanu njegovog razumijevanja. Njega možeš izgrditi, zapostaviti, uvrijediti i, što je najljepše, ostat će miran, jer te on jednako voli. On je kao vatra koja pročišćava do srži. Kad si s njim, možeš pogriješiti, zaplakati, moliti i razvijati se. On sve to vidi, zna i voli te.

Tko je pravi prijatelj?

Povjerit ću ti još jednom:

- to je čovjek pred kojim možeš biti ono što jesi!

(autor želi biti anonimn)

HOROSKOP

BLIZANCI

(22. svibnja - 21. lipnja)

Odljepi se jednom od tog svog brata koji te zavodi i ne poistovjećuj se s njime. Otkako ste se rodili, priča ti laži i ti mu još uvijek vjeruješ. Samo jedan je tvoj pravi brat (Isus). Ako se poistovjetiš i svežeš s njime i postaneš mu sličan kao jaje jajetu, blago tebi. Tek tada ćeš biti svoj, samostalan i do kraja slobodan i nenavezan.

OVO VRIJEDI PROUŽERITI!

Molitvena zajednica "Dominik" u Subotici

Sveti Dominik se vjerojatno rado smiješi ČETVRTKOM u OSAM NAVEČER jer se baš tada molitvena zajednica "DOMINIK" sastaje na pjesmu, razmišljanje, razgovor s Isusom u KAPELI ČASNIH SESTARA DOMINIKANKI (kraj crkve sv. Jurja).

Prije nego što je ova zajednica nastala, nerijetko smo molili na tu nakanu i s ljubavlju zamišljali kad će se ostvariti. Zašto i koliko je molitvena zajednica svakoj župi važna i potrebna i kakav je to izvor milosti za sve, objasnio nam je jednom prilikom veliki prijatelj mladih, vlč. Andrija Kopilović. U to što je rekao nakon jednog susreta u "Betlehemu" (v. Zvonik br. 1/97) smo već sad potpuno uvjereni i sigurni!

Molitvena zajednica "Dominik" okuplja mlade i ostale koji su shvatili da Bogu moramo prići čistog srca kao mala djeca, jer "takvih je kraljevstvo Božje" (Mk 10, 13-16), a postoji od prošle godine. Sa župnikovim blagoslovom, susrete priprema s. Blaženka Rudić, a uvijek je tu i naša draga s. Kalista. Ponekad molitelja bude deset, a ponekad dvadeset i - doživljaj je uvijek nov: susrećemo Isusa u njegovoj riječi, meditaciji, šutnji i pjesmi, razgovoru i osmijehu prisutnih. Molitveni sastanci su nam uživanje u zajedništvu i prilika za druženje, rast u vjeri i ljubavi. Osim toga, veliki su poticaj na dublje proživljavanje naših kršćanskih blagdana, a pomoć za to su nam iskustva koja dijelimo, moljenje krunicе, križnog puta, litanija i one molitve koju Duh Sveti u trenutku nadahne. Dolazimo se pokloniti Gospodinu, darovati mu sebe i svoje vrijeme. Slušamo njegovu riječ da bi je bolje i punije živjeli.

Djevojka, koja posjećuje tri naše molitvene zajednice i u svakoj se divno osjeća, kaže da svaka ima svoj stil i svoju vrijednost, a "Dominik" opisuje ovako: "Djeluje opuštajuće, jednostavno i slobodno. Ipak, poneko razmišljanje ili tek riječ sa svakog susreta upamtim i često mi baš ta misao da dragocjenu snagu u pravo vrijeme."

Dominika, osnivača reda propovjednika izabrali smo za zaštitnika i on nam je uzor u molitvi. Željeli bismo i mi, ako ne baš krvlju (kao njegov sljedbenik Petar iz Verone) onda životom ispisati riječ "CREDO" (Vjerujem).

Pomalo ste skeptici, ne baš sigurni da je ovo istina i da je to za vas? Ne dvoumite se! Sigurno ste već čuli u evanđelju sv. Ivana pitanje dvaju mladića koji su pošli za Isusom: "Učitelju, gdje stanuješ?", a također i Isusov odgovor: "Dodite i vidjet ćete!". Baš ovog trena Isus to govori i tebi! Dođi da ga zajedno tražimo i nađemo, upoznamo i ljubimo. Ljubav će nam opet i uvijek stotruko vratiti.

Vesna Ivanković

QUO VADIS DOMINE? (KUDA IDEŠ, GOSPODINE?)

Vjerojatno ste imali prilike pogledati film "Kuda ideš, Gospodine?" čiji je scenario napisan po istoimenom romanu i koji je bio prikazan već nekoliko puta na našoj televiziji. Ipak, roman u sebi krije mnogo veće vrednote nego što to može pružiti film.

Radnja ovog romana dešava se u dalekoj prošlosti, kada su kršćani bili ugroženi i ugnjetavani od rimskih vlasti. Djelo je ispunjeno dinamičnim događajima koji će u vama probuditi čudno osjećanje tuge i sreće.

Tisuće nedužnih ljudi i djece, u ogromnim arenama prepušteni na milost i nemilost gladnih zvijeri. Nema ni plača ni jauka koji su očekivali gledaoci žedni ljudske krvi. Umjesto toga, kršćani su pjevajući odlazili u vječnost. Bili su kršćani i umirali su kao kršćani.

Mnogo duha, hrabrosti i snage pronaći ćete u ovom djelu čija će vrijednost trajati vječno. Slaviti Krista i ustrajati na putu do Krista glavne su poruke, a ja vam ovaj roman toplo preporučujem.

Namkosse Baya

U prošlom broju Zvonika u Adresaru je umjesto Eva HEKLI upisano Heli. Ispričavamo se gospođici Evi i svima koji se žele dopisivati s njom i ponavljamo njenu adresu.

Sljedeća

Tribina mladih

bit će 18.05.97.

u 19 sati
u Katoličkom krugu

Nastavljamo ciklus predavanja
o Isusu Kristu.

Druženje mladih nakon tribine!

PIŠI MI - PISAT ĆU TI

Monika Vekonj
Ivana Kosančića 7, 25000 Sombor
Studentica sam. Imam 20 godina.
Volim engleski i muziku. Aktivna sam u župi.

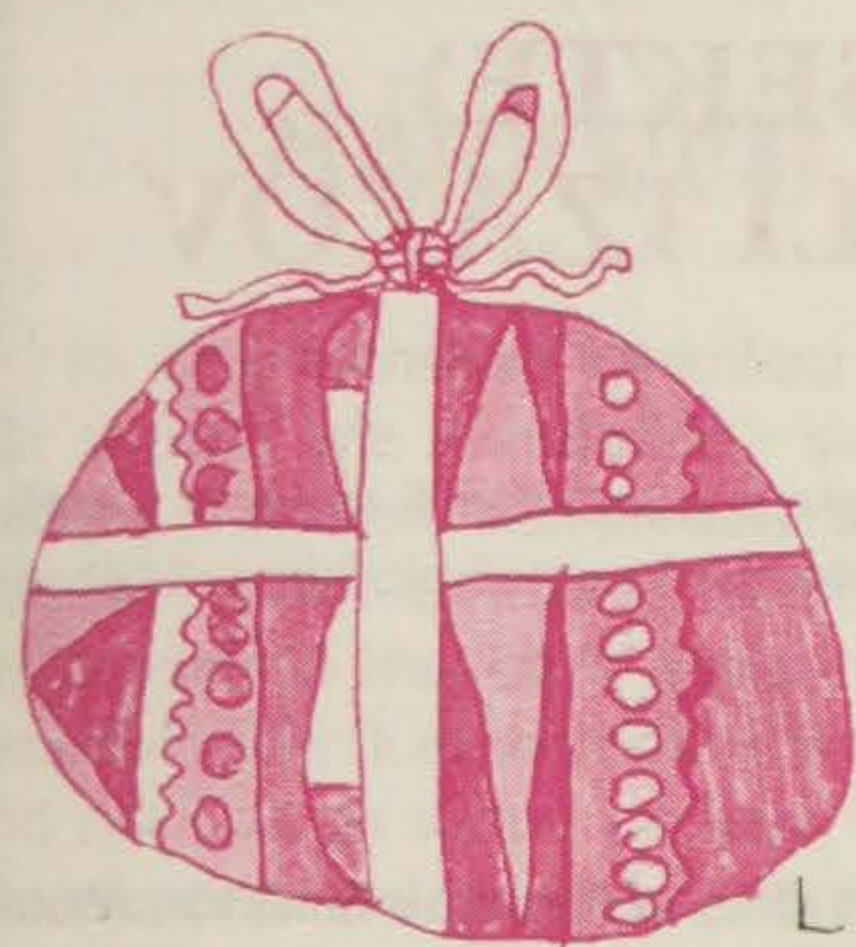
Kristijan Vekonj
Ivana Kosančića 7, 25000 Sombor
Idem u 3. razred gimnazije. Imam 17 godina. Volim gledati filmove i čitati knjige.

Eva Hekli
Branka Radičevića 33, 25000 Sombor
Imam 18 godina. Idem u 4. razred Medicinske škole. Jako se volim dopisivati i putovati.

O SVECIMA

Podsjetio nas je Dražen Skenderović na našeg dragog sveca, **sv. LEOPOLDA MANDIĆA** kojeg se sjećamo 12. svibnja. Otac Leopold Mandić rodio se u Herceg Novom (Dalmacija) upravo 12. svibnja 1866. godine, a umro je 30. 07. 1942. u Padovi. Skoro čitav svoj život proveo je u ispovijedaonici uz herojske žrtve. Radi njegovih kreposti smatran je svecem za života, a još više poslije smrti radi nebrojenih milosti koje posreduje onima koji mu se utječu. Papa Ivan Pavao II. proglasio je oca Leopolda svetim 16. 10. 1983. godine.

Pogledajte kako je Dražen nacrtao ovog dragog sveca.

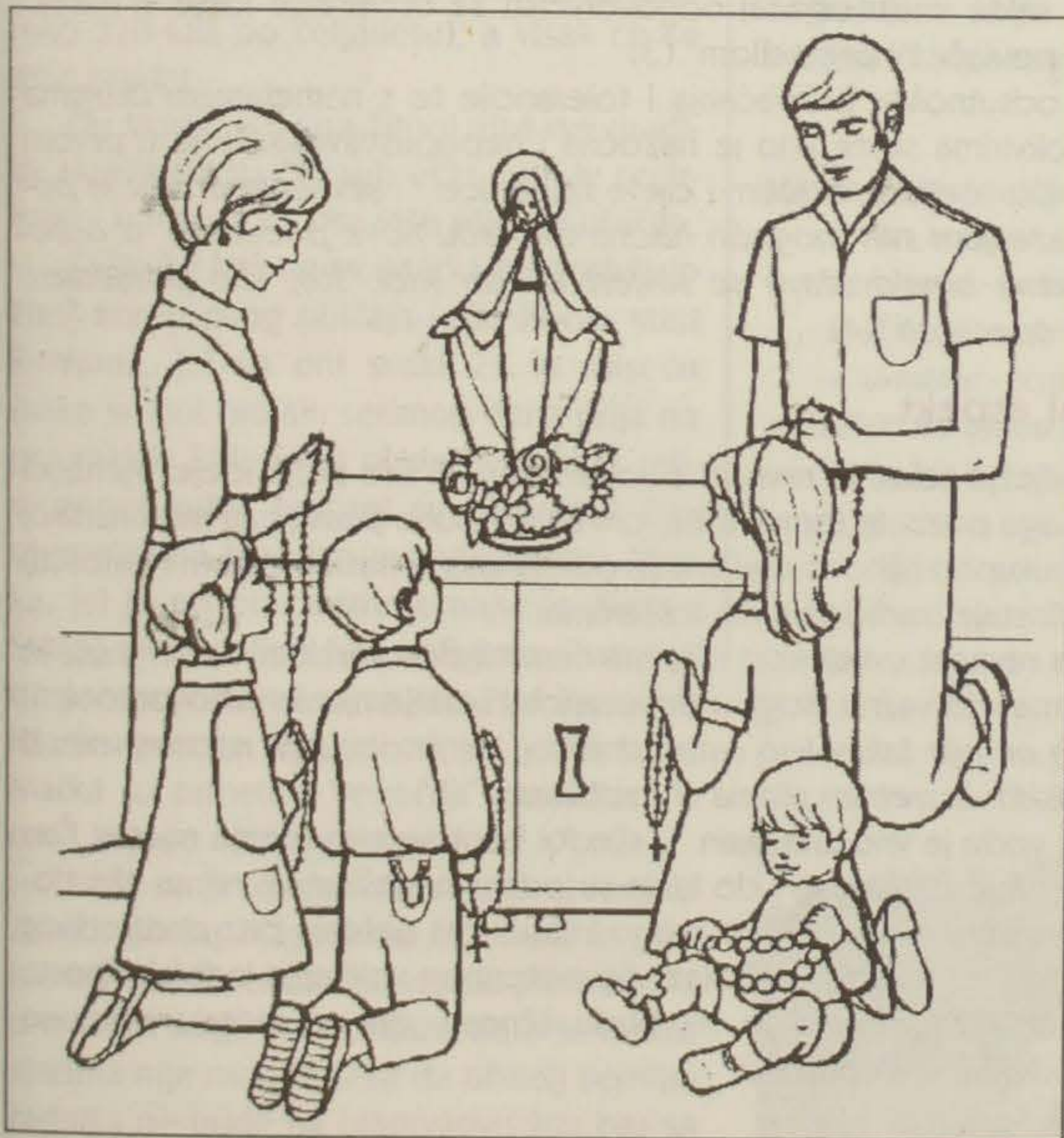

LUKA.

Luka Budinčević, 6 godina

IMAM IDEJU!

U mjesecu svibnju (maju) posebno lijepo kitimo Marijin oltar u crkvama. Sigurno i vi u vašoj kući imate Marijin kip ili sliku koju možete staviti na vama najdraže mjesto i okтити ga. Pazite da uvijek bude svježije cvijeće pred našom Majkom, a sjetite se tada i moliti. Ako ste uspjeli ovo uraditi, javite mi i pošaljite svoj crtež koji ću rado objaviti. **OBOJITE DONJI CRTEŽ!**

MALA ŠALA

Mama pita kćerku:

- Nešto si duže ostala u crkvi. Što si to molila?

- Molila sam dragog Boga da premjesti Ameriku u Evropu jer sam tako napisala u testu!

Zvončići, junaci moji!

Neki su mi se žalili da je zadatak u prošlom broju bio težak. Čini mi se da je teško samo za one koji ne čitaju i lijevu stranu, a tamo, zna se, sve piše. Oni malo stariji čitaju i ostale stranice u Zvoniku pa još više znaju. No, da nije bilo preteško, pokazali su i pristigli kuponi kojih je bilo zaista puno. Izvlačenje nagrada je bilo u Vajskoj jer je tamo bilo proštenje na kojem je propovijedao župnik iz Sonte vlč. Marko Forgić. U Sontu idemo sljedeći mjesec. Vlč. Marko kaže da nas očekuju. Zahvaljujem svima koji su dali poklone za ovu igru, neka ih Bog blagoslovi!

Sponzor glavne nagrade bila je obitelj Kitarnović iz Vajske kojoj se od srca zahvaljujemo.

Na proštenju u Vajskoj nagrađeni su:

1. Zlatko Drobina, Štrosmajerova 49, Sonta Ormar s policom za knjige
2. Árpád Diósy, M. Pupina 17, Sombor Foto album
3. Zvonimir Varga, I.L. Ribara 62, Vajska Kip Leopolda Mandića
4. Jelena Kulundžić, I. Antunovića 65, Subotica Lančić s privjeskom
5. Ljubica Kujundžić, Bikovo 61a Nogometna lopta
6. Biserka Jaramazović, J. Ignjatovića 77, Subotica Knjiga "Ići u Crkvu - zašto?"
7. Ivan Hekli, B. Radičevića 33, Sombor Dječja društvena igra

Sljedeće izvlačenje nagrada bit će u Sonti (ozbiljno), 25. 05. 1997. godine

Svoje kupone pošaljite na adresu: Uredništvo Zvonika, I. Milutinovića 52, 24000 Subotica najkasnije do 24. ovog mjeseca.

KUPON ZVONIKA BR. 31

Drugi naziv za UZAŠAŠĆE je:

Ime i prezime:

Adresa:

KRŠĆANSTVO U ALBANACA - (5)

Skopsko-prizrenska biskupija danas

Skopsko-prizrenska biskupija danas ima 23 župe i isto toliko vikarija, koje će uskoro, također, postati župe. Svaka župa ima svog župnika. Veće župe imaju i kapelane, a u svakoj župi žive i časne sestre koje neumorno pomažu svećenicima u katehizaciji djece i omladine.

Sve crkve u biskupiji su lijepo uređene. Ima i dosta novih crkava. I ostali crkveni objekti kao što su župski stanovi, vjeronaučne dvorane lijepo su i moderne te omogućuju bolje uvjete rada.

Kler Skopsko-prizrenske biskupije je pretežno mlađi. I svi su oni, takoreći, "djeca" Subotičke klasične gimnazije i sjemeništa "Paulinum". Oko 70 % ih je završilo gimnaziju u Subotici. Neki od njih su sada već i doktori nauka. Svi se rado sjećaju svojih dana provedenih u Subotici i zahvalni su Subotičkoj biskupiji, odnosno sjemenišnim poglavarima na gostoprimstvu i odgoju.

Za naše redovnice slobodno možemo reći da djeluju i služe Bogu i bratu čovjeku u nevolji po cijelome svijetu. Mislim da smijem ustvrditi da je sve ovo plod višestoljetnog mučeništva Crkve u Albanaca. To je Božji dar i naplata njegova. I danas ima lijepi broj onih koji radi Isusa Krista ostavljaju sve. Danas naša biskupija ima i malo sjemeništa u Prizrenu (1. i 2. razred) u kojem je iz godine u godinu sve veći broj dječaka koji se spremaju raditi na Božjoj njivi.

U biskupiji imamo dva svetišta u koja, sa svih strana naše biskupije, hrle vjernici katolici, ali i pripadnici drugih vjeroispovijesti, pa i nevjernici - ljudi dobre volje. Jedno je marijansko svetište - LETNICA (proštenje je 15.08. - Uznesenje BDM), a drugo je svetište sv. Antuna Padovanskog u Đakovici.

Posljedice rata u Hrvatskoj i BiH nisu mimoišle ni našu biskupiju. Mnogi su vjernici iselili pretežno u Hrvatsku, ali i u Švicarsku, Njemačku, Austriju, Italiju i druge zemlje. Tako su mnoge župe ostale poluprazne. No, vjerujemo u bolje sutra. Živimo u nadi da će nam ono što nam je oduzela prošlost darovati budućnost.

Marjan Sebah, Binač

Crkva u Zlokučane (kr. Đakovice) posv. Ivanu Krstitelju

Piše: Roman Miz

SLJEDBE (SEKTE) - OPASNOST ILI IZAZOV

OKVIRI GLEDIŠTA

Kako smo u prošlom broju već počeli opisivati stanovišta ili aspekte s kojih treba promatrati sljedbe, to u ovom broju nastavljamo s psihološkim i društvenim aspektom.

Psihološki aspekt

Konferencija o sektama u Latinskoj Americi dala je naglasak emocionalnom aspektu. Emocionalni kult. U zaključnom dokumentu te konferencije rečeno je da glavnu i osnovnu ulogu ima glazba, pjesme s velikom dozom nostalgije. A sama struktura kulta temelji se na promjenama različitih emocija, što određuje i vodi propovijed. U emocionalnosti kulta treba potražiti i tajnu očišćenja.(1)

Član sljedbe je moralno čist; prijavština ovoga svijeta njemu je strana. Njegova je prošlost bila grijeh, ali to je zauvijek otišlo u zaborav. Prošlost ne postoji. Njegovo rođenje je trenutak rođenja u sektu, kada se obukao u novoga čovjeka. To je istovremeno bio i trenutak očišćenja. Očišćenje se sastoji od potpunog gubitka osjećaja krivice, zla. Oni to ne smatraju utjecajem Božjeg milosrđa i ako netko ostavi sektu, on onda opet postaje čovjekom tame i grijeha.

Članovi sljedbe hermetički su zatvoreni za bilo koji drugi način života, različit od njihovog. U okvirima religioznog potpuno su zatvoreni, ništa ne prihvaćaju, nisu tolerantni. Njihova odanost sljedbi sastoji se u upornoj podršci ideje, u vjeri što ju poklanjaju proročanstvima rukovodioca sekte, u vezama među članovima sljedbe. Ta odanost ne dozvoljava nikakvu zdravu, racionalnu kritiku.(2)

Odsutnost spremnosti prihvatiti nešto drugo i odsutnost tolerancije kompenziraju se fanatizmom. U dijalogu on se pojavljuje kao nametanje vlastite ideje. "Članovi sekte imaju osjećaj odgovornosti za ostvarenje ideje ili misije. Zato se oni ne povlače ni pred silom".(3)

Zajedno s odsutnošću prihvaćanja i tolerancije te s nametanjem drugima svoje volje, u okvirima sekte vrlo je nazočna i nepopustljivost. To je u prvom redu svojstvo rukovodioca, a zatim i cijele zajednice. "Njihova upornost je povezana s iznalaženjem svih mogućih načina da nađu nove početnike. U određenim slučajevima omalovažava se savjest drugih ljudi, što, kao posljedicu, izaziva osjećaj opasnosti".(4)

Društveni aspekt

Izrazito obilježje sekte je revnost s kojom članovi šire svoje ideje. Vjerujući da je istina o Bogu poznata samo njima, oni se potpuno posvećuju misionarskoj djelatnosti. Sveukupno njihovo djelovanje obilježeno je misionarskom revnošću, koje toliko nedostaje tradicionalnim kršćanima.

Misionarska revnost uvijek kod njih ima centralistički karakter. Podvrgnuta je lideru grupe i ima vrlo važnu ulogu u povezanosti sekte s njenim rukovodiocem. "Oni vjeruju da on nije takav kao ostali smrtnici, da je obdaren nadnaravnim ili barem nadljudskim izuzetnim silama ili osobinama".(5)

Položaj vođe je vrlo značajan. U sljedbi buntovnicima nema mjesta. Članovi se odriču svoje osobnosti i do kraja su odani starješinama. Njima nije dozvoljeno imati vlastitu misao, oni ne mogu imati svoja rješenja bez prethodnog pristanka onih koji su iznad njih. Dolazi do potpunog uništenja individualnosti. Članovima sljedbe zabranjeno je da budu ličnosti, oni se moraju potpuno podložiti određenim stereotipima.

1) "Sekte su sposobne ponuditi iskustvo zadovoljstva, religijskog doživljaja, iscjeljenja, kajanja: one su mjesto za osjećaje i emocije, za spontanost, naprimjer, u vrijeme religijskih svečanosti" - DSS, 2,1,3.

2) Antonin Kanjzerek, "Cerkovni spiljnoti, nezaležni riliginjni grupi, sektu" 1994, str. 22.

3) "U odnosima s posebnim grupama (sektama) mi smo se dužni pridržavati principa religijskog dijaloga, što ih je istaknuo Drugi Vatikanski koncil i kasniji dokumenti Crkve. Bezuvjetno, uvijek treba imati na umu čast svakog čovjeka, ali i to, da naš odnos prema svakom iskrenom ispovijedaocu drugih religija mora biti otvoren i shvatljiv, a nikada da to bude osuđivanje" - DSS, 1,6.

4) Antonin Kanjzerek, "cerkovni spiljnoti, nezaležni riliginjni grupi, sektu", 1994, str. 24.

5) Maurice C. Burell, "Nie wszyszy sa jednego ducha", 1988.

(nastavit će se)

MARKOVO

Po gregorijanskom kalendaru 25. travnja se slavi ime evanđeliste - sv. Marko. Kadgod je u životu naši predaka ovaj blagdan bio zdravo važan jel se na njegov blagoslivljalo mlado žito. Uz to Markovo je velik prosidbeni dan kad se Boga moli za dobar rod žita i da ga sačuva od kake veće vremenke nepogode, od jakog vitra i leda.

Naša starovinska izreka: "Kad imaš kruva, ne boj se gladi!" kaže nam od kolike je važnosti ova rana u našem svakidašnjem životu, a i Isus nas je naučio da u njegovoj molitvi ponavljamo: "...kruv naš svakidašnji...". Rad tog se oduvik odranjivanju žita pokazivala velika briga, ko ni jednom drugom usivu. Pisnici su oplivali žitna polja, koliko je samo slikara to naslikalo, a ljubitelji lipe riči njegove klasove zovu zlatnim. Ovo ne samo zato jel nam je ono rana, već je zemljoradnicima vremenom postalo sticanje blagostanja. "Zvanično" se o risu(1) počelo divaniti od Markova. U ovo vrime je žito toliko izgledno da se mož ošacovat(2) kako će roditi, a jel se zna koliko triba za sime (onda oko 180 kila po lancu), za kruv (oko 220 kila po čeljadetu), a višak će se moć prodat.

Do Markova se na žitnoj njivi sve uradilo: skupljene su čukanjice(3), ona je podrlijana i u nju se do risa više nije zakoračilo.

Zašto se baš na sv. Marka blagoslivljalo žito? Koren ovog običaja je iz života stari Rimljana, jel su oni svaki 25. u mjesecu (kako su oni brojali: sedmog dana prija na pr.: majski kalendar) posvetili kakom religioznom kultu. Kršćani su blagoslov žita utemeljili na blagdan evanđeliste sv. Marka, jel je on blo zaštitnik najveće žitnice Starog vika, doline Nila u Egiptu. Tamo je mučen, usmrćen i saranjen. Prid širenjem Islama prema Egiptu zemni ostaci sv. Marka su prineti u Veneciju i saranjeni u crkvi koja je njemu posvećena.

Naši su preci dolaskom u ovaj kraj tu zatekli običaj blagoslova žita, koji je ode bio i u vrime dolaska slavenski plemena, a utemeljili su ga stari kršćani. Zato se našim starima nije moglo desiti da obitelj zemljoradnika ne bude na blagoslovu žita bar sa nekoliko članova obitelji. Blagoslov je počimo zajedničkom svetom misom, posli koje je prošljun oćo na odabranu njivu na kojoj je ono pošćropljeno. Uvik se našo gazda koji je blizo naselja imo žitnu njivu i dopuštio da se na njoj obavi taj virski čin.

Većina Đurđinćana su na blagoslov žita išli u Bajmak (Bajmok), a tušta nji i posli kad je sazidana đurđinska crkva. Na Markovo je prija podne bila zajednička sveta misa, posli koje je prošljun krenio na njivu, najčešće u drugim ili trećim uvratinama(4)

iza Fajferovog (Pfeifer) mlina, nuz somborski put. Dok su išli uz put su molili litanije Svi Sveti i pivali pućke pisme, svako na svom jeziku - odjedared na tri jezika. Na njivi je blagoslov obavljen ćitanjem ćetri jevanđelja, a kod svakog se župnik okrenio na drugu stranu svita. Posli prigodne molitve žito je pošćroplio svetom vodom, a onda je svako uzbromalo pošććenog mladog žita i odno da ga zadije za svetnjaću. Župniku su ispleli vinćić od žita, a take su ispleli i zadili na križ svakog barjaka. Žitni vinac je na križu barjaka u crkvi osto do Bršanćeva.

Prošljun se uz pivanje sveti pisama vratilo u crkvu, di je narodu podiljen blagoslov, zajednićki su otpivali "Tebe Boga falimo..." i posli je svako oćo svojim putom.

Posli rata su vlastodrćci zabranili i prošljun za blagoslov žita, a ovaj je obićaj obnovljen prija tri godine kad je objedinjeno pućko i crkveno slavlje Dužijance. Na nama je da ovaj lip obićaj i potribu zemljoradnika saćuvamo i pridamo našim mladima u nasliće, jel smo ga i mi naslićili.

Ovo sam naplso po sićanju iz ditinjtva i uz pomoć nedavnog kazivanja vlić. Jozef Pašića, sadašnjeg umirovljenika u Zagrebu, a prija skoro šezdeset godina bunjevaćkog kapelana u bajmaćkoj crkvi.

Manje poznate rići:

1. ris - u ovom slućaju žetva,
2. šacovat - ociniti od oka,
3. ćukanjice - koren kuruza,
4. uvratine - zemlje su katarski podiljene na duži (400 m) izmed koji je kolski put.

Alojzije Stantić

Što tko sije, to će i žeti...
Gal 6, 7

Uređuje: **Lazar Novaković**

**POETSKI
KUTAK**

Kršćanske zajednice širom svijeta obilježile su 20. travnja - međunarodni dan molitve za duhovna zvanja. Duhovno zvanje uvijek je znak života župske, biskupske i obiteljske Crkve. Zvanje je dar i obaveza. Pozvanoga nose ideali ali stižu i upitnici. Mnogi su zapisali svoj doživljaj zvanja, razmišljanje i upitnike. U poetskom kutku, ovaj put, poslušajmo riječi pozvanog - Ante Tamaruta.

MARIJA

Marija, ća bi rekla
mladiću ki gre za popa?

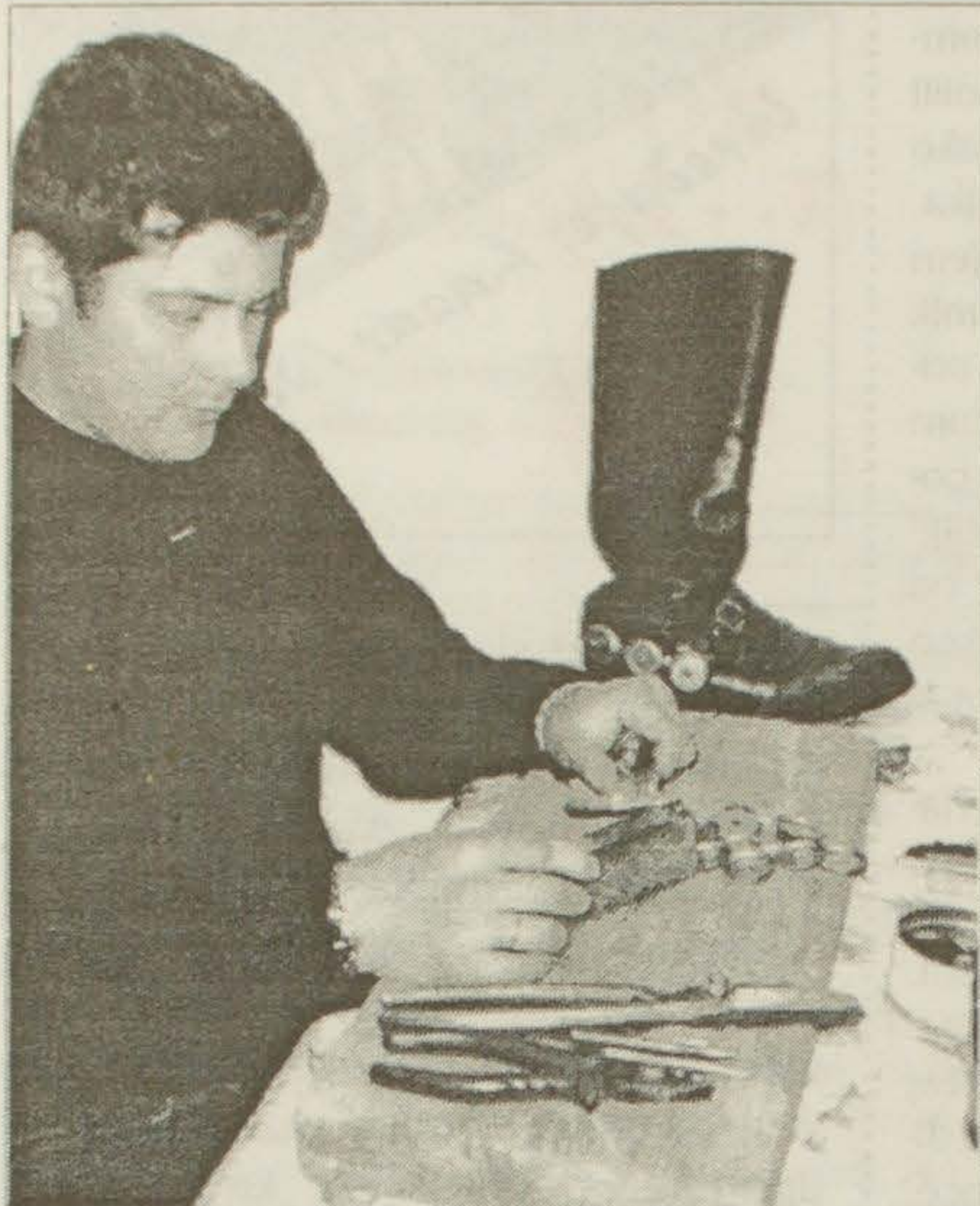
Puno moli Boga, budi dobar
i slušaj onih ki su priko
tebe - rekli su mi kad sam
s kuće šal.

Al' vrimena su teška,
ne koristi puno besed;
srce bi mlado otilo lutat
ko oni duge kose i brade
neostrižene, ća se skiću
po ulicamin.

Ne bi želim va svitu glavu zgubit,
već bi rad' Sinu tvome sumiljat.
Marija,
ti si bila žena ka se je Bogu
jako pijažala: malo si govorila,
više slušala, puno ćinila. Bila
si ponizna i puno si ljubila.
Više od svega Bogu si virovala -
zati si i moja mat.

Mat, ća bi rekla sinu
ki gre za popa?

Lazar Novaković

Ivan Piuković izrađuje zvečke

NEĆE NESTAT NAŠE LIPE GRANE...

ZVONIK: Što su to ZVEČKE i čemu one služe?

IVAN: Dosta sam se raspitavo o zvečkama kod stariji ljudi, a i kod ljudi koji se stručno bave našim starinama. Saznao sam da se "zvečke" smatraju muzičkim instrumentom. One služe za obilježavanje i naglašavanje ritma. Tačnije, one daju ritam i pratnju kontrii i basu. Nije cigurno, ali postoje pridpostavke da potiču od mamuza koje su nosili jahači. Ako je igrač dobar i ima dobre zvečke, on daje tempo igračima.

Postoje niklovane zvečke. To nije bez razloga. Za to postoje dva tumačenja. Jedno kaže da se

bunjevačka muška nošnja ukrašavala srebrom pa su zato i zvečke niklovali, jer ono što je niklovano izgleda ko srebrno. Drugo tumačenje kaže da niklovanje poboljšava boju zvuka, ali ne i jačinu, što je zdravo važno za dobre zvečke.

Kadgod, kad se samo igralo uz gajde, igraču je bilo lako nadjačati zvuk gajdi. Danas je to malo teže jer igrača prati mali orkestar i opasnost je da se zvečke i ne čuju. Ali dobar igrač koji ima dobre zvečke izvrsno se čuje i nuz take svirce.

ZVONIK: Kad si naučio praviti zvečke?

IVAN: Prije šest ili sedam godina. Ni sam ne znam tačno. Tribalo je napraviti desetak pari zvečki za jedno Društvo u Njemačkoj. Onda još nisam znao to radit. Nit sam se izbližeg zanimao za zvečke. Očeo sam u "Bunjevačko kolo" i uzo jedan par zvečki ko mintu i počeo sam praviti moje prve zvečke s još dva prijatelja. Najpre smo morali napraviti alat za pravljenje prvog dila zvečke i onda redom... Tako je to počelo. Poslije sam pravio sam. Usavršavao sam se u pravljenju i sad već ide dobro.

ZVONIK: Od čega se sastoje zvečke?

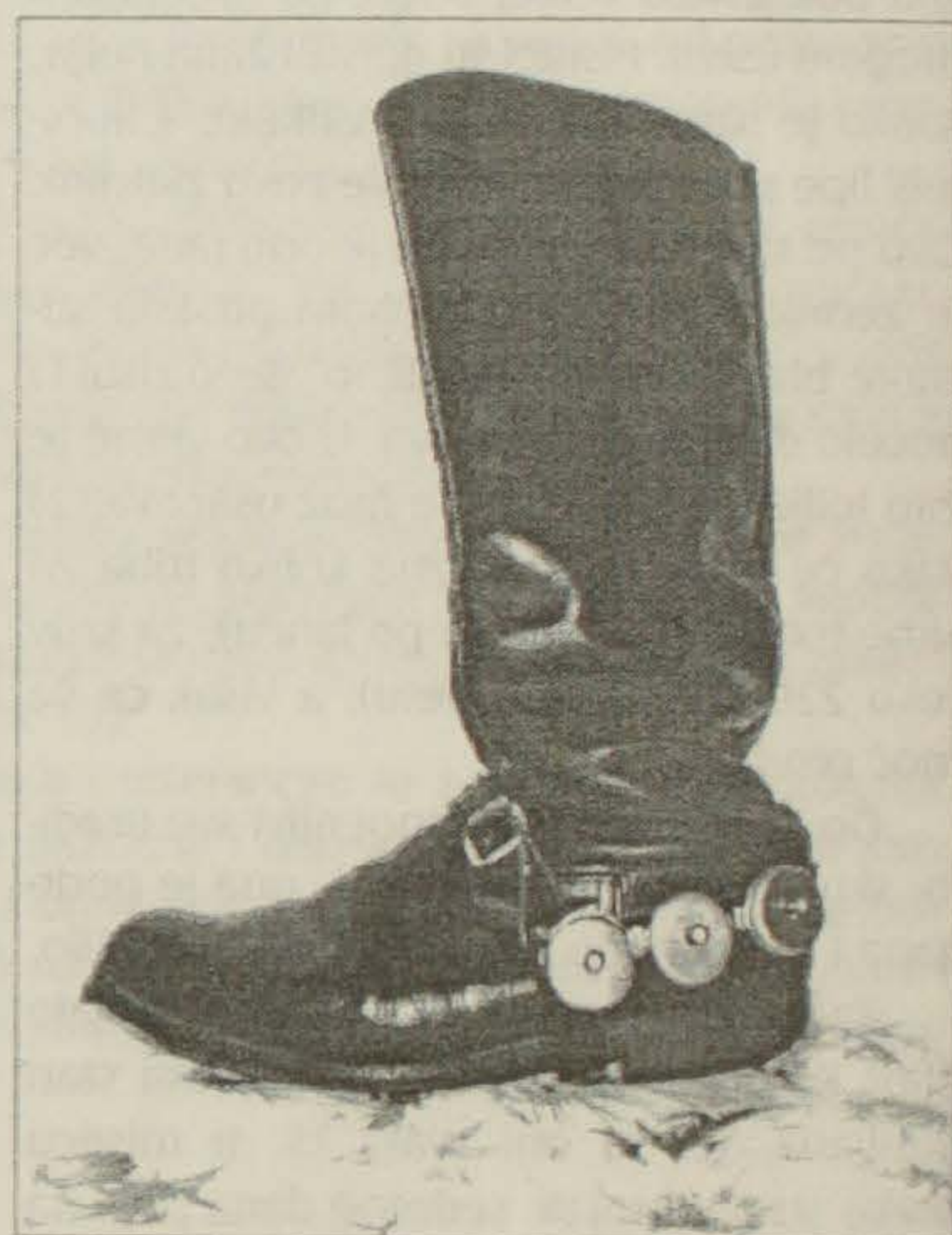
IVAN: Zvečke se sastoje iz tri glavna dila a to su, ko prvo, mesingani tanjirići, pa gvozdena ploča koja je kostur i građa zvečki a treći dio je kaiš.

Da bi zvečke bile dobre, potribno je izabrat dobar materijal. Najvažniji je mesingani lim, jer od tog sve zavisi. Bitno je da lim bude što tanji kako bi davao što sitniji i viši zvuk. No, zvuk zavisi i

od veličine tanjirića. Ako je tanjirić veći i dublji - zvuk je jači i bolji, a ako je tanjirić manji i plići s tim je i zvuk drukčiji.

Koža je isto važna za zvečke. Ako je koža dobra i jaka, igrač će moći dobro pričvrstiti zvečku za čizmu, pa će moći cigurno odigrati svaku igru. Ako je koža slaba, onda se mož dogodit da za vrijeme igre zvečka spada s čizme, a to je za igrača velika nevolja.

Druge dilove zvečke ću samo nabrojiti jer nisu tako važni. To su: gvozdena ploča, čelični podlošci (opružne) ili čelične pločice. Eto, tako izgledaju zve-

čke. Vidit ćete ji na slici, a ako vas po bliže zanimaju, najbolje je da odete u naše "Bunjevačko kolo" i zamolite koreografa da vam ji pokaže, odnosno da u ruku. A onima koji igraju u folkloru je lako. Oni su ji već vidili i iskusili.

ZVONIK: Što bi poručio mladim čitateljima ZVONIKA?

IVAN: Svaki narod je toliko bogat koliko mu je bogata prošlost. Zato bi želio poručiti mladima da vole svoj narod, da se ne stide svog porikla. Da niguju svoje običaje, čuvaju dragocinu i skupocinu nošnju... Pa će tako na našoj lipoj prošlosti graditi i lipšu i sritniju budućnost našeg hrvackog bunjevačkog Roda!

Razgovarao:
Andrija Anišić

Kulturna baština i običaji jednog naroda mogu se sačuvati samo ako u tom narodu ima ljudi koji tu baštinu čuvaju i koji te običaje njeguju. To osobito vrijedi za male narode ili etničke skupine kao što su BUNJEVCI, ta mala grana hrvatskoga naroda.

Oni koji poznaju IVANA PIUKOVIĆA znaju da je on jedan od zaljubljenika u bunjevačke starine i u bunjevačke običaje. On i svojim konkretnim radom pridonosi očuvanju našeg narodnog blaga. On pravi ZVEČKE. Evo jednog kratkog razgovora s njim.

ZVONIK: Ivane, odakle u tebi ta ljubav, taj osjećaj za naše običaje, za našu kulturnu baštinu, za naše starine?

IVAN: Odrasto sam u obitelji u kojoj se puno ljubavi i pažnje poklanjalo očuvanju lipi običaja Bunjevaca Hrvata. Svoje znanje i ljubav prema starinama moji roditelji su prineli i na mene. Još ko dite puno sam slušao o našim običajima, o našoj narodnoj nošnji, o kadgodašnjem životu... Sve se to duboko urizalo u moje srce. Tako sam i ja svakim danom sve više bivo dio toga.

ZVONIK: Gdje sada živiš, što radiš?

IVAN: Oženjen sam. Lipo mi je u braku s mojom ženom Blaženkom. Prije 14 miseci dragi Bog nam je podario sina Marina kojeg jako volimo. Radim u "Pioniru", a u slobodno vrijeme, između ostalog, pravim ZVEČKE za razne KUD-ove.

Uređuje: Stjepan Beretić

BURE 14. I 15. STOLJEĆA

Svaki ljudski naraštaj i u njemu svaki čovjek voli svoju nesreću nazvati najvećom. Neka stara, prošla vremena nazivaju se lijepim i idealnim. Sadašnjosti se pripisuje velika pokvarenost. Tako se govori i o Crkvi. Crkva je bila jača, sigurnija, jedinstvenija. Svećenici i biskupi savršeni, redovnici i vjernici bolji. Istina je, ipak, da je u svakom vremenu bilo jako dobrih i jako slabih ljudi. Tako je to bilo i u burnom 14. stoljeću.

Avinjonsko sužanjstvo

Od 1309. do 1378. godine traje žalosno razdoblje avinjonskog sužanjstva. To je ujedno i razdoblje velikog utjecaja francuske svjetovne vlasti na papu. Papa je za vrijeme sužanjstva bio više ili manje u rukama svjetovnih velmoža. Francuski car Filip Lijepi je napravio takav pritisak na papu Klementa V, da je ovaj 22. ožujka 1312. godine raspustio viteški templarski red. Čak je 1314. godine dopustio i spaljivanje velikoga meštra Jakova i brojnih drugih uglednih templara. Francusko je plemstvo tada pristupilo nevidenom mučenju i zlostavljanju nevino osuđenih redovnika pa otimanju samostanskih dobara. To je vrijeme kad se pojavljuju krive nauke. Papi i biskupima se nije čelo pastirska vlast, koja se pripisuje isključivo općem saboru. To je bilo učenje "koncilijarizma". Druga nevolja toga vremena je bilo stalno materijalno potraživanje avinjonskih papa. Tako je papinska kurija postala sve omraženija. U 15. stoljeću će se uobličiti u "Gravamina nationis Germanicae" - "Tužbe njemačkoga naroda". U 16. stoljeću će nastupiti veliki otpad.

Veliki zapadni raskol

Pod pritiskom francuskih vladara papa ostavlja Rim i seli u Avignon. U tako teškim prilikama Bog je u svojoj Crkvi podigao i dvije velike žene. Sveta Katarina Sijenska (+1380) i sv. Brigita Švedska (+1373) i prilike u Crkvi i svijetu prisiliše napokon Grgura XI. da se 1377. godine iz Avinjona vrati u Rim, gdje je i umro 1378. Te su godine kardinali izabrali za papu Urbana VI. Svim žarom ga je podržavala sveta Katarina Sijenska. Ali još iste godine izaberu i protupapu Klementa VII. koji se nastanio u Avignonu. Njega je podržavao sveti Vinko Ferrerski. Četrdeset je godina trajao raskol. Raskol je podijelio Katoličku Crkvu, zemlje, biskupije, župe, samostane. I veliki sveci Katoličke Crkve su se nalazili u suprotnim taborima.

Obećanja i nastojanja 15. stoljeća

Činilo se da će novo stoljeće donijeti sigurnije vrijeme. Međutim, raskol se nastavio. Petnaesto stoljeće je započelo saborom u Pisi 1409. godine kad je pored pape u Rimu i onog u Avignonu izabran Aleksandar V. koji je odmah dobio najviše pristaša u cijelom svijetu. Ipak, u Crkvi je bilo tri pape. Naslijedio ga Ivan XXIII. koji je na nagovor njemačkoga kralja Sigismunda sazvaio sabor u Konstanzi. Bilo je to 1414. godine. Taj sabor je pored ostalog imao odlučiti koji će od trojice papa biti pravi. Prijedlog je bio da se sva tri pape odreknu pa da Francuzi, Talijani, Nijemci i Englezi dadnu glas za onoga koga predlažu za papu. Prevagnut će odluka kardinalskoga zbora. Sve se završilo uhićenjem Ivana XXIII. i dragovoljnim odreknućem rimskoga pape Grgura XII. Kad su se Španjolci okrenuli od Benedikta XIII. 1417. godine je i taj papa svrgnut, a u saboru u Konstanzi bude za papu izabran Martin V. Od 1431. do 1447. godine na čelu Crkve stoji Eugen V, koji je za kratko vrijeme imao protupapu Feliksa V. Međutim je Feliks V, koga su podržavali koncilijaristi, odstupio. To je bio posljednji takav raskol u povijesti. U vrijeme Siksta IV. je 1475. godine otvorena znamenita Vatikanska knjižnica. Ni sav sjaj humanizma u graditeljstvu, pjesništvu i slikarstvu ne može učiniti da se zaborave zla toga vremena.

Sablazni 15. stoljeća

Tužno 15. stoljeće je uokvireno u tragičnu smrt dvojice neustrašivih i poštenih svećenika. I jedna i druga smrt je puno naškodila Crkvi. Tako je 5. srpnja 1415. godine na saboru u Konstanci nevino osuđen češki svećenik Jan Hus (1370-1415) i spaljen na lomači dok je opraštao svojim neprijateljima zavičajući Isusovo ime i moleći Vjerovanje. Nemili događaj i stradanje svećenika Husa povuklo je za sobom strašne husitske ratove (1420-1431). Isto je tako prošao i gorljivi dominikanac Girolamo Savonarola. Svojim uzornim životom i gorljivim propovijedanjem obratio je Firenzu. Ipak mu je zloglas-

ni Aleksandar VI. zabranio propovijedanje, izopćio ga iz Crkve, a na kraju je gradu Firenzi zaprijetio najtežom crkvenom kaznom ako ne ušutka svoga propovjednika Savonarolu. Savonarola je kritizirao Aleksandra VI. smatrajući ga nelegalnim papom, ali nikada nije napao niti Crkve niti papinstva. Za Crkvu i papinstvo je žrtvovao svoj život. S njime zajedno su bili mučeni i njegov prior i druga dva svećenika. Ipak, nitko nije bio podvrgnut takvim mukama kakve je podnio Savonarola. Nakon što se pobožno ispovijedio i pričestio, bio je spaljen na lomači 23. svibnja 1498. godine. Tako je 15. stoljeće u svijetu i Crkvi završilo u dimu ne samo one lomače u Konstanzi i ove u Firenzi. Bezbroj nevinih ljudi je nastradalo.

A život jednostavnog svijeta?

Jednostavni puk je u to vrijeme bio duboko kršćanski usmjeren. Cijeli ga je život vodila Crkva. Sakramenti, obredi, običaji i tradicija - sve je bilo kršćansko. Kršćanskim je postalo i puno toga što je poganskoga podrijetla. A ljudi su bili čvrsto vezani uz svoje kršćanstvo. Bilo je to vrijeme duboke pobožnosti prema presvetoj Bogorodici. Ipak, jednostavni svijet je patio od praznovjerja. Kako brojni pape i biskupi, tako i svećenici često nisu bili na visini svoga zvanja. Bili su slabo poučeni, slabo odgojeni. Posebnu sablazan tih stoljeća predstavlja nesloga i nemoć kršćanskog Zapada da pomogne tada definitivno ugroženom Bizantu...

Melozzo da Forlì, Otvorenje Vatikanske knjižnice

KOJI JE TO GRIJEH PROTIV DUHA SVETOGA?

Da, dobro ste čuli - ima grijeha protiv Duha Svetoga, koji se ne može oprostiti. Međutim, odmah se mora reći: svako ograničenje oprostjenja dolazi sa naše strane. To ograničenje oprostjenja je rezultat ljudske nesposobnosti ili nevoljnosti da prihvatimo Božje oprostjenje, nevoljnosti da prihvatimo Božju ljubav. Zato je teološki neispravno reći da postoji netko koga Bog ne voli. Naprotiv, Bog ljubi sve ljude, pa i najokorjelijeg grešnika, iako ne i grešnikova djela. Bog ide tako daleko u ljubavi prema nama da nas ljubi čak i u činu griješenja.

Isto tako nije teološki ispravno reći da Bog neće nekom oprostiti. Evanđelja jasno pokazuju da je Isus, koji je utjelovljeni Bog, bio spreman oprostiti i da je zaista opraštao i najvećim grešnicima. Naime, u svim evanđeljima Isusa često vidimo među grešnicima. Ta on je radi njih i došao na svijet, ne radi pravednika (Mk 2,17). To ne znači, dakako, da Isus ne traži obraćenja: "Obratite se i vjerujte u evanđelje!" (Mk 1,15). Samo pred onima koji odbijaju svjetlost i drže da im oprostjenje nije potrebno (poput farizeja iz prispedobe Lk 18,9) Isus ostaje nemoćan!

Isusov život, njegova djela i mnoštvo njegovih prispedoba pokazuju da je Bog koga on predstavlja, "Bog koji uživa u praštanju." Sâm Juda, izdajnik Isusov, mogao je postići oprostjenje za svoj strašni grijeh. To, pak, zbog čega nije dobio oprostjenje, nije Isusova krivnja nego Judin očaj i beznade koji se sastoje u tom što nije vjerovao u Božju ljubav i moć opraštanja.

Dakle, može se dogoditi da netko svojim načinom života odluči da sebe isključi od postizanja oprostjenja, Božje ljubavi i dobrote, tako što sistematski odbacuje Boga i Božju ljubav. Takva osoba, svojim temeljnim stavom života, postaje nevoljna ili čak moralno (iako ne i fizički) nesposobna iskati i primiti Božje oprostjenje.

Evanđelje opisuje takvo stanje čovjeka kao grijeh protiv Duha Svetoga! O tome govore evanđelisti: Marko 3,28, Matej 12,31, Luka 12,10 i Ivan 9,40.

Izvještaj evanđeliste Mateja u kontekstu optužbe na račun Isusa, da istjeruje zle duhove pomoću đavla, osobito je karakterističan: "Ljudima će se oprostiti svaki grijeh i hula, ali hula protiv Duha Svetoga neće se oprostiti. I rekne li tko riječ protiv Sina čovječjega, oprostit će mu se. Ali rekne li hulu protiv Duha Svetoga, neće mu se oprostiti ni na ovom ni u budućem svijetu." (Mt 12,31).

Šta to znači? Grijeh protiv Sina čovječjega (Isusa) bit će oprošten, ali grijeh protiv Duha Svetoga neće biti oprošten! Opet treba naglasiti ono što se tu osuđuje a to je ustrajnost u tvrdokornom i totalnom (potpunom) suprotstavljanju utjecaju Duha Svetoga, u suprotstavljanju snazi milosti Božje.

Grijeh je, naime, mračan kao tmina: "Svjetlo dođe na svijet, a ljudi su više voljeli tamu nego Svjetlo, jer su im djela bila zla... I svaki koji čini zlo mrzi na svjetlo!" (Iv 3,19).

Neprijateljstvo se, ponajprije i konkretno, očituje u svojevolumnom odbijanju svjetlosti. To je dobrovoljna, ljubljena zaslijepjenost: "Kad biste bar bili slijepi, ne biste imali

Hvala Vam na odgovoru u "Zvoniku" III/97. o tome kako se treba ispovijedati! Odsad će mi biti mnogo lakše pristupiti ispovjedaonici a posebno - lakši ispit savjesti prije sakramenta pomirenja!

Međutim, u korizmeno vrijeme čula sam Isusovu izjavu u jednom evanđelju - da će se svaki grijeh oprostiti ali grijeh protiv Duha Svetoga neće se oprostiti! Vrlo sam zabrinuta da možda nisam ja učinila takav grijeh protiv Duha Svetoga?

(Zabrinuta vjernica, Sombor)

rekli da Isus čini čuda pomoću Belzebuba, đavolskog poglavice, te da je i sâm Isus u vlasti đavla, odnosno da Isusova moć dolazi od njegove povezanosti s Belzebubom!

Isus je odbio tu optužbu kao apsurd (besmislicu): "Zaista vam kažem, sve će se oprostiti sinovima ljudskim, i hule kojima pohule. No, pohuli tko na Duha Svetoga, nema mu oprostjenja do vijeka - krivac je grijeha vječnoga, jer govorahu: 'Duha nečistoga ima'" (Mk 3,31).

"Hula protiv Duha Svetoga" (u Teološkom rječniku: blasfemija) ovdje znači nepostojanje nikakvog poštovanja prema Kristu - da razluče i prihvate prisutnost Duha Svetoga u Kristovu nastupu i njegovoj službi spasenja čovječanstva.

Taj se grijeh ne može oprostiti jer otkriva čovjekovo grešno zatvaranje i jer izabire svojevolumno odbacivanje očiglednoga! Taj grijeh ukazuje na totalnu perverznu (pokvarenost) čovjeka koji svjesno i slobodno odbija svjetlo i izabire tamu!

Onima, pak, koji nisu svjesno uvjereni i osvjedočeni u Isusove zahtjeve, može se oprostiti, jer su još na putu traženja Svjetla. No, onima koji sebe svjesno i slobodno-hotimično zatvaraju utjecaju Duha Svetoga, ne može se oprostiti, jer sâmi sebi zatvaraju mogućnosti spasenja.

Tako se teološki tumači - zašto oni, koji nisu imali izričitu vjeru u Isusa Krista, mogu još biti spašeni ako su otvoreni njegovoj spasiteljskoj moći i snazi - kroz vjeru u Boga i Duha Božjega "koji puše gdje hoće".

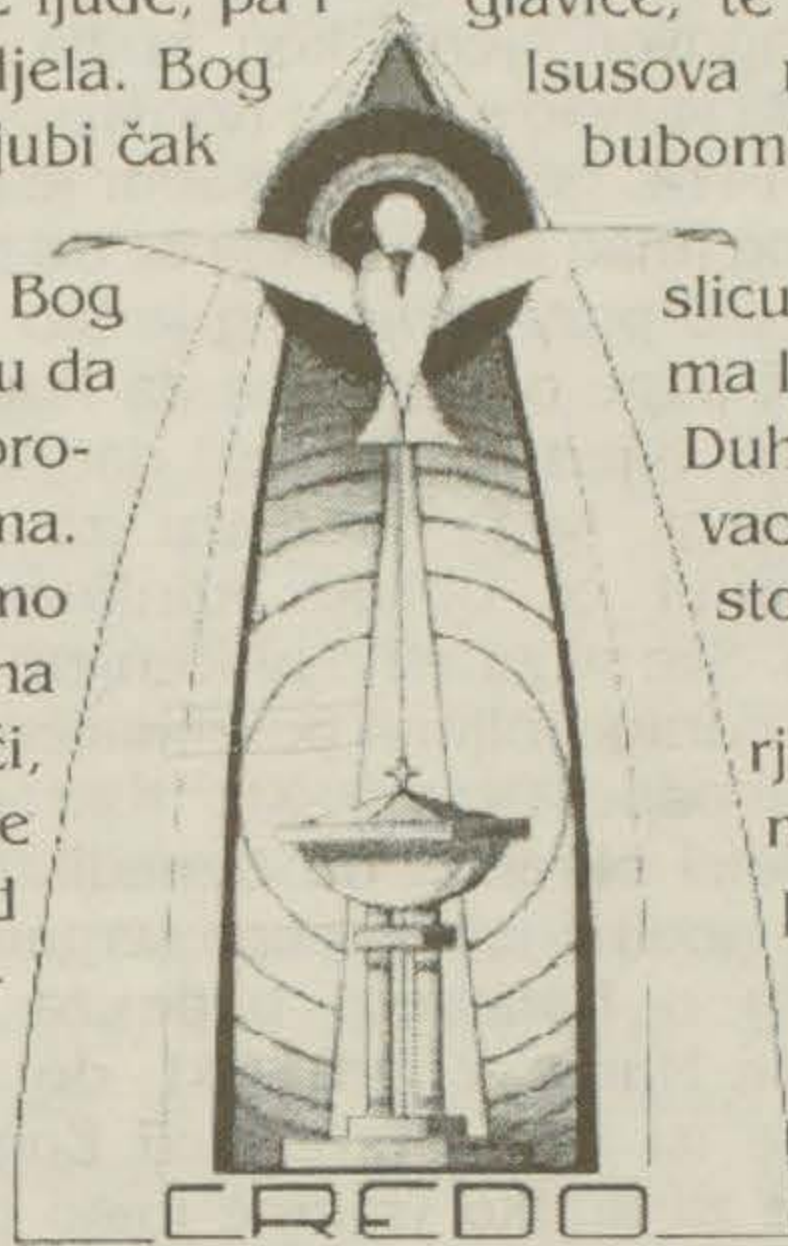
Ovo tumačenje evanđeoskih tekstova o neoprostivosti grijeha protiv Duha Svetoga potvrđuje ono što sam rekao na početku mog odgovora: "Neoprostivost" toga grijeha je rezultat čovjekove slobodne odluke i tvrdokornosti, te ne stoji u "ograničenju" Božje moći ili želje da oprost.

Na kraju Vam želim reći da ne budete zabrinuti zbog sumnji koje Vas muče, jer sâma činjenica da ste "zabrinuti" siguran je znak da ne spadate u grupu tvrdokornih grešnika i da niste među onima koje je Isus imao na pameti kad je govorio o grijehu protiv Duha Svetoga.

Antun Miloš, Žednik

**"GRIJEH PROTIV DUHA SVETOGA JE
POVREDA ISTINE, IZDAJA ISTINE, IZDAJA BOGA
- OPUSTOŠENJE NAJČISTIJEG BOGATSTVA
KOJE SVIJET POSJEDUJE!"**

(Giovanni Papini)

Dragi Andrija!

... Više od godinu dana redovito dobivam Vaš "ZVONIK", zahvaljujući mom župniku g. Jakobu Pfeiferu. Moram Ti reći da je svaki dolazak "Zvonika" u moj samostan za mene velika radost. Kad uzmem u ruke Vaš mjesečnik, odmah se osjećam kao da sam doma, u divnoj bačkoj ravnici, gdje šušte polja kukuruza i ogromne table pšenice...

Hvala Tebi, kao glavnom uredniku ovog mjesečnika, i svima koji svojim radom i umijećem stvaraju jedno tako značajno i važno katoličko glasilo kod nas u Vojvodini. Neka Vas Gospodin blagoslovi i podrži u ovom odgovornom radu.

Tebi i svima u Uredništvu želim sve najbolje i puno uspjeha. S malim zakašnjenjem želim Vam također i sretan Uskrs!

Dobio sam i kalendare "Subotička Danica". Za njih također od srca zahvaljujem!

S poštovanjem, tvoj odani

p. Ladislav Nemet SVD

Poštovano Uredništvo našeg Zvonika!

Starac sam osamdesetogodišnjak. Stalan sam čitalac našeg lista Zvonik i mogu samo da ga pohvalim, a mi stari kao i djeca volimo čitati vjerska štiva, a volimo i šale i humor. Po mom mišljenju malo humora ne bi bilo na odmet, ali to je Vaša volja.

Ja Vam šaljem ovo malo materijala, pa kad Vam što od toga odgovara upotrijebite za naš Zvonik, kad što ne odgovara bacite u koš.

Puno Vam hvala.

*Čitalac našeg "Zvonika"
R.H. Zvonar, Sombor*

Zahvaljujemo na ovom pismu, koje nam je osobito drago iz pera jednog osamdesetogodišnjaka, ali iz onog što smo pročitali iz priloga vidimo da se radi o osobi koja je MLADA DUHOM, što nas osobito raduje. Neke priloge ćemo objaviti u Zvoniku, a neke u Subotičkoj Danici. Hvala na podršci! Neka Vas Bog blagoslovi u starosti da do kraja sačuvate mladost duha!

Urednik

**WENDELIN SCHMIDT
(1928-1997)**

U utorak 25. ožujka 1997. godine u jutarnjim satima u župnom stanu u Apatinu iznenada je preminuo prečasni gospodin Wendelin Schmidt.

G. Wendelin Schmidt rođen je u Somboru u uglednoj njemačkoj obitelji 27. siječnja 1928. godine. Otac mu je bio ugledni somborski odvjetnik. Ratne i poratne godine zatekle su mladog Wendelina kao gimnazijalca. Kao Nijemac proveo je neko vrijeme mladi gimnazijalac u logoru u Gajdobri u poslijeratnim godinama. Pretrpio je mnogo. Te teške godine ostavile su na njemu doživotne posljedice.

G. Wendelin Schmidt bio je izuzetno nadaren intelektualnim sposobnostima. Studij teologije završio je u Zagrebu. Za svećenika je zaređen na Petrovo 1952. godine. Službovao je najviše u teškim uvjetima dijaspore. Izvrsno je poznao sve jezike koji se koriste u našoj biskupiji: njemački, hrvatski, mađarski, slovački. Djelovao je kao kapelan u Odžacima, a kasnije kao župnik u Ratkovu, Bačkom Gračacu, Bačkom Petrovcu, Bačkom Novom Selu. Za župnika u Selenči imenovan je 1962. godine, ali i pored tog imenovanja vodio je i sve prijašnje župe. Iz Selenče odlazi na službu u Žednik na samo tri godine, a poslije je imenovan župnikom u Apatinu gdje ga je zatekla i smrt. U Apatinu je bio župnikom punih 25 godina. Godine 1995. imenovan je arhiepiskopom podunavskog arhiepiskopata Subotičke biskupije.

Wendelin je do posljednjeg dana svog zemaljskog života revno pratio sva crkvena događanja čitajući najstručniju teološku literaturu na više jezika.

Svetu misu zadušnicu u župnoj crkvi Marijina Uznesenja u Apatinu predvodio je subotički biskup msgr. Ivan Pénzes. Od pokojnika se u ime kolega oprostio g. Imre Ehman. Poslije sv. mise tijelo pokojnika prenešeno je u obiteljsku grobnicu u Sombor.

Franjo Ivanković

Dodir

Ne sjećam se godine i mjeseca. Sjećam se samo čina i događaja. Znam da se dogodilo u vrijeme kada su se u našem gradu počele otvarati samousluge. I sam sam bio u tom novom dućanu. Čekali smo u redu - platiti kupljeno. U redu su bili i dvoje mladih ljudi. Držali su se za ruke. U njihovom pogledu, dodiru bilo je puno nježnosti, ljubavi. Bili su simpatični i primetljivi... Nedugo, nakon toga, prolazio sam ulicom blizu samousluge. Iznenadila me je gužva i galama. Ljudi su se okrećali... Iznenadjenje i razočarenje je bilo kada sam ugledao prepoznatljiv par. Ovaj puta, ona je ležala na zemlji, a on ju je udarao nogom i psovao...

Ljudi žive jedni pored drugih, jedni s drugima. Važan je dodir, stisak ruke. Dodir može biti znak radosti, blizine, prijateljstva i nježnosti. Ali može se nekoga "dodirivati" stisnutom šakom, sa mržnjom na licu i psovkom na usnama...

Biblija govori o mnogim susretima i dodirima među ljudima. Izdvojiti ću jedan iz starozavjetne povijesti. Prvi izraelski kralj Šaul progoni Davida. Želi ga ukloniti. U potjeri ulazi u pećinu u kojoj se David skriva. Mogućnost je to bila završiti s progoniteljem. No David pomazaniku Jahvinom odsjeca samo dio plašta - ali ne diže ruku na njega. U dodiru je bilo tajnovitosti, opreza, ali i vjere da Netko jači vodi i vidi sve.

Isus je rado boravio s ljudima, razgovarao, sjedao s njima za stol. Ništa što je ljudsko - Njemu nije bilo strano. U tim susretima, razgovorima ima pouke za nas. Jednom, okružen mnoštvom, Isus je upitao: "Tko me se dotače?" (Lk.8.45) Petar priskače i tumači kako je to nemoguće utvrditi od mnoštva koje se tiskalo oko učitelja. Učiteljev pogled pronašao je sretnicu. Ženu - koja je dvanaest godina bolovala od krvarenja, imanje razdala liječnicima... i nije bilo bolje. Vjerom dodirnuti Isusa bilo je dosta za ozdravljenje. Kako su utješne

Isusove riječi: "Kćeri, tvoja te vjera ozdravila, hajde u miru!" Žena dodir, susret s Isusom nije nikad zaboravila. Sretnog li dodira!

U Isusovom životu bilo je i tragičnih, tužnih dodira. Poljubac je po naravi znak ljubavi, prijateljstva i povezanosti među ljudima. Kako se osjećao Isus kada je upitao izdajicu: "Juda, poljupcem izdaješ Sina Čovječjega?" (Lk.22.48.)

Isusu dodir, blizina s ljudima nije bila strana. Što bi nam sve mogli reći: žena koja je suzama prala noge učiteljeve, najmlađi apostol, nevjerni Toma...

Kada ministrantima, kod stola Gospodnjeg, pružam znak mira poučavam ih: "Gledaj u oči! Odgovaraj razgovitno! Stisni ruku!" U dodiru, rukovanju treba se osjetiti ponos što smo Isusovi, što smo oko Njegovog stola...

Doista, kakvi su naši dodiri, kakvo je naše susretanje?

Lazar Novaković

KOGA PREPOZNAJETE?

Nastavljamo s našom akcijom otkrivanja starih fotografija i osoba koje su na njima.

U ovom broju objavljujemo fotografiju koja je snimljena u Hrvatskom prosvjetnom domu u Harambašićevoj ulici na kojoj je gospodin Blaško Rajić. Da li prepoznajete nekoga na ovoj fotografiji? Tko je gospodin u uniformi? Kada je fotografija snimljena i kojim povodom? Da li je ovo "NEVEN" ili "Katoličko divojačko društvo"? Svaka informacija o događaju ili o osobama s fotografije bit će nam od velike koristi. Ako imate stare fotografije, molimo vas da nam ih ustupite bar da ih presnimimo i nakon toga ih vraćamo.

Sva vaša sjećanja rado ćemo saslušati i zapisati. Javite se na Uredništvo (tel. 24-740).

Ljudevit Vujković L.

ZAHVALJUJEMO NAŠIM DAROVATELJIMA

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadorđev put 2. Telefon (danonoćno) 024/51-514.
- BAJMOK, JNA 3. (u cvečari „Mariška“) Tel: 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18, (u cvečari „ORHIDEJA“, telefon: 752-759.
- HORGOS, Borisa Kidriča 7. Telefon 792-202 (danonoćno)
- NOVI KNEŽEVAC, Maršala Tita-16. Tel: 0230/83-417

Novi broj telefona: 55 - 44 - 33

SALAŠ

ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

TEL: 552-774

PROIZVODNO TRGOVINSKO PREDUZEĆE

BANE.

KOMPLETAN GRAĐEVINSKI MATERIJAL

JACUZZI KADE
OPREMA ZA KUPATILA
TOALETNI ORMARIĆI
KUPATILSKI NAMEŠTAJ
DRVENI WC POKLOPCI
U VIŠE BOJA
KUHINJE

Čarolija prirode
utkana u ovaj dom

24000
SUBOTICA,
Batinska 34
Tel.: 024/553-977
553-939
Fax: 024/552-880

NAJJEFTINJE
KERAMIČKE
PLOČICE!

DIZAJN: ZVEKAN H.

MIRELA

TELEFON: 029/ 35-350

VL. KUJUNDŽIĆ MARIJA
JUGOSLOVENSKA 32

NUDI VAM:

- ŠKOLSKI PRIBOR
- DEČJE IGRAČKE
- KOZMETIČKE PROIZVODE

ROBU DAJEMO NA TRI RATE

I RATA ODMAH
II RATA 30 DANA
III RATA 60 DANA

JUGOSLOVENSKA
MIRELA

KRALJICE

Iz šokačkog života

U svakom narodu bilo je, a ima i danas, vrlo lipih narodnih običaja, ako i ne kao prije a ono bar trag im je ostao, pa tako je toga narodnog blaga bilo i u nas Šokaca. A da bi ih od zaborava sačuvali, navestiću ovdje nikoje.

Još kao dite sprimala bi me moja mila majka prigodom Duhova i slala bi me uvijek s ričima: Idi, dite moje, pa ćeš viditi kako divojke vodu "Kraljice". A ja, dabome, poplašan na one lipe kraljičke pisme, da me majka i nije nudila, bio bih otišao da kraljice pratim i slušam.

Prid Duhove na misec-dva dana svaka Šokica majka, koja ima divojku, ta je bila zaposlena, u ono zlatno doba, sa radom oko lipe čenjarske košulje, vezene sa zlatom. Dan na dan je revno majka divojačka sidila i prosicala rukave, vezla i šljokala košulju, samo da joj kćerka kao kraljica bude u novu košulju obučena i lipo spremljena. Te kad prid Duhove po nika od drugih poljskih radova ne bi mogla svojevrimeno svršiti, to se upotribe i duhovska subota uveče, do pola noći, ali samo da pod svaku cinu bude za Duhove zlatan oplećak i košulja (krila) gotova.

A kako je o Duhovima sva priroda ukrašena raznolikim cvjećem, to se u subotu prid Duhove upotribe mlada sestra kraljičina ili brat, da ode kod tetke, ujne ili strine, te da zamoli lipog cvića, kao: muškatiija, zivala, božura itd. Pa se to sve metne u jednu činiju u vodu i postavi na dno podruma, da ostane sviže do sutrašnjeg dana. Još bi ti svaka majka divojačka uoči Duhova sprimila razne plantičice škrobom izglađčane (peglane), sve posmišćala i privezala, da sutra divojka ima sve u pripravnosti. Da ne smi se zaboraviti, da i svileni prgač od žežene svile vezen isto stoji gotov. Sav opšiven sa raznim plantičicama i po njima dva reda šljokica, kao i svilena, tako zvana, vatrena marama na dugačke rese, koju će divojka sutradan prid sebe pripreći. Sve je to na svom mistu, i samo čeka da svanu Duhovi. A kad sutradan, već rano ujutro, a kraljice sve začušljane i zakicene raznolikim cvjećem. Svaka oće da je prva gotova, te da do prva zvona dode prid crkvu i tamo čeka da stari zvonar otvori sakristiju, da se prid velikim žrtvenikom smiste i čekaju na sv. misu. A kad sv. misa i južina prođe, tek

najednom, a na vratima dvora začuje se pisma duhovskih kraljica, koje u dva reda, kao kraljeva vojska, prolaze sa svoja dva barjaktara.

Ovi barjaktari su vode kraljica, kojima je na dugačko pruče svezana jedna velika svilena marama. Ta dva barjaktara, visoko držeć svoje barjake, ponosito naprid stupaju prid kraljicama, za njima trojke od koji je ona u sridi "Kraljica", zavijena u svileni "burundžuk" (šlajer) i po tom se poznaje kraljica. A za trojkama dolaze ostale divojke sve dvi - po dvi, te služe tom prigodom kao kraljičine dvorske dame, njih oko dvadeset. Dok posljednji par su tako zvane "torbonoše". Ali su te sve jedna od druge bolje i lipše opravljene, te kad zaredaju od kuće do kuće sa onim lipim prastarim kraljičnim pismama, sve ti je milina ih slušati.

Baš ću da navedem ovdje nikoje, da bi ih od zaborava sačuvali:

Mi ode dodosmo,
Mi ode dodosmo Mile,
I ode nam kažu,
I ode nam kažu Mile,
Da ode imade,
Da ode imade Mile,
Momak i divojka,
Momak i divojka Mile.
Mi ćemo ga ženit,
Mi ćemo ga ženit Mile,
Divojku udati,
Divojku udati Mile.
Koji silno piše,

Koji silno piše Mile,
Po orlovom krilu,
Po orlovom krilu Mile,
I po sokolovom
I po sokolovom Mile.
Ded zavedi kolo,
Ded zavedi kolo Mile.
Na cmiljevo polje,
Na cmiljevo polje Mile;
Da cmilja beremo,
Da cmilja beremo Mile,
Cmilja i kovilja,
Cmilja i kovilja Mile,
Da kralja kilimo,
Da kralja kilimo Mile.
Kralja i kraljicu,
Kralja i kraljicu Mile,
Bana i banicu,
Bana i banicu Mile;
I dva barjaktara,
I dva barjaktara Mile.
Podilite nam dara.

Ili ova:

U gospočke dvore,
U gospočke dvore Mile,
Gospočki su dvori,
Gospočki su dvori Mile,
Šindrom ograđeni,
Šindrom ograđeni Mile,
Zlatom pozlaćeni,
Zlatom pozlaćeni Mile,
Po njima se šeće,
Po njima se šeće Mile,
Gospodin Plebanoš,
Gospodin plebanoš Mile.
Ded zavedi kolo itd.

Kod prve pisme se dodade poziv na cmiljevo polje, gdi da kraljice naberu cmilja i kovilja i da s tim zakite kralja i kraljicu.

Pa kad ovako sa raznim pismama kraljice izredaju sve kuće u svome kraju, onda idu svaka svojoj kući da se priobuku. A dva barjaktara sa dobivenim darovima idu kraljičinoj kući gdi ih majka kraljičina dočeka i od barjaktara primi dobiveni dar. Od dobivenih jaja majka kraljičina sprima jednu veliku i veličanstvenu kajganu, na kojoj kajgani prisustvuju sve divojke, koje su kraljice vodile. Kad se već i kajgana pojide, onda se pride diobi ostalih darova, kao oraha, kolača i novaca, a zatim ide svaka divojka svojoj kući.

Ovaj lipi starodrevni običaj živi još i danas u šokačkim mistima, ali priživljuje svoj vik, te će ga još za koju godinu sasvim nestati.

VATROSLAV

/Iz Subotičke DANICE,
kalendara za 1927. godinu/

Uredništvo je primilo prvo pismo preko INTERNETA i to iz Kanade. Objavljujemo ga u cijelosti.

Area: Int: Internet <-> Fido: NetMail

Msg: 1537 Pvt Rec'd Sent Date: 08
Apr 97 23:57
From: Stanko Vaci Read:
Yes Replied: No
To: andrija anisic Mark:

Subj: Faljen Isus i Marija

Apparently-to: Andrija.Anisic@bbs.tipp-topp.co.yu
From: Stanko Vaci <stankovaci@istar.ca>
Subject: Faljen Isus i Marija

Dragi moj Velečasni, dragi moji Prijatelji!

Obaško mi je drago uvek bilo u ruke uzeti naš ZVONIK, a ovog puta sam se vrlo prijatno iznenadio kad sam vidio da se možemo i ovim putem čuti, tj. preko drola! Pa, ko velim, već kad ga imademo, Bogu fala, onda nek ga i hasniramo! Ja se istini za volju već odavno nakanjivam poslati Vam koju pisanu rič, al' kad god se pripravim na pisanje, uvek uvidim da mi kakogod teže padne pisanje neg čitanje! Pa tako sam eto sve dosad samo čito ZVONIK, al' bome odsele ću i pisati (obećavam) po koji put.

Moram Vam čestitati na najnovijem ZVONIK-u jel je, po meni, ovo najbolji dosad izašli broj! Toliko tog korisnog ima, da ja skoro i ne bi nikog ili ništa izdvajao, al' rubrike ko: Vjernici pitaju, Zvonikova priča, Kreposti naših predaka, Dogadanja u Subotičkoj biskupiji, Papine riječi, Bisku-

pove riječi, Kardinalova poruka, itd. su mi najviše privukle pažnju.

Mi inače primamo GLAS KONCILA tako da smo uglavnom u toku događaja, no ZVONIK nam znači štogod više i uvek ga s radošću čitamo, a još bi samo dodao da mi se i rubrika "MLADI" vrlo dopada jel ovi divani s mladima i o mladima su ono što bi Vam priporučio da i ubuduće radite što je češće moguće. No, nisam ciguran da baš većina Vaših čitatelja zna šta znači "GO FOR IT!", što se mož pročitati pri kraju članka "HAJDE DA SE UPOZNAAMO". Svejedno, članak je dobar pa bi člankopiscu samo poručio: KEEP UP A GOOD WORK!

A Vas bi sad sve tušta pozdravio i zaželio da Vam dragi Bog da snage da i dalje ovako dobro uređivate NAŠ ZVONIK!

Puno pozdrava od obitelji VACI iz Kanade

TRIBINA MLADIH

na DUHOVE, 18.05. u 20 sati

Tema:
**SPOLNOST U ZAMISLI
STVORITELJEVOJ**

Predavač:
dr. Tadej Vojnović,
franjevac iz Novog Sada

Poslije predavanja
**PRIJEM KRIZMANIKA
u ZAJEDNICU MLADIH**
i druženje

U
S
U
S
R
E
T

DOGAĐAJIMA

SOMBOR

KRŠĆANSKA TRIBINA

11.05. u 20 sati

Tema:

Isus Krist - povijesna osoba
Predavač: **preč. Stjepan Beretić**

Subotica

SUSRETI BRAČNIH PAROVA

u župi sv. Roka, 16.05. u 20,30 sati

Tema:

Bio sam u Svetoj Zemlji
(uz diapozitive)

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/24-740. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Stjepan Beretić, Stipan Bošnjak, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Vesna Ivanković, Andrija Kopilović, o. Marijan Kovačević, Grgo Kujundžić, Antun Miloš, Lazar Novaković, Josip Pekanović, Ivan Piuković, Blaženka Piuković i Branko Vaci. Tiraž 2500. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel: 024/51-202.